

Gravplassundersøkelsen 2018

Basisinformasjon om gravplassforvaltning, trender og utvikling

14.08.2019

Rapporten er produsert av KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter

Dato: 14.08.2019

Opplag/trykk: publisert som PDF-dokument på www.ka.no

Analyse og tekst: Eirik Stople og Kjersti Kambestad

Statistikk og utforming: Kjersti Kambestad

KA tar forbehold om feil.

<http://www.ka.no>

Innhold:

DEL 1 Forord, sammendrag og innledning.....	7
1 Forord	9
2 Sammendrag	10
2.1 Ansatte, administrativt og i praktisk drift.....	10
2.2 Krematoriedrift.....	10
2.3 Kommunal tjenesteyting.....	10
2.4 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver	11
2.5 Samarbeid og organisering.....	11
2.6 Drøfting av overføring av gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen	11
2.7 Gravlegging og kremasjon.....	11
2.8 Betaling for kremasjon	11
2.9 Etablering og utvidelse av gravplass	12
2.10 Festeavgift og andre avgifter	12
2.11 Avdøde fra andre kommuner.....	12
2.12 Åpningsseremoni og vigsling av ny gravplass.....	12
2.13 Avtaler om stell av grav.....	13
2.14 Særskilt tilrettelagte graver.....	13
2.15 Andre forhold.....	14
3 Om undersøkelsen	15
3.1 Bakgrunn	15
3.2 Materiale og metode.....	15
3.3 Begreper	15
3.4 Utvalg	16
3.5 Representativitet	16
3.5.1 Fordeling av besvarelser ut fra kommunestørrelse definert ut fra innbyggertall.....	16
3.5.2 Antall besvarelser i de ulike fylkene.....	17
3.5.3 Fordeling av besvarelser ut fra antall gravplasser i fylket	18
3.5.4 Innbyggertall i utvalget kontrollert mot innbyggertall nasjonalt	19
3.6 Representativitet og nasjonale anslag	19
3.7 Variabler	19
3.7.1 Kommunestørrelse.....	19
3.7.2 Fylker	19
3.7.3 Antall gravplasser i kommunen.....	19
3.8 Analyse	20
DEL 2 Resultater fra undersøkelsen.....	21
4 Ansatte, administrativt og i praktisk drift	22
4.1 Antall årsverk innen administrasjon	22

4.2	Antall årsverk innen praktisk arbeid på gravplassene	23
4.3	Sum årsverk innen gravferdsforvaltningen som utføres av fellesrådene	23
4.4	Antall tilsatte innen praktisk arbeid på gravplassene	24
5	Krematoriedrift	25
5.1	Ansvar for krematoriedriften	25
5.2	Antall årsverk ved krematoriene	25
5.3	Antall tilsatte ved krematoriene	25
6	Kommunal tjenesteyting	26
6.1	Avtale med kommunen om praktisk drift	26
6.2	Former for tjenester levert fra kommunen	28
6.4	Antall årsverk blant kommunalt ansatte knyttet til kommunal tjenesteyting innenfor praktisk arbeid	29
6.6	Avtale med kommunen om administrative tjenester	30
6.7	Verdien av kommunale tjenester.....	32
6.8	Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver	33
7	Samarbeid og organisering	35
7.1	Drøfting om overføring av gravferdsoppgaver fra fellesråd til kommune	36
7.2	Initiativ til drøftinger	37
8	Gravlegging og kremasjon	38
8.1	Antall kistegravlegginger.....	39
8.2	Antall urnegravlegginger.....	39
8.3	Andel kiste- og urnegravlegginger.....	39
8.4	Antall kremerte i kommunen	43
8.5	Betaling for kremasjon	44
8.6	Kremasjonsavgift	46
8.7	Kremasjonsavgift i kommuner med eget krematorium (innenbygds)	48
8.8	Leiekremasjon (utenbygds).....	49
9	Festeavgift og andre avgifter	50
9.1	Festeavgift for kistegraver	50
9.2	Festeavgift for urnegraver	51
9.3	Leie av gravkapell	54
10	Avdøde fra andre kommuner	55
10.1	Ikke folkeregistrert gravlagte i kommunene.....	55
10.2	Nei til gravlegging av ikke folkeregistrert avdød.....	58
10.3	Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød	58
10.4	Betalingssats for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen	60
11	Nyanlegg og utvidelser	63
11.1	Lovkrav om tilgjengelige graver	63

11.2	Gravbehov det nærmeste tiåret	63
11.3	Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 10 årene.....	64
11.4	Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene.....	67
11.5	Ny eller utvidet gravplass siste 4 år	70
11.6	Kostnader ved opparbeiding av kiste- og urnegraver.....	73
11.7	Offisiell markering i forbindelse med åpning eller utvidelse av gravplass.....	74
11.8	Vigsling av ny eller utvidet gravplass.....	75
11.9	Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning eller utvidelse.....	77
12	Avtaler om stell av grav	80
12.1	Forskuddsbetalte stellavtaler	80
12.2	Antall forskuddsbetalte stellavtaler.....	82
12.3	Årlig fakturering av stellavtaler.....	82
12.4	Antall stellavtaler med årlig fakturering.....	84
12.5	Private aktører som tilbyr stellavtaler	85
13	Tilrettelagte graver.....	87
13.1	Tilbud om gravlegging i tilrettelagte graver.....	87
13.2	Gravlagte i særskilt tilrettelagte graver	91
13.3	Gravlagte i tilrettelagte graver, avdøde fra andre kommuner.....	93
13.4	Antall gravlagte i tilrettelagte graver fra andre kommuner.....	93
13.5	Betaling for gravlegging i tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner	94
13.6	Samarbeidsavtale om bruk av tilrettelagte graver.....	95
14	Andre forhold.....	97
14.1	Oversikt over gravminner med kulturminneverdi.....	97
14.2	Livssynsåpne seremonirom.....	97
14.2.1	Utvikling i tilbudet for livssynsåpne seremonirom	102
14.3	Anonymt gravfelt.....	103
14.4	Navnet minnelund i kommunen	106
14.5	Møte med tros- og livssynssamfunn.....	111
14.6	Utdypende kommentarer til spørsmål 67 om møter med andre tros- og livssynssamfunn	114
14.6.1	Kommentarer fra respondenter som har hatt møte	114
14.6.2	Kommentarer fra respondenter som ikke har hatt møte	115
14.7	Publikumshenvendelser om ulike tema	115
14.8	Utdypende kommentarer til spørsmål 70 om ulike publikumshenvendelser.....	116
14.9	Vurdering av gravplassforvaltningens evne og mulighet til å tilrettelegge for ulike gravskikker og tradisjoner	116
14.10	Eiendomsforhold for gravplassene.....	117
15	Vedlegg	121
15.1	Vedlegg 1: Oversikt over spørsmålene i gravplassundersøkelsen 2018	121
15.2	Vedlegg 2: Supplerende data fra tidligere undersøkelser.....	125
15.3	Vedlegg 3: Utvikling i forventet antall døde 2018-2050.....	127

15.4	Vedlegg 4: Kremasjonsstatistikk 2018.....	128
15.5	Vedlegg 5: Kremasjonsstatistikk 2017.....	129
15.6	Vedlegg 6: Liste over grafer/diagrammer	130
15.7	Vedlegg 7: Liste over tabeller	132

DEL 1

FORORD, SAMMENDRAG OG INNLEDNING

1 Forord

Denne undersøkelsen er utarbeidet på grunnlag av en omfattende spørreundersøkelse KA gjennomførte våren 2018.

Alle som hadde det lokale ansvaret for gravplassforvaltningen i 2018 er omfattet av undersøkelsen. Det omfattet 417 kirkelige fellesråd, eller menighetsråd for ettsokns kommuner, og 5 kommuner.

Offentlig gravplassforvaltning berører alle i samfunnet og er regulert via gravferdslov med tilhørende forskrift. Stortinget endret gravferdsloven av 1997 med virkning fra 1. januar 2012 og fra 1. januar 2013 for tilhørende forskrift. Hovedformålet med endringene var å legge bedre til rette for å ivareta behovene religiøse- og livssynsmessige minoriteter har i forbindelse med gravlegging

Dette er uttrykt allerede i § 1, faneparagrafen, som har følgende innledning: «Gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion og livssyn». Paragrafen gir retning til flere av de vedtatte endringene i gravferdsloven.

Eksempler på dette er knyttet til innvielse av ny gravplass, særskilt tilrettelagte graver for å imøtekomme religiøse- og livssynsmessige minoriteter og økt brukermedvirkning.

Utviklingen på disse områder inngår i vår undersøkelse.

Undersøkelsen adresserer også kostnadsutviklingen på feltet, som festeavgift, kremasjonsavgift, kostnader ved utenbygds gravlegging og opparbeiding av nye gravplasser.

I analysen av innkomne svar, har vi lagt vekt på å få fram eventuelle variasjoner for ulike parameter mellom kommuner med ulik befolkningsstørrelse og mellom fylker.

Vi ønsker med denne gravplassundersøkelsen å bidra til et oppdatert kunnskapsgrunnlag når det gjelder utviklingen innenfor gravplassforvaltningen i Norge. Noe av tallmaterialet er allerede bl.a. blitt brukt som grunnlag for omtale av sektoren i det nylig fremlagte forslag til tros- og livssynslov (Prop. 130 L (2018-2019)).

Et oppdatert kunnskapsgrunnlag vil også være nyttig som referansepunkt for den enkelte forvaltning i arbeidet for stadig forbedring og utvikling av sektoren.

Marit Halvorsen Haugsnes

Administrerende direktør

KA Arbeidsgiverorganisasjon for kirkelige virksomheter

2 Sammendrag

Gravplassundersøkelsen ble sendt ut i april 2018 til alle gravferdsforvaltningene i landet, dvs 417 kirkelige fellesråd og 5 kommuner som har kommunal gravplassforvaltning.

275 fellesråd og 4 kommuner ¹ har svart på undersøkelsen. Det vil si at 279 av 422 gravplassforvaltninger, eller 66 % av gravplassforvaltningene i Norge, har deltatt. Spørreskjemaet for undersøkelsen inneholdt 74 spørsmål. 54 av disse er kommentert i rapporten. De øvrige består av tekstkommentarer, og gir derfor ikke grunnlag for statistikk. De fleste av disse er derfor utelatt. På enkelte punkter er det referert til kommentardata.

Samsvaret mellom fordelingen i undersøkelsen og totalfordelingen på befolkningsstørrelse indikerer at representativiteten i undersøkelsen bør kunne antas å gi grunnlag for å anslå nasjonale tall, forutsatt at antall besvarelser innenfor hvert spørsmål er tilstrekkelig.

For det aller meste handler undersøkelsen om basisinformasjon innenfor gravplassfeltet, men den prøver også å fange opp trender og dokumentere effekter av revisjon av gravferdslov og forskrift i 2012/13. Rapporten er delt inn i 17 temaområder.

2.1 Ansatte, administrativt og i praktisk drift

Spørsmål 2-4

Totalt antall årsverk innenfor administrasjon knyttet til gravplassforvaltningen er anslått til om lag 375 årsverk på landsplan. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var om lag 400 årsverk. Antall årsverk til praktisk drift, inklusive tjenesteavtaler med kommunene, men eksklusive innleie av private aktører, er anslått til om lag 1250 årsverk. Det er rapportert og beregnet at det tilsvarer 1622 tilsatte, eksklusive tilsatte via tjenesteavtale med kommunen og tilsatte i private firmaer.

Antall årsverk som utføres av kirkelige fellesråd er beregnet til 375 årsverk innenfor administrasjon og 895 årsverk innenfor praktisk arbeid på gravplassene.

2.2 Krematoriedrift

Spørsmål 5-7

Det er 26 krematorier i Norge. Kirkelig fellesråd drifter 21 krematorier, de andre 5 har kommunal/interkommunal driftsmodell. Undersøkelsen er supplert med innhentet tallmateriale fra krematoriene. Tallene viser at det til sammen er 47,3 årsverk fordelt på 79 tilsatte som arbeider ved krematoriene.

2.3 Kommunal tjenesteyting

Spørsmål 8-14

36,4 % av fellesrådene har svart at de har ordning/avtale med kommunen om tjenester (kommunal tjenesteyting) knyttet til den praktiske driften av gravplassene. På landsplan er dette beregnet til 185 årsverk ².

11,5 % av fellesrådene oppgir at de har ordning/avtale med kommunen om administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning.

¹ For Oslos vedkommende bygger vi på tallmateriale innsendt av Gravferdsetaten i Oslo. Oslo er medberegnet i gruppen «Kommuner» blant respondentene.

² Oslo er ikke inkludert her.

På spørsmålet «*oppfatter du at verdien av den kommunale tjenesteytingen som framgår av regnskapet er for lav, ganske riktig, for høy eller vet ikke*», svarer 36 % for lav, og 47 % ganske riktig.

2.4 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver

Spørsmål 16

Ca 30 % av respondentene har oppgitt at de har fast avtale med privat firma om utføring av praktiske oppgaver på gravplassene.

2.5 Samarbeid og organisering

Spørsmål 18

6,3 % av fellesrådene har oppgitt at de har samarbeid med andre fellesråd om gravplassoppgaver. Tilsvarende tall for gravplassundersøkelsen i 2013 var 4,8 %.

2.6 Drøfting av overføring av gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen

Spørsmål 20-21

2,9 % av 272 respondenter har oppgitt at de i løpet av de siste fire årene har gjennomført formelle drøftelser i kommunestyre eller fellesråd om å overføre gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen. Tilsvarende tall for 2013 undersøkelsen var 8 %.

2.7 Gravlegging og kremasjon

Spørsmål 22-24

Offisielle tall for antall døde i 2017 var 40 774 fordelt på 23 871 kistegravlegginger og 16 903 kremasjoner (41,4 % kremasjon). Stipulert til nasjonale tall, ut fra rapporterte tall fra 273 respondenter, er beregnede tall i undersøkelsen 25 290 kistegravlegginger og 16 988 urnegravlegginger i 2017.

Prosent urnegravlegginger varierte fra 8,8 % i kommuner med mindre enn 2 499 innbyggere til 65,2 % i kommuner med mer enn 50 000 innbyggere. For kistegravlegginger varierte tallene fra 91,2 % til 34,8 % for nevnte kommunestørrelser. Tilsvarende tall for fylkene viste en variasjon fra 7,1 % urnegravlegginger i Finnmark til 78,8 % i Oslo. For kistegravlegginger varierte tallene fra 92,9 % for Finnmark til 21,2 % for Oslo.

2.8 Betaling for kremasjon

Spørsmål 25-26

27 % av respondentene svarte at det er gratis å kremere i deres kommune (spørsmål 25).

I spørsmål 26 svarte 24,9 % av respondentene at kommunen dekker deler av eller hele kremasjonsavgiften. På tilsvarende punkt i KAs gravplassundersøkelse fra 2013 var resultatet 24,3 %.

Gjennomsnittlig oppgitt kremasjonsavgift (inklusive de som har svart null kr) er 3 396 kroner, gjennomsnittlig oppgitt kremasjonsavgift i de kommunene hvor en må betale er 4 656 kroner.

Lavest oppgitt kremasjonsavgift er 700 kroner, og høyest avgift er 8 000 kroner per kremasjon.

Fakturert beløp fra krematorieeierne for utenbygds kremasjon varierer fra 4478 kr til 7600 kr. Gjennomsnittsbetaling for de 26 krematoriene er 5 698 kroner.

2.9 Etablering og utvidelse av gravplass

Spørsmål 28-30

94,1 % har svart at de ivaretar gravferdslovens krav om at «det til enhver tid er ledige graver for minst tre prosent av kommunens befolkning».

Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 95,2 %.

72,5 % svarte at de tror de har nok ledige graver til å møte behovet for nye graver det neste 10-året.

51,6 % av respondentene svarte at det foreligger planer om utvidelse av gravplasser de neste 10 årene.

Spørsmål 41-43

45,2 %, svarte at det foreligger planer om utvidelse av gravplasser de neste 5 årene.

29,8 % svarte ja på spørsmålet om de i løpet av de siste 4 årene har åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass.

Gjennomsnittskostnaden per grav for de 34 respondentene som svarte på spørsmålet om kostnader, eksklusive tomtekostnader, ved utvidelse var kr 13 149. Seks forvaltninger svarte at kostnadene var fra kr 20 000 og oppover per grav. Laveste kostnad per grav er kr 3 000, og høyeste kostnad per grav er kr 30 000.

2.10 Festeavgift og andre avgifter

Spørsmål 33- 35

Gjennomsnittlig festeavgift per år for en kistegrav var kr 172. Høyeste oppgitt festeavgift per år var kr 615. Ca 5 % oppgir at de ikke har festeavgift for kistegraver. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2009 var 8 %.

Gjennomsnittlig festeavgift for en urnegrav med kapasitet på 4 urner, var kr 160 per år. Høyest oppgitt festeavgift var kr 490 per år. Ca 6 % oppgir at de ikke har festeavgift for urnegraver.

Utvalget for de som har svart på spørsmålet om leie av gravkapell er svært lavt. 88,9 % av de 91 som svarte på dette punktet oppgav at bruk av gravkapell er gratis for de som er bosatt i kommunen. I de kommunene hvor man betaler, varierer prisen fra kr 450 til kr 2 000 per seremoni.

2.11 Avdøde fra andre kommuner

Spørsmål 36-39

Forutsatt at undersøkelsen er representativ, vil stipulert tall for gravlagte av ikke folkeregistrerte i kommunen for hele landet være 3 096 personer. Dette utgjør 7,6 % av totalt antall døde i Norge.

1,9 %, av respondentene rapporterte at de sa nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen. Tilsvarende tall i 2013-undersøkelsen var 2,8 %.

86,5 % av respondentene svarte at de tar seg betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen. Dette er eksakt samme nivå som ble oppgitt i KAs gravplassundersøkelse i 2013.

For utenbygds kistegravlegging tok gravplassforvaltningene i undersøkelsen seg i gjennomsnitt betalt med kr 6 921, inklusive 20 års festetid. Høyeste registrert beløp var kr 24 249.

2.12 Åpningsseremoni og vigsling av ny gravplass

Spørsmål 44, 45 og 47

36 % av respondentene gjennomførte en offisiell åpning/markering i forbindelse med åpning/utvidelse av gravplass

68,5 % av respondentene rapporterte at det ble gjennomført en vigslingsseremoni etter Den norske kirkes ordning i forbindelse med åpning/utvidelse av gravplass³.

31,5 % av respondentene inviterte andre tros- og livssynssamfunn i kommunen til å gjennomføre en seremoni i forbindelse med åpning/utvidelse av gravplass.

2.13 Avtaler om stell av grav

Spørsmål 50-54

77,5 % av respondentene svarte at de tilbyr ordning med forskuddsbetalt stellavtale.

Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 80,9 %.

Et nasjonalt anslag for sum forskuddsbetalte stellavtaler er beregnet til 49 401 avtaler.

60,7 % av gravplassforvaltningene svarte at de tilbyr ordning med stell av grav med årlig fakturering.

Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 74,9 %.

Et nasjonalt anslag for sum årlig fakturerte stellavtaler er beregnet til 64 891 avtaler.

55,6 % av respondentene svarte at det finnes andre private aktører som tilbyr gravstell på gravplassene i kommunen.

Tilsvarende tall for KAs gravplassundersøkelse fra 2013 var 35,5 %.

2.14 Særskilt tilrettelagte graver

Spørsmål 56-61

Begrepet refererer til «særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov», jf. gravferdsloven § 6 andre ledd.

46,9 % av respondentene svarte at de hadde særskilt tilrettelagte graver i sin kommune. Det indikerer at om lag 198 fellesråd / kommuner tilbyr tilrettelagte graver på landsplan.

Tilsvarende tall for KAs gravplassundersøkelse fra 2013 var 38,3 %.

Ca 80 % av Norges befolkning bor i kommuner som har tilbud om graver som er tilrettelagt for å imøtekomme religiøse- og livssynsmessige minoriteters behov. I tillegg har mange kommunen avtale med en nabokommune e.l. om bruk av deres tilrettelagte graver.

Anslag for antall egne innbyggere gravlagte i tilrettelagte graver er nasjonalt beregnet til 366 personer for år 2017.

8,7 % av respondentene svarte at de hadde gravlegging i særskilt tilrettelagte graver av avdøde fra andre kommuner i 2017. Forutsatt representativitet, vil et anslag for hele landet ligge på 44 gravlegginger i tilrettelagte graver fra andre kommuner.

Høyeste oppgitt kostnad for fakturering til avdødes hjemkommune var kr 25 000. Laveste beløp var kr 7 490.

19,2 % av de fellesrådene som svarte, har en samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver. Tilsvarende tall for KAs spørreundersøkelse fra 2013 var 21,3 %.

³ Vigsling foretas av Den norske kirke (DNK) som trossamfunn, ikke av DNK som gravplassforvaltning.

2.15 Andre forhold

Spørsmål 31: Oversikt over gravminner med historisk-/kulturminneverdi

På spørsmålet om det foreligger en oversikt over gravminner med historisk-/kulturminneverdi i kommunen svarte 13,9 % av respondentene ja, 52,6 % nei og 33,6 % delvis.

Spørsmål 63: Livssynsåpne gravkapell/seremonirom

39,7 % av respondentene svarte at det i deres kommune finner lokale(r) som er livssynsåpne og godt egnet for ikke-kristne gravferdsritualer. Et nasjonalt anslag på grunnlag av dette vil utgjøre 168 av 422 kommuner⁴. Veksten fra KAs undersøkelse i 2009 er på 48%.

66% av Norges befolkning bor i en kommune som har tilbud om livssynsåpne seremonirom.

Spørsmål 65: Anonyme gravfelt

40,9 % av de som svarte har anonymt gravfelt i kommunen. 12,8 % har anonymt gravfelt som også omfatter kistegraver.

Spørsmål 66: Navnet minnelund

31,8 % av de som svarte har navnet minnelund i kommunen. 7,3 % har navnet minnelund som også omfatter kistegraver.

Spørsmål 67: Møte med tros- og livssynssamfunn om særlige behov ved gravferd

51 % svarte at de har invitert til et slikt møte, enten i egen kommune, eller som et felles møte med flere kommuner. 9,9 % svarte at spørsmålet ikke er relevant og 25,9 % svarte nei.

Spørsmål 70: Henvendelser/ønske til gravferdsforvaltningen om ulike tema

- Deling av aske.
- Flytting av navn fra gravminne til navneplate på navnet minnelund.
- Bruk av kolumbarium for urne.
- Mulighet for askespredning på gravplass.
- Gravlegging av kiste som ikke vil brytes ned.
- Flytting av urne eller kistegravlagt.

Man kunne her krysse av på flere svaralternativ. Basert på hele utvalget i undersøkelsen, har 19,4 % fått henvendelse om flytting av urne- eller kistegravlagt. 14 % har fått henvendelse om flytting av navn fra gravminne til navneplate på navnet minnelund, 9,3 % om deling av aske. 6,1 % har fått henvendelse om gravlegging av ikke nedbrytbar kiste, 2,9 % om askespredning på gravplassen og 0,4 % har fått henvendelser om kolumbarium.

Spørsmål 73: Opprydding i formelle eiendomsforhold for gravplassene i kommunen

På dette punktet svarer 75,7 % av utvalget at de er helt eller delvis ferdig med dette oppryddings- og registreringsarbeidet.

⁴ Gravferdsloven stiller ikke krav om at det skal være et tilbud om livssynsåpne seremonirom i en kommune.

3 Om undersøkelsen

3.1 Bakgrunn

Hensikten med gravferdsundersøkelsen er å fremskaffe nasjonal oppdatert basisinformasjon om gravplassforvaltningen, synliggjøre trender og registrere effekter av revisjon av gravferdslov og forskrift i 2012/13.

3.2 Materiale og metode

Gravferdsundersøkelsen ble sendt ut i april 2018 til 417 kirkelige fellesråd med ansvar for gravplassforvaltning og til 5 kommuner som har kommunal gravplassforvaltning.

Undersøkelsen ble gjennomført i 2018, men i mange av spørsmålene blir respondentene bedt om å oppgi tall for foregående år, altså 2017.

275 fellesråd og 4 kommuner har svart på undersøkelsen. Oslo er i hovedsak gruppert sammen med kommunene i undersøkelsen fordi gravferdsetaten i Oslo ivaretar gravplassforvaltningen på oppdrag fra Kirkelig fellesråd i Oslo.

Det vil si at 279 av 422 gravplassforvaltninger, eller 66 % av gravplassforvaltningene i Norge, har deltatt.

Spørreskjemaet for undersøkelsen, som inneholdt 74 spørsmål, ligger vedlagt.

Data er samlet inn via Questback, og det er utført statistiske analyser ved hjelp av statistikkprogrammet SPSS.

3.3 Begreper

Når begrepet respondenter brukes, viser det til de som har svart på hvert enkelt spørsmål.

Siden undersøkelsen omfatter både kirkelig- og kommunal gravplassforvaltning benytter vi fellesbegrepene gravplassforvaltning både for kirkelig fellesråd og kommune. Enkelte spørsmål henvender seg spesielt til kirkelige fellesråd. I mange tilfeller har også kommunene svart på disse punktene. Det presiseres i hvert punkt hvor mange av respondentene som er kirkelige fellesråd eller kommuner.

Begrepet «kommunestørrelse» viser til en gruppering av kommunene ut fra innbyggerantall (SSBs tall fra 1.1.2018).

Begrepet «innenbygds» brukes uavhengig av kommunestørrelse og betyr innenfor kommunen, og «utenbygds» tilsvarende utenfor kommunen.

Begrepet «gravlegging» brukes slik det er definert i NOU 2014: 2 Lik og likskap: «Nedgraving av kiste eller oske i ei grav. Oskespreiing er ikke gravlegging».

Begrepet «gravferd» er definert slik i «Lik og likskap»: «Hendingane frå dødsfallet til kista eller oska er gravlagd eller oska er spreidd. Ordet blir òg nytta snevrare om gravferdsseremonien. Gravferdslova regulerer berre ein del av gravferda».

Begrepet «begravelse» brukes ikke direkte i rapporten. I «Lik og likskap» brukes denne definisjonen av begravelse: «gravferdsseremoni som endar med at kista med den avlidne blir lagt i jorda.»

3.4 Utvalg

Undersøkelsen ble sendt ut til hele universet for undersøkelsen, altså alle gravferdsforvaltningene i Norge. Utvalget er basert på selvseleksjon, dvs de som har valgt å svare på undersøkelsen.

3.5 Representativitet

3.5.1 Fordeling av besvarelser ut fra kommunestørrelse definert ut fra innbyggertall

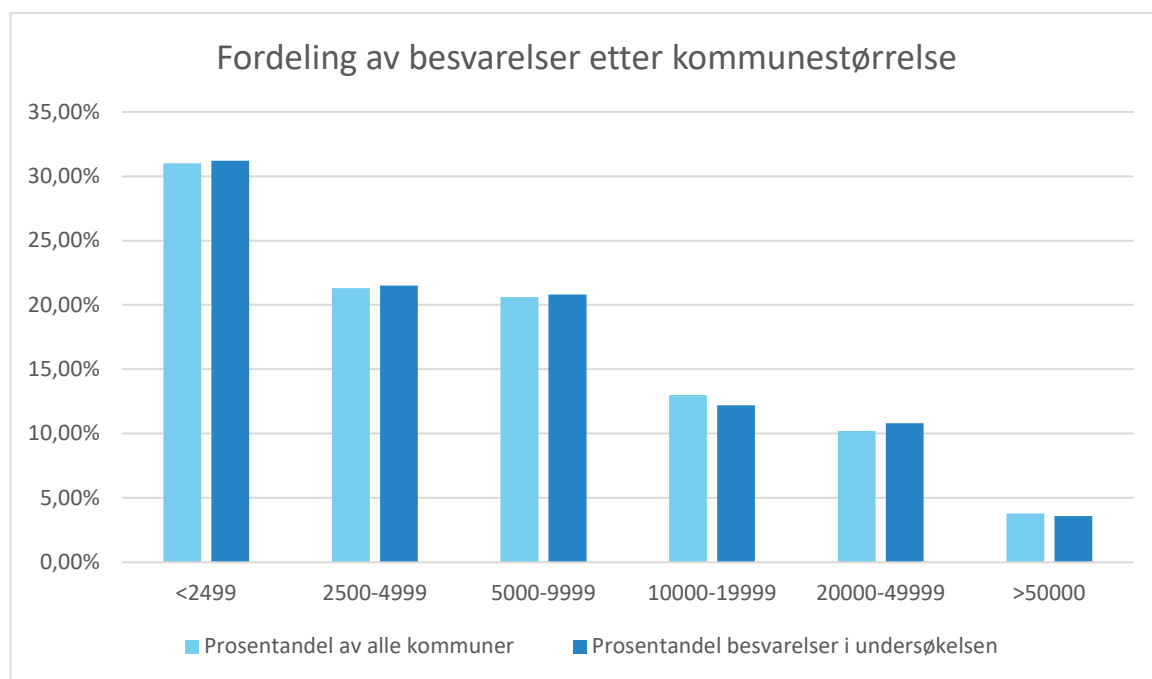
Tabellen under viser hvordan antallet kommuner fordeles prosentvis ut fra kommunestørrelse, og tilsvarende for antallet besvarelser.

Tallene er basert på befolkningstall fra SSB (1.1.2018). Respondentene ble også spurt om å oppgi kommunestørrelse, men variabelen kommunestørrelse bygger på tallene fra SSB.

Når besvarelsene i undersøkelsen grupperes på kommunestørrelse, er det godt samsvar med fordelingen av kommuner på kommunestørrelse i landet som helhet.

Kommunestørrelse	Prosentandel av alle kommuner	Prosentandel besvarelser i undersøkelsen
<2499	31,0 %	31,2 %
2500-4999	21,3 %	21,5 %
5000-9999	20,6 %	20,8 %
10000-19999	13,0 %	12,2 %
20000-49999	10,2 %	10,8 %
>50000	3,8 %	3,6 %
Total	100,0 %	100,0 %

Tabell 1 Fordeling av besvarelser etter kommunestørrelse

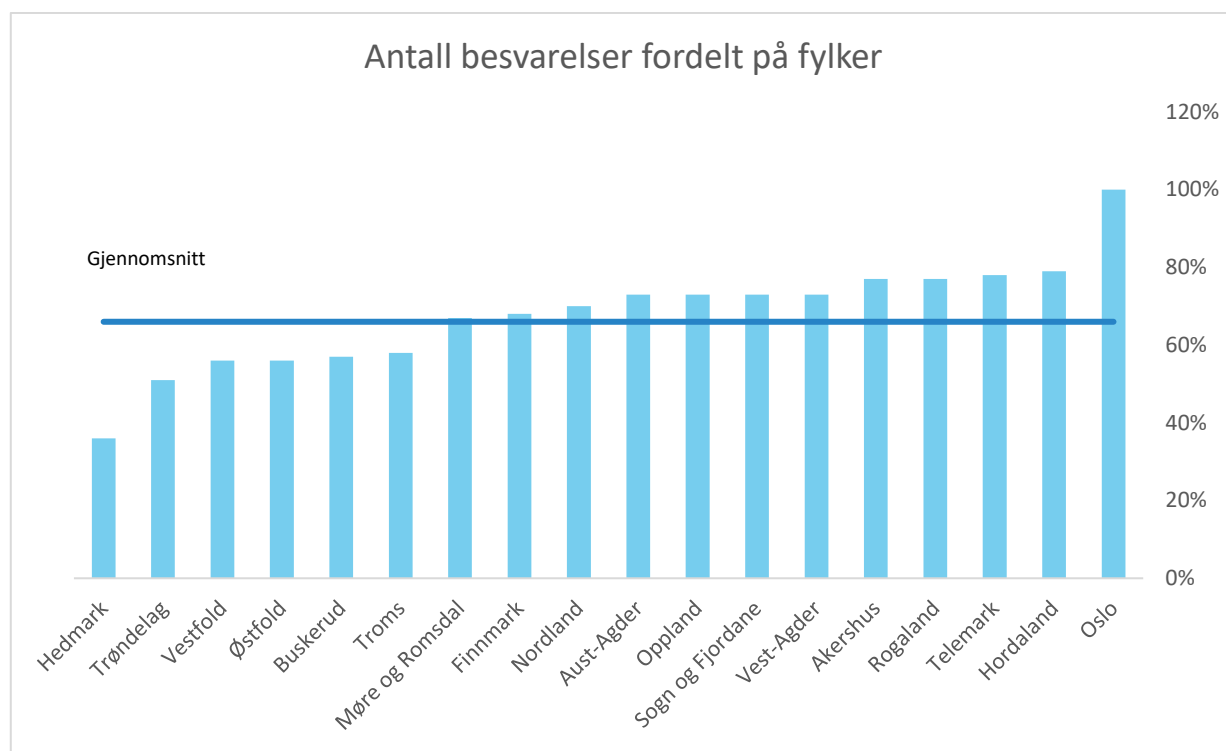

Graf 1 Fordeling av besvarelser etter kommunestørrelse

3.5.2 Antall besvarelser i de ulike fylkene

Fylke	Antall kommuner i fylket	Antall besvarelser/ kommuner	Prosentmessig andel
Oslo	1	1	100 %
Hordaland	33	26	79 %
Telemark	18	14	78 %
Akershus	22	17	77 %
Rogaland	26	20	77 %
Aust-Agder	15	11	73 %
Oppland	26	19	73 %
Sogn og Fjordane	26	19	73 %
Vest-Agder	15	11	73 %
Nordland	44	31	70 %
Finnmark	19	13	68 %
Møre og Romsdal	36	24	67 %
Troms	24	14	58 %
Buskerud	21	12	57 %
Vestfold	9	5	56 %
Østfold	18	10	56 %
Trøndelag	47	24	51 %
Hedmark	22	8	36 %
Hele landet	422	279	66 %

Tabell 2 Antall besvarelser fordelt på fylker, sortert på prosentmessig andel

Graf 2 Antall besvarelser fordelt på fylker, sortert på prosentmessig andel

Linjen angir nivået for gjennomsnittlig svarprosent for hele landet. Hedmark har lavest prosentvis andel besvarelser, og også i Trøndelag, Vestfold, Østfold, Buskerud og Troms er svarprosenten lavere enn gjennomsnittet på 66 %.

3.5.3 Fordeling av besvarelser ut fra antall gravplasser i fylket

I oversikten under er det angitt hvor mange gravplasser som finnes i de kommunene hvor gravplassforvaltningen har deltatt i undersøkelsen.

Fylker	Antall gravplasser i alle kommunene i fylket	Antall gravplasser i kommunene som er med i undersøkelsen	Andel
Oslo	23	23	100,00 %
Sogn og Fjordane	154	131	85,10 %
Akershus	79	64	81,00 %
Aust-Agder	62	50	80,60 %
Nordland	281	220	78,30 %
Møre og Romsdal	175	135	77,10 %
Vest-Agder	55	42	76,40 %
Rogaland	146	106	72,60 %
Telemark	92	66	71,70 %
Finnmark	79	55	69,60 %
Hordaland	241	160	66,40 %
Oppland	112	74	66,10 %
Østfold	76	48	63,20 %
Buskerud	90	47	52,20 %
Troms	158	80	50,60 %
Trøndelag	222	101	45,50 %
Vestfold	66	27	40,90 %
Hedmark	101	36	35,60 %
TOTAL	2212	1465	66,20 %

Tabell 3 Fordeling av besvarelser ut fra antall gravplasser i fylket

Antall gravplasser i fylker og kommuner er hentet fra KAs gravplassregister per 01.08.2019.

Andelen av gravplasser som forvaltes av deltakerne i undersøkelsen er ca 66,2 %. Andelen av forvaltningene som deltok i undersøkelsen er 66,1%. Det er en indikasjon på at det er et godt samsvar mellom sammensetningen av forvaltninger med stort og lavt antall gravplasser i undersøkelsen, og i landet som helhet.

Lavest prosentmessig andel har Hedmark, Vestfold, Trøndelag og Troms, som er fire av de fylkene som også hadde lavest prosentmessig deltakelse i undersøkelsen.

3.5.4 Innbyggertall i utvalget kontrollert mot innbyggertall nasjonalt

Innbyggertallet i undersøkelsen representerer 68,9 % av befolkningen på landsplan⁵, og utvalget i undersøkelsen representerer 66 % av gravplassforvaltningene. Det kan tyde på at det er relativt godt samsvar i sammensetningen av små og store kommuner i utvalget, og sammensetningen nasjonalt.

3.6 Representativitet og nasjonale anslag

Samsvaret mellom fordelingen i undersøkelsen og totalfordelingen indikerer at representativiteten i undersøkelsen bør kunne antas å kunne gi grunnlag for å anslå nasjonale tall, forutsatt at antall besvarelser innenfor hvert spørsmål er tilstrekkelig høy. Med bakgrunn i dette har vi for noen volumtall beregnet nasjonale volum på grunnlag av de tallene som er oppgitt i undersøkelsen. Metoden for dette er basert på kalkulering av gjennomsnittsverdier for hver enhet som har besvart punktet i undersøkelsen, multiplisert med antall kommuner nasjonalt, altså 422 kommuner per 1.1.2018.

Nasjonale anslag fra KAs tidligere gravplassundersøkelser tar utgangspunkt i 430 kommuner i 2009 og 428 kommuner i 2013.

For alle nasjonale anslag tas forbehold om representativitet blant forvaltningene, og anslagene bør ikke leses som absolutte tall, men som en indikasjon på et størrelsesforhold. Anslagenes «styrke» bør vurderes i forhold til svarprosenten på hvert punkt, som varierer fra spørsmål til spørsmål.

Anslagstall oppgis avrundet til nærmeste hele 10- eller 5-tall.

3.7 Variabler

3.7.1 Kommunestørrelse

Variabelen kommunestørrelse brukes gjennomgående i undersøkelsen. Størrelse er definert ut fra innbyggertall i kommunen. Tallene er hentet fra SSBs befolkningsstatistikk pr 1.1.2018.

Ved lesing av resultater fordelt på kommunestørrelsesgrupper, er det viktig å ha med i betraktning at antallet kommuner innenfor hver gruppe er svært ulikt. Det er mange flere små kommuner i Norge enn store, og over 50 % av kommunene befinner seg i de to minste kategoriene, altså på et innbyggertall under 5000. Over 1/3 av innbyggerne bor i de fire største kommunene, som 1.1.2018 utgjorde ca 2 millioner av landets totale befolkning på ca 5,3 millioner.

3.7.2 Fylker

Variabelen fylke brukes gjennomgående i undersøkelsen. Basis for fylkesvariabelen er fylkesstruktur i Norge per 1.1.2018.

3.7.3 Antall gravplasser i kommunen

Denne variabelen benyttes ikke i analysen, men er tatt i bruk i forbindelse med vurdering av representativitet. Tallene er hentet fra KAs gravplassregister, som inngår i eiendomsregisteret Kirkebyggdatabasen.

⁵ Innbyggertall i Norge per 1.1.2018 var 5 328 212. Summen av innbyggere 1.1.2018 i kommunene som er dekket av undersøkelsen, er 3 673 102.

3.8 Analyse

Rapporten er i hovedsak empirisk, og har ikke som mål å tolke eller underbygge årsakssammenhenger. Resultatene er satt sammen med ulike bakgrunnsvariabler for å gi et godt tallmateriale som kan arbeides videre med i dybdeanalyser.

Analysen i rapporten består av ulike elementer, som gjentas for mange av spørsmålene:

- Rapportering av resultatet på hvert enkelt svar (uten kryssing med andre variabler)
- Svarprosent. Når svarprosenten rapporteres, viser den til prosenten innenfor utvalget i undersøkelsen (279 respondenter).
- Angivelse av største og minste verdi, for å indikere spredning for spørsmålet. Der minste verdi er null, blir denne ikke angitt.
- Besvarelser fordelt på kommunestørrelse, gruppert ut fra antall innbyggere i kommunen 1.1.2018
- Besvarelser fordelt på fylke, ut fra fylkesstrukturen 1.1.2018
- Der datagrunnlaget anses stort nok til at det er forsvarlig, er det gjort nasjonale anslag.
- Der vi har tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 eller 2009, kommenteres dette.

Ekstremverdier er enkelte ganger utelatt, dersom de ut fra kommunens størrelse er helt urealistiske, og/eller de gjør store feilutslag på gjennomsnittsberegninger. Dette er angitt i fotnoter for hvert punkt.

DEL 2

RESULTATER FRA UNDERSØKELSEN

4 Ansatte, administrativt og i praktisk drift

4.1 Antall årsverk innen administrasjon

Spørsmål 2: Hvor mange årsverk i fellesrådene utfører administrative oppgaver innenfor gravplassområdet?

Med administrative oppgaver menes for eksempel personalledelse, økonomi, saksbehandling, informasjon, registerføring etc.

På dette punktet har 266 fellesråd og 3 kommuner svart, til sammen 269. Tilleggsdata er innhentet fra gravferdsetaten i Oslo. Utvalget på spørsmålet blir da 270 respondenter ⁶.

Svarprosenten på spørsmålet er 96,8 %.

Totalt antall årsverk for de 270 respondentene er 238,5. Ut fra dette kan vi anslå at det til sammen er ca 375 årsverk på landsplan knyttet til administrative oppgaver innenfor gravplassforvaltningen. Tilsvarende anslag ⁷ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var ca 395 årsverk på landsplan.

Antall årsverk for de 266 fellesrådene er 215. Ut fra det kan vi anslå at det til sammen er ca 335 årsverk innenfor gravferdsadministrasjon utføres av kirkelige fellesråd.

Befolkning i kommunen	Gjennomsnittlig antall årsverk
<2499	0,45
2500-4999	0,53
5000-9999	0,81
10000-19999	1,26
20000-49999	1,34
>50000	4,43

Tabell 4 Gjennomsnittlig antall årsverk fordelt på kommunestørrelse (administrasjon)

Tabellen viser sammenhengen mellom årsverk til administrative oppgaver og kommunestørrelse hos de forvaltningene som har respondert.

⁶ Inkludert svaret fra Oslo blir det 266 kirkelige fellesråd og 4 kommuner, når svarene fra Oslo regnes i kommunegruppen.

⁷ Spørsmålet i 2013 var «Om lag hvor mange årsverk i fellesrådet utfører administrative oppgaver knyttet til gravferdsforvaltningen (inkludert den aktuelle andelen av kirkevergestillingen)?». Summen for 247 av respondentene i 2013 var 228,5 og antallet kommuner var 428.

4.2 Antall årsverk innen praktisk arbeid på gravplassene

Spørsmål 3: Hvor mange årsverk i fellesrådene utfører praktisk arbeid på gravplassene?

Med praktisk arbeid menes for eksempel åpning og lukking av grav, skjøtsel av gravplass, brøyting, strøing, vedlikehold av maskiner og bygninger etc.

På dette punktet har 228 fellesråd og 3 kommune svart, til sammen 231 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 82,8 %.

Totalt antall årsverk for de 231 respondentene er 586. Ut fra dette kan vi anslå at det til sammen er om lag 1070 årsverk på landsplan som utfører praktiske oppgaver innenfor gravplassforvaltningen.

I tillegg kommer 185 årsverk til praktisk arbeid via tjenesteavtale med kommunene jfr. spørsmål 10. Tar vi dette med, blir det til sammen utført anslagsvis 1250 årsverk innenfor offentlig virksomhet til praktisk arbeid på gravplassområdet. Tilsvarende tall ⁸ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var ca 1300 årsverk.

Antall årsverk for de 228 fellesrådene er 488,4. Ut fra det kan vi anslå at det til sammen er ca 895 årsverk innenfor praktisk arbeid på gravplassene utføres av kirkelige fellesråd.

Videre har 29,6 % av respondentene, eller om lag 125 forvaltninger på landsplan oppgitt at de kjøper tjenester til praktiske oppgaver fra private firma. Det foreligger ikke informasjon om hvor mange årsverk dette representerer.

Befolkning i kommunen	Gjennomsnittlig antall årsverk
<2499	0,74
2500-4999	1,17
5000-9999	1,56
10000-19999	2,33
20000-49999	3,99
>50000	25,42

Tabell 5 Gjennomsnittlig antall årsverk fordelt på kommunestørrelse (praktisk arbeid)

4.3 Sum årsverk innen gravferdsforvaltningen som utføres av fellesrådene

Basert på spørsmål 2 og 3 er antall årsverk som utføres av kirkelige fellesråd beregnet til 1270 årsverk. 375 av disse ble nyttet til administrasjon, og 895 til praktisk arbeid på gravplassene.

⁸ Spørsmålet i 2013 var «Om lag hvor mange årsverk i fellesrådet er knyttet til praktisk gravplassarbeid (driftsoppgave på gravplass)?»

4.4 Antall tilsatte innen praktisk arbeid på gravplassene

Spørsmål 4: Hvor mange tilsatte i fellelrådene utfører praktisk arbeid på gravplassene?

På dette punktet har 223 fellelråd og 3 kommuner svart, til sammen 226 respondenter. Svarprosenten på spørsmålet er 81 %.

Totalt antall tilsatte for de 226 respondentene er 873. Ut fra dette kan vi anslå at det til sammen er omlag 1630 tilsatte på landsplan som utføre praktiske oppgaver innenfor gravplassforvaltningen.

I dette tallet er det ikke innberegnet antall tilsatte via tjenesteavtale med kommunen og antall tilsatte fra private aktører.

Befolkning i kommunen	Gjennomsnittlig antall tilsatte
<2499	1,47
2500-4999	2,32
5000-9999	2,54
10000-19999	3,57
20000-49999	5,26
>50000	33,56

Tabell 6 Gjennomsnittlig antall tilsatte som utfører praktisk arbeid fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser sammenhengen mellom antall tilsatte innen praktisk arbeid på gravplassene og kommunestørrelse blant respondentene.

5 Krematoriedrift

Tallene er korrigert ut fra en kartlegging i 2019 med direkte forespørsel, slik at tallene under dekker samtlige krematorier.

5.1 Ansvar for krematoriedriften

Spørsmål 5: Har fellesrådet ansvar for drift av et krematorium?

Det er til sammen 26 krematorier i Norge. Fellesrådene har driftsansvaret for 21 krematorier og 5 driftes av en kommune, eller flere kommuner med interkommunalt samarbeid.

5.2 Antall årsverk ved krematoriene

Spørsmål 6: Hvor mange årsverk i fellesrådene er knyttet til praktisk arbeid på krematoriene?

Summert årsverk tilknyttet krematoriene for 21 fellesråd og 5 krematorier med kommunal-/interkommunal driftsmodell:

Krematorier drevet av:	Antall årsverk
Fellesrådene, 21 krematorier	29,1
Annen driftsmodell (kommunal/IKS), 5 krematorier	18,2
Sum	47,3

Tabell 7 Antall årsverk ved krematoriene

5.3 Antall tilsatte ved krematoriene

Spørsmål 7: Hvor mange tilsatte i fellesrådene er knyttet til praktisk arbeid på krematoriene?

Summert tilsatte tilknyttet krematoriene for 21 fellesråd og 5 krematorier med kommunal eller interkommunal (IKS) driftsmodell er:

Krematorier drevet av:	Antall tilsatte
Fellesrådene, 21 krematorier	59
Annen driftsmodell (kommunal/IKS), 5 krematorier	20
Sum	79

Tabell 8 Antall tilsatte knyttet til praktisk arbeid på krematoriene

6 Kommunal tjenesteyting

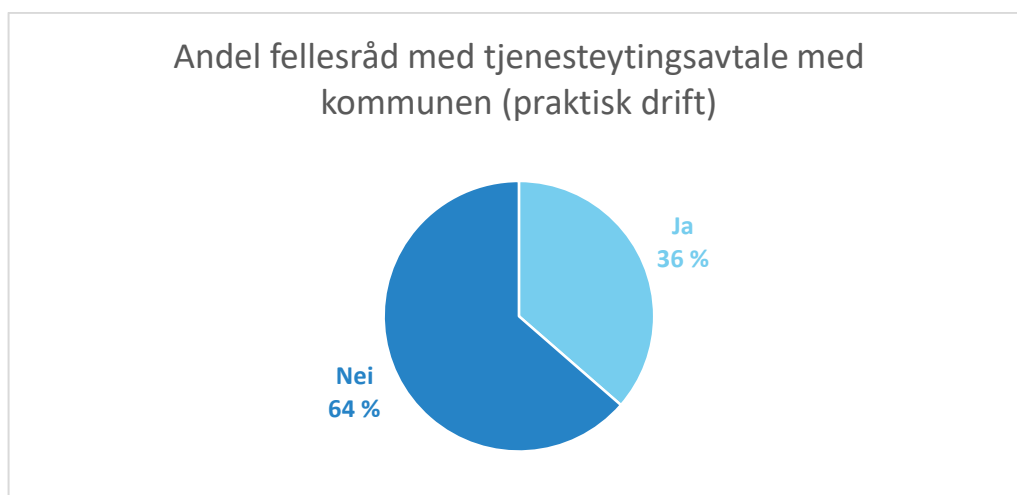
6.1 Avtale med kommunen om praktisk drift

Spørsmål 8: Har dere en ordning/avtale med kommunen om tjenester (kommunal tjenesteyting) knyttet til den praktiske driften av gravplassene?

På dette punktet har 272 fellesråd og 3 kommuner svart. Svarprosenten er 98,6 %. Tabellen og grafen under viser resultater fra 272 fellesråd.

		Antall	Prosent
Har dere en ordning/avtale med kommunen om tjenester (kommunal tjenesteyting) knyttet til den praktiske driften av gravplassene?	Ja	99	36,4 %
	Nei	173	63,6 %

Tabell 9 Avtale med kommunen om praktisk drift

Graf 3 Prosentvis fordeling mellom antall fellesråd som har/ikke har avtale med kommunen om ulike former for praktisk drift

99 av 272 fellesråd som har svart på punktet, har angitt at de har en tjenesteavtale med kommunen. Dette utgjør 36 % prosent av fellesrådene. Forutsatt at resultatene er representative, kan vi anslå at 152 kirkelige fellesråd i Norge har ulike former for tjenesteavtale med kommunen innenfor praktisk gravplassdrift.

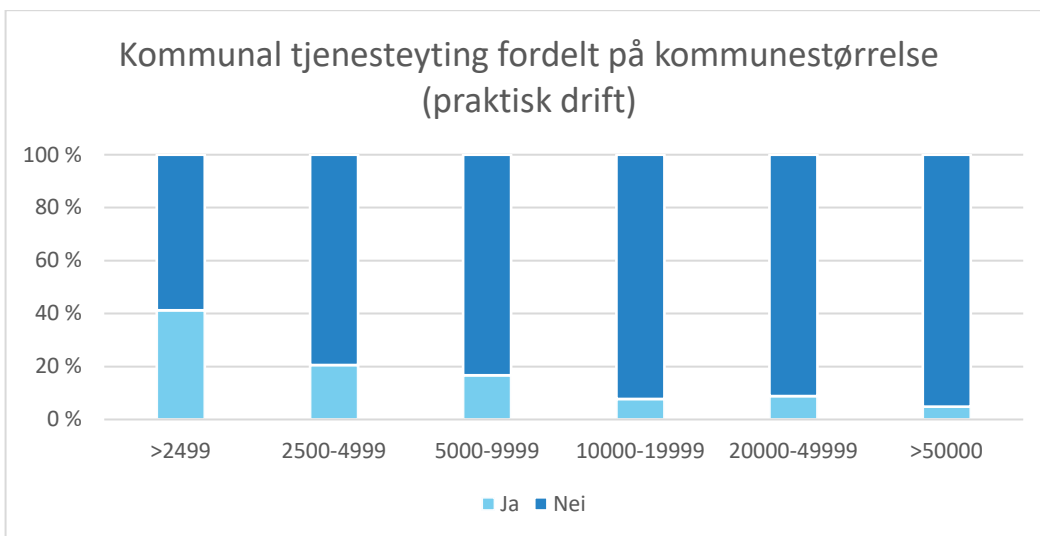
I KAs gravplassundersøkelse i 2013 oppga 38,6 prosent av fellesrådene at kommunen leverte tjenester knyttet til driften av gravplassene⁹.

⁹ Spørsmålet i 2013 var «Leverer kommunen tjenester knyttet til driften av gravplassene (kommunal tjenesteyting)?»

Kommunestørrelse	Andel som har avtale (praktisk drift)
<2499	41,2 %
2500-4999	20,6 %
5000-9999	16,7 %
10000-19999	7,8 %
20000-49999	8,8 %
>50000	4,9 %
Total	100,0 %

Tabell 10 Prosentfordeling av fellesråd med tjenesteavtale, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser prosentandelen for fellesråd som har avtale med kommunen om ulike tjenester knyttet til praktisk drift på gravplassområdet, fordelt på kommunestørrelse.

Graf 4 Kommunal tjenesteyting fordelt på kommunestørrelse (praktisk drift)

6.2 Former for tjenester levert fra kommunen

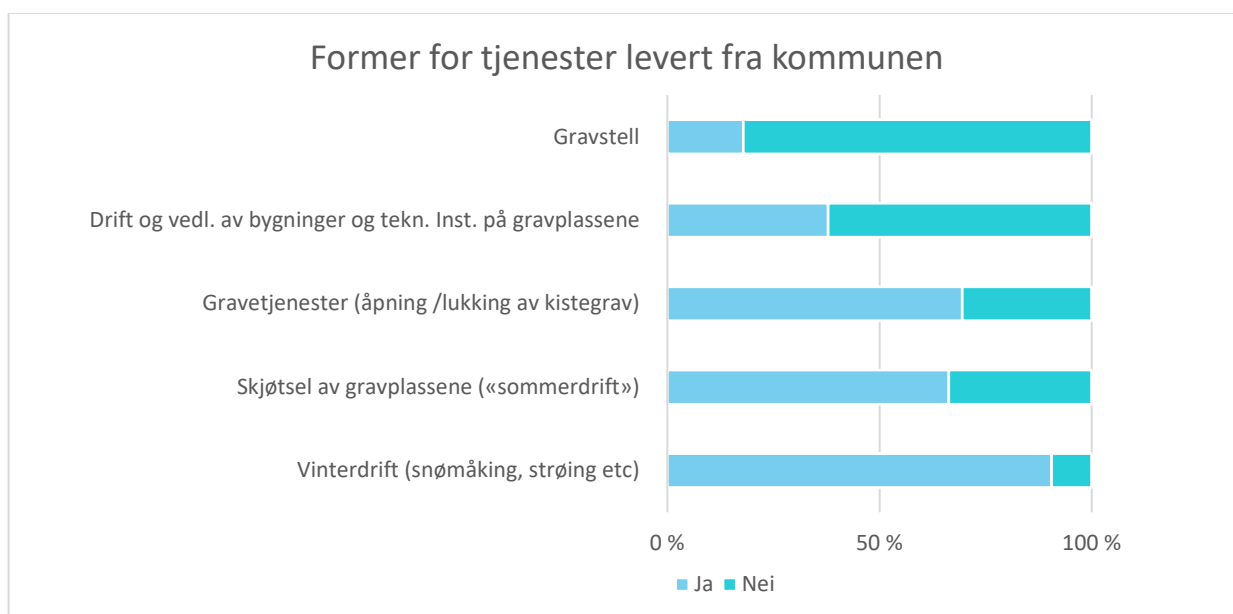
Spørsmål 9: Dersom ja, hvilke former for tjenester leverer kommunen?

På dette punktet har 95 fellelråd krysset av på ett eller flere alternativ. Svarprosenten i gruppen som oppgir at de har kommunal tjenesteavtale, er 97 %.

Tabellen under viser hvor stor andel som rapporterer at de benytter seg av de ulike tjenestene. Grunnlaget er de 95 som har svart på punktet.

Tjenester	Andel i prosent
Vinterdrift (snømåking, strøing etc)	90,5 %
Skjøtsel av gravplassene («sommerdrift»)	66,3 %
Gravetjenester (åpning /lukking av kistegrav)	69,5 %
Drift og vedlikehold av bygninger og tekniske installasjoner på gravplassene	37,9 %
Gravstell	17,9 %

Tabell 11 Former for tjenesteyting fra kommunene til fellelrådene

Graf 5 Former for tjenesteyting fra kommunene til fellelrådene

Grafen viser prosentmessig fordeling av ulike kommunale tjenester på gravplassområde blant de 95 respondentene som svarte på dette punktet.

6.4 Antall årsverk blant kommunalt ansatte knyttet til kommunal tjenesteyting innenfor praktisk arbeid

Spørsmål 10: Hvor mange årsverk blant kommunalt ansatte er knyttet til det praktiske arbeidet på gravplassene?

På dette punktet har vi data på 77 fellesråd av de 275 fellesrådene som har svart på undersøkelsen. Svarprosenten på punktet er 28 %.

Antall årsverk	Antall svar	Andel i prosent
0 - 0,5	33	42,9 %
0,5 - 1	17	22,1 %
1 - 1,5	7	9,1 %
1,5 - 2	12	15,6 %
2 - 2,5	1	1,3 %
2,5 - 3	3	3,9 %
3 - 4	2	2,6 %
5 - 10	0	0,0 %
> 10	2	2,6 %
SUM	77	100,0 %

Tabell 12 Årsverk blant kommunalt ansatte

Dette punktet viser til fellesråd med en form for kommunal tjenesteavtale, og omfatter ikke kommuner med en selvstendig gravplassforvaltning, inklusive Gravferdsetaten i Oslo.

For 65 % av respondentene ligger antallet på 1 årsverk eller mindre.

Summen av årsverk oppgitt for alle de 77 respondentene er 94. Gjennomsnittlig antall årsverk blant de 77 er 1,22.

Ut fra beregnet antall fellesråd som har kommunal tjenesteytingsavtale (152), kan vi anslå at tjenesteytingen fra kommunene til fellesrådene utgjør ca 185¹⁰ årsverk nasjonalt.

¹⁰ Beregningen baserer seg på gjennomsnittet på 1,22 multiplisert med tallet 152, som fremkommer som et nasjonalt anslag i spørsmål 8 («Har dere en ordning/avtale med kommunen om tjenester (kommunal tjenesteyting) knyttet til den praktiske driften av gravplassene?»).

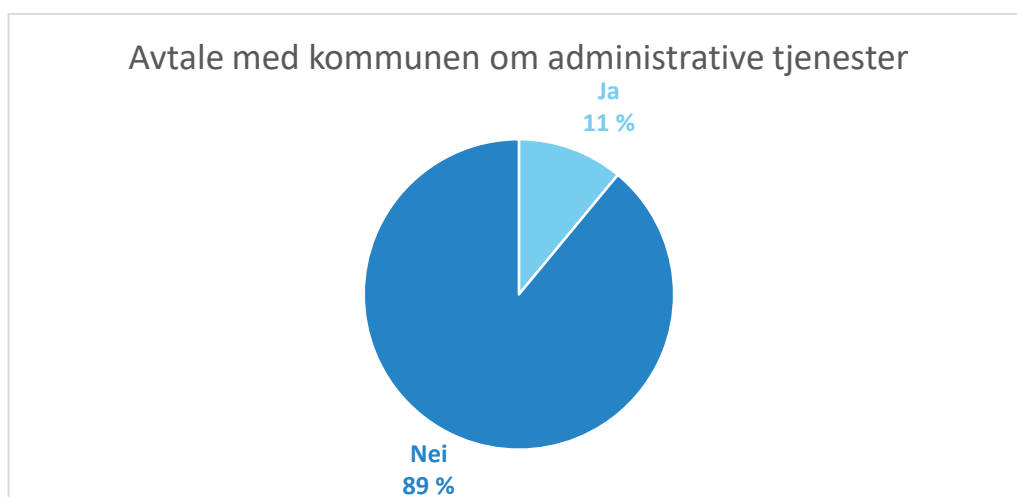
6.6 Avtale med kommunen om administrative tjenester

Spørsmål 12: Har dere en ordning/avtale med kommunen om administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning?

På dette spørsmålet har 270 av 275 fellesråd svart. Svarprosenten er 98,2 %. Tabellen og grafen under viser resultater for 270 fellesråd.

		Antall	Prosent
Har dere en ordning/avtale med kommunen om administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning?	Ja	31	11,5 %
	Nei	239	88,5 %

Tabell 13 Avtale med kommunen om administrative tjenester

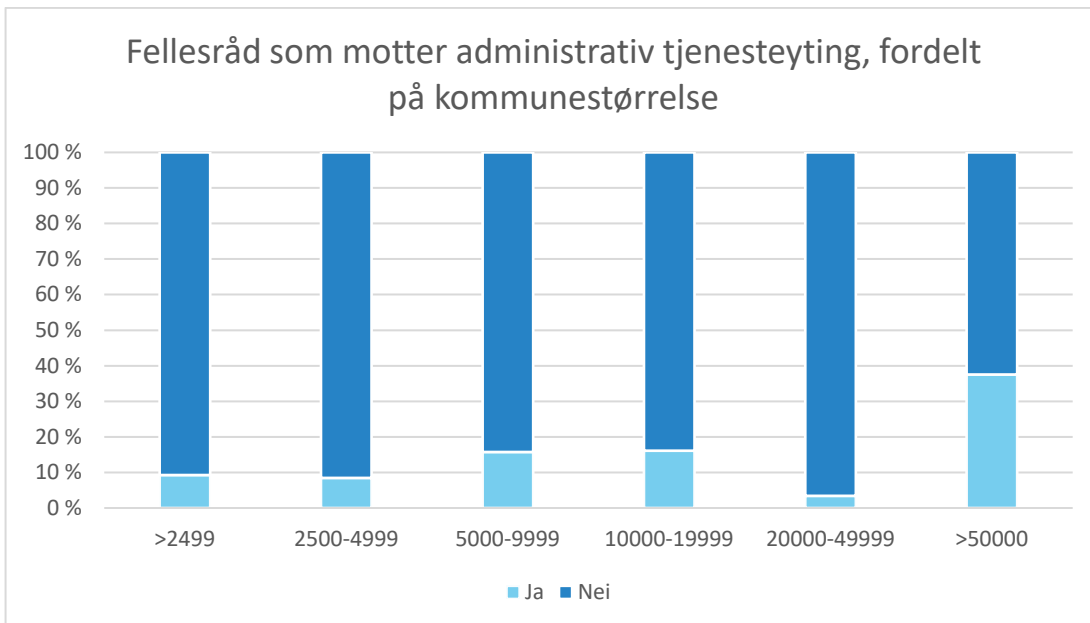

Graf 6 Avtale med kommunen om administrative tjenester

12 % av respondentene har svart ja, 88 % har svart nei. Vi kan ut fra dette anslå at 46 fellesråd på landsplan har en ordning/avtale med kommunen om administrative tjenester på gravplassområdet.

Kommunestørrelse	Andel som har avtale om administrative tjenester
<2499	9,3 %
2500-4999	8,5 %
5000-9999	15,8 %
10000-19999	16,1 %
20000-49999	3,4 %
>50000	37,5 %
Total	100,0 %

Tabell 14 Andel som har avtale om administrative tjenester, fordelt på kommunestørrelse

Graf 7 Andel som har avtale om administrative tjenester, fordelt på kommunestørrelse

Grafen viser prosentmessig fordeling av fellesrådene som har en ordning/avtale med kommunen om administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning, fordelt på kommunestørrelse.

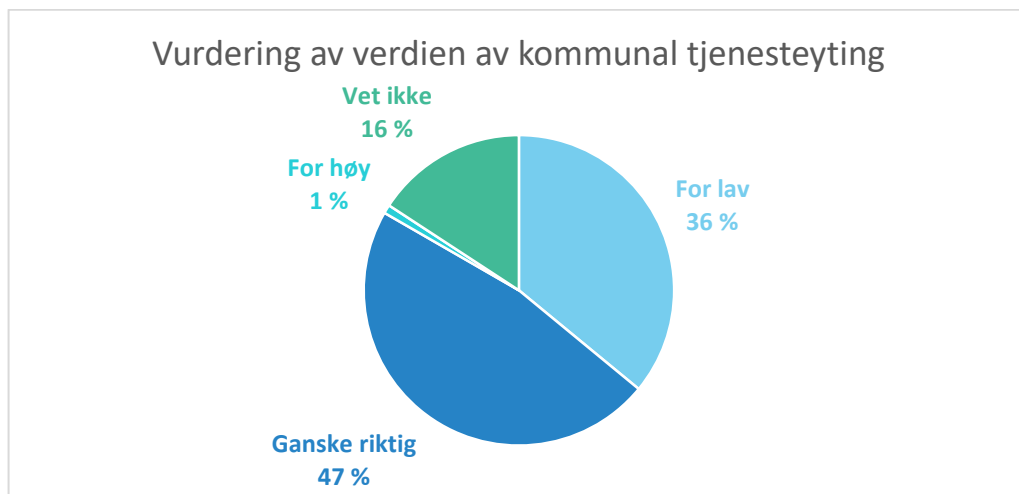
6.7 Verdien av kommunale tjenester

Spørsmål 14: Reell verdi av den kommunale tjenesteytingen skal framgå av regnskapet til fellesrådet. Oppfatter du at verdien av den kommunale tjenesteytingen som framgår av regnskapet er for lav, ganske riktig, for høy eller vet ikke?

På dette spørsmålet har 114 fellesråd og 3 kommuner svart, og svarprosenten er 41,9. Tabellen og grafen under viser resultater fra 114 fellesråd.

Vurdering av verdien av kommunal tjenesteyting	Prosent
For lav	36,0 %
Ganske riktig	47,4 %
For høy	0,9 %
Vet ikke	15,8 %

Tabell 15 Vurdering av verdien på kommunale tjenester

Graf 8 Vurdering av verdien på kommunale tjenester

Nær halvparten av respondentene mener at verdien på kommunale tjenester er ganske riktig. Kun 1 % mener den er for høy, og 36 % mener den er for lav i forhold til reell verdi.

6.8 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver

Spørsmål 16: Har dere en fast avtale med et privat firma om utføring av praktiske oppgaver på gravplassene (f.eks. gravetjenester eller skjøtsel)?

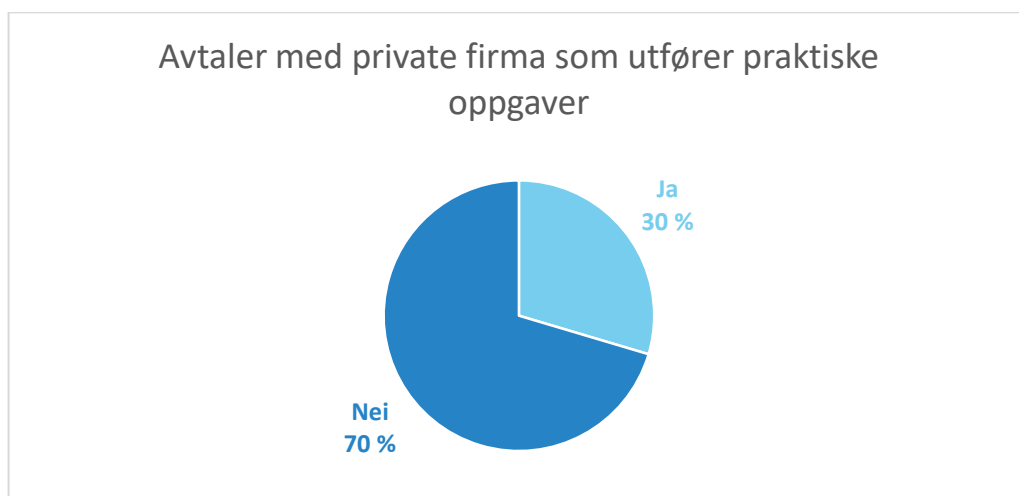
På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommune svart, til sammen 274 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

	Svar	Antall	Prosent
Har dere en fast avtale med et privat firma om utføring av praktiske oppgaver på gravplassene (f.eks. gravetjenester eller skjøtsel)?	Ja	81	29,6 %
	Nei	193	69,2 %

Tabell 16 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver

29,6 % av fellesrådene, har svart at de har avtale med privat firma om utføring av praktiske oppgaver. Dette utgjør anslagsvis 123 fellesråd på landsplan. 70,4 % av fellesrådene har ikke avtale med privat firma om praktiske oppgaver på gravplassene. Det er ikke spurt om hvor mange årsverk arbeid fra innleide private firmaer representerer.

Graf 9 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver

Diagrammet viser prosentmessig fordeling av respondentene som har avtale med / ikke avtale med private firma om praktiske oppgaver på gravplassen.

Har dere en fast avtale med et privat firma om utføring av praktiske oppgaver på gravplassene (f.eks. gravetjenester eller skjøtsel)

	Ja		Nei	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	33	39,3 %	51	60,7 %
2500-4999	24	40,0 %	36	60,0 %
5000-9999	15	26,3 %	42	73,7 %
10000-19999	4	11,8 %	30	88,2 %
20000-49999	4	13,8 %	25	86,2 %
>50000	1	10,0 %	9	90,0 %
Total	81	29,6 %	193	70,4 %

Tabell 17 Avtale med private firma, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser prosentmessig fordeling av respondenter som har avtale med private firma om praktiske oppgaver på gravplassen, fordelt på kommunestørrelse.

7 Samarbeid og organisering

Spørsmål 18: Samarbeider fellesrådet med andre fellesråd om gravferdsoppgavene?

På dette spørsmålet har 271 av 275 fellesråd i undersøkelsen svart.

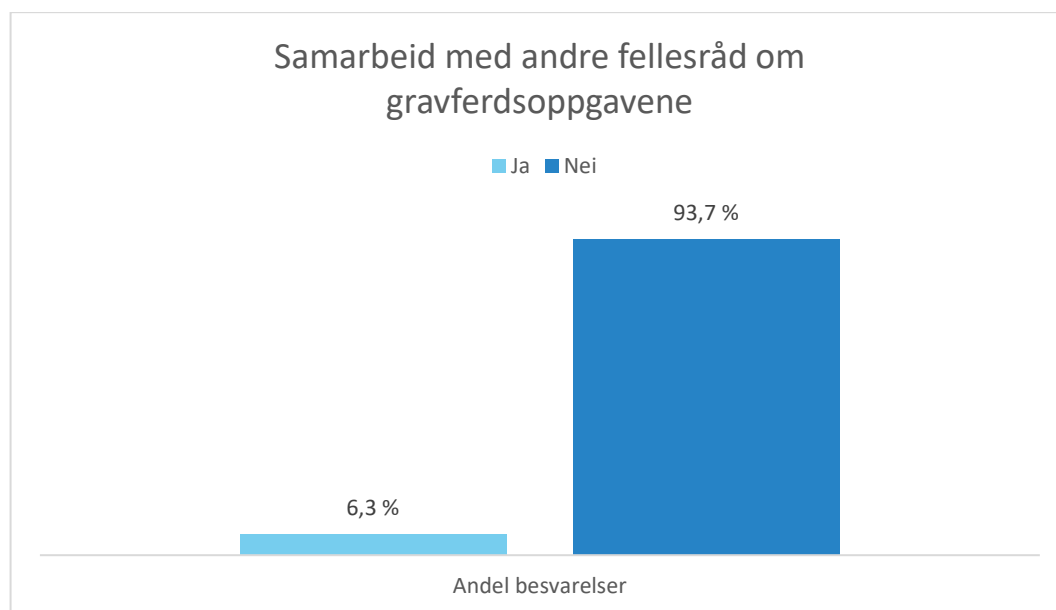
Svarprosenten på spørsmålet er 97,1 %.

	Svar	Antall	Prosent
Samarbeider fellesrådet med andre fellesråd om gravferdsoppgavene?	Ja	17	6,3 %
	Nei	154	93,7 %

Tabell 18 Samarbeid med andre fellesråd

Andelen som har svart at de samarbeider med andre fellesråd om gravferdsoppgavene er 6,3 %. 93,7 % av fellesrådene oppgir at de ikke har noe samarbeid med andre fellesråd. Tilsvarende tall ¹¹ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 4,8 % ja og 95,2 % nei.

Ut fra dette kan vi anslå at om lag 26 fellesråd på landsplan har samarbeid med andre fellesråd om gravferdsoppgaver.

Gra 10 Samarbeid med andre fellesråd

Grafen viser prosentfordeling av fellesråd som samarbeider / ikke samarbeider med andre fellesråd om gravferdsoppgaver blant de som har svart.

¹¹ Spørsmålet i 2013 var «Samarbeider fellesrådet med andre fellesråd om gravferdsoppgavene?»

7.1 Drøfting om overføring av gravferdsoppgaver fra fellesråd til kommune

Spørsmål 20: Har det i løpet av de siste fire årene gjennom formelle drøftelser i kommunestyre eller i fellesråd blitt tatt initiativ til å overføre gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen?

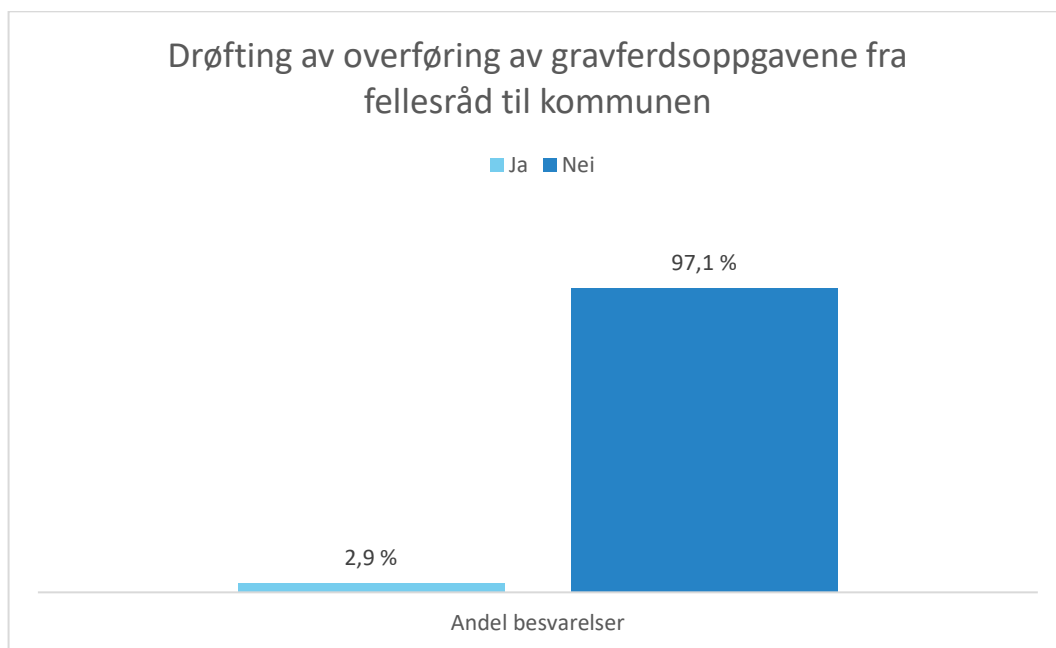
På dette spørsmålet har 271 fellesråd og 1 kommune svart, til sammen 272 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,5 %.

	Svar	Antall	Prosent
Har det i løpet av de siste fire årene gjennom formelle drøftelser i kommunestyre eller fellesråd blitt tatt initiativ til å overføre gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen?	Ja	8	2,9 %
	Nei	264	97,1 %

Tabell 19 Drøfting av overføring av gravferdsoppgaver fra fellesråd til kommunen

I 2,9 % av fellesrådene, eller i 8 fellesråd på landsplan, er det gjennom formelle drøftelser i kommunestyre eller fellesråd blitt tatt initiativ til å overføre oppgavene fra fellesrådene til kommunen. I 97,1 % av fellesrådene / kommunestyrene har spørsmålet ikke vært oppe til formell drøfting. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 8 % ja, 90 % nei og 2 % vet ikke.

Graf 11 Drøfting av overføring av gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen

Grafen viser prosentmessig fordeling av fellesråd/kommunestyre hvor det i løpet av de siste 4 årene har blitt tatt initiativ til / ikke tatt initiativ til formelle drøftinger med kommunen eller i fellesrådet om overføring av gravferdsoppgavene.

7.2 Initiativ til drøftinger

Spørsmål 21: Hvis ja; hvem tok initiativ og hva var hovedårsaken til at overføring ikke ble vedtatt?

På dette spørsmålet har 6 av fellesrådene som svarte ja på forrige spørsmål lagt inn kommentarer:

- Kommunen tok initiativet
- Fellesrådet tok initiativ gjennom samarbeidsmøte med ordfører/rådmann. Skal utgreiast i løpet av 2018 og behandlast i neste budsjett.
- Fellesrådet tok initiativ til å overføre gravferdsoppgaver til kommunen. Kommunestyret sa nei til dette. Dette på grunnlag at kirkegårdene i kommunen ble så godt stelt og vedlikeholdt av fellesrådet.
- Fellesrådet tok initiativ i samband med avgang av kyrkjegardsarbeidar, men det var liten vilje fra kommunen sin side til å ta over, så det vart vedtatt å lyse ut stillinga. Fra 01.04.2018 er det tilsett en ny kyrkjegardsarbeidar.
- Initiativet ble tatt fra fellesrådet, men overføringen ble ikke gjennomført grunnet pågående omorganiseringsprosess i kommunen.
- Fellesrådet tok initiativ mot kommunen, men kommunen ønsket ikke å ta over gravferdsetaten, de syntes dette fungerte godt med kirkelige fellesråd.

8 Gravlegging og kremasjon

Vedlagt rapporten finnes offisiell gravferdsstatistikk fra SSB og Den norske kirkes gravplassrådgiver for 2017 og 2018.

Antall gravlegginger rapportert i undersøkelsen er summene av tallene som er oppgitt under spørsmålene om kiste- og urnegravlegginger.

Kommunestørrelse (befolkning 2018)	Antall døde, jfr. offisielle tall for 2017 for respondent- kommunene	Antall gravlegginger rapportert i undersøkelsen	Differanse (antall)	Differanse (prosent)
<2499	1476	1938	-462	-31,3 %
2500-4999	2197	2315	-118	-5,4 %
5000-9999	3675	3617	58	1,6 %
10000-19999	3559	3484	75	2,1 %
20000-49999	5800	5926	-126	-2,2 %
>50000	10516	10123	393	3,7 %
Total	27223	27403	-180	-0,7 %

Tabell 20 Sammenligning av antall gravlegginger rapportert, og offisielle tall for samme utvalg kommuner

Tallene fra SSB er kun hentet inn på de 274 kommunene, slik at sammenligningen tar utgangspunkt i samme utvalg.

For kommunene med mindre enn 2 499 innbyggere er det et signifikant avvik mellom antall rapporterte gravlegginger og antall døde. Dette kan enten bety at det i disse kommunene har vært mange gravlegginger av døde som ikke var bosatt i kommunen, og det kan også antyde at det kan være rapportert inn feil tall. For de øvrige gruppene av kommunene er avviket relativt lavt.

I tabellen under antall gravlegginger rapportert i undersøkelsen, sammenlignet med de offisielle tallene fra SSB for de samme 274 kommunene som har rapportert i undersøkelsen.

	Andel rapportert i undersøkelsen	Andel jfr. offisielle tall for 2017
Hvor mange kistegravlegginger var det i kommunen i 2017?	59,9 %	58,5 %
Hvor mange urnegravlegginger var det i kommunen i 2017?	40,1 %	41,5 %
Total	100,0 %	100,0 %

Tabell 21 Andel kistegravlegginger og urnegravlegginger rapportert, sammenlignet med offisielle tall.

8.1 Antall kistegravlegginger

Spørsmål 22: Hvor mange kistegravlegginger var det i kommunen i 2017?

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 274 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %

Til sammen har de 274 respondentene gjennomført 16 413 kistegravlegginger. Forutsatt at spørreundersøkelsen er representativ i forhold til avdøde, kan vi anslå at en i 2017 hadde om lag 25 300 kistegravlegginger for hele landet. Offisielt tall var 23 871¹² kistegravlegginger i 2017.

Tall for kister eller urner som gravlegges i utlandet, eller avdøde som er bosatt i utlandet som gravlegges i Norge, er ikke spesifisert.

8.2 Antall urnegravlegginger

Spørsmål 23: Hvor mange urnenedsettinger var det i kommunen i 2017?

Begrepet urnenedsetting brukes her synonymt med urnegravlegging.

På dette spørsmålet har 239 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 243 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,8 %

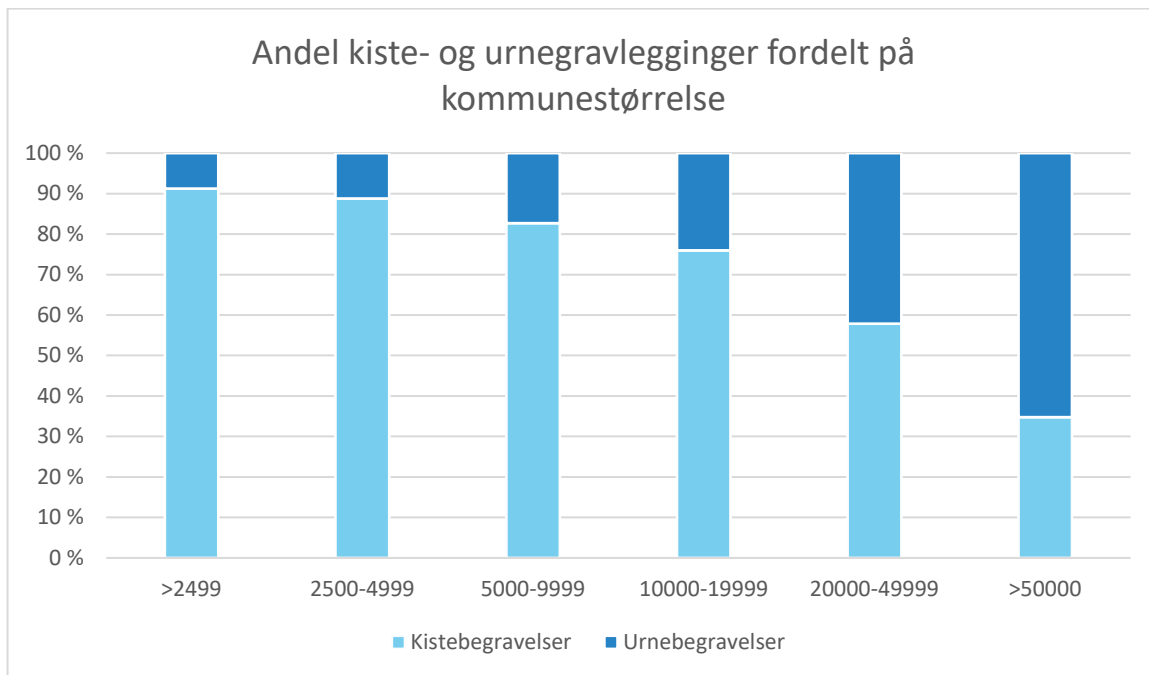
Til sammen har de 243 respondentene gjennomført 10 991 urnegravlegginger. Forutsatt at spørreundersøkelsen er representativ i forhold til antall kremerte, kan vi anslå at det har vært om lag 17 000 urnegravlegginger på landsplan i 2017. Offisielt tall var 16 903 kremerte i 2017, altså et avvik på kun 85 urnegravlegginger.

8.3 Andel kiste- og urnegravlegginger

Kommunestørrelse	Kistegravlegginger	Urnegravlegginger
<2499	91,2 %	8,8 %
2500-4999	88,8 %	11,2 %
5000-9999	82,7 %	17,3 %
10000-19999	76,0 %	24,0 %
20000-49999	57,9 %	42,1 %
>50000	34,8 %	65,2 %
Total	59,9 %	40,1 %

Tabell 22 Andel kistegravlegginger og urnegravlegginger, fordelt på kommunestørrelse

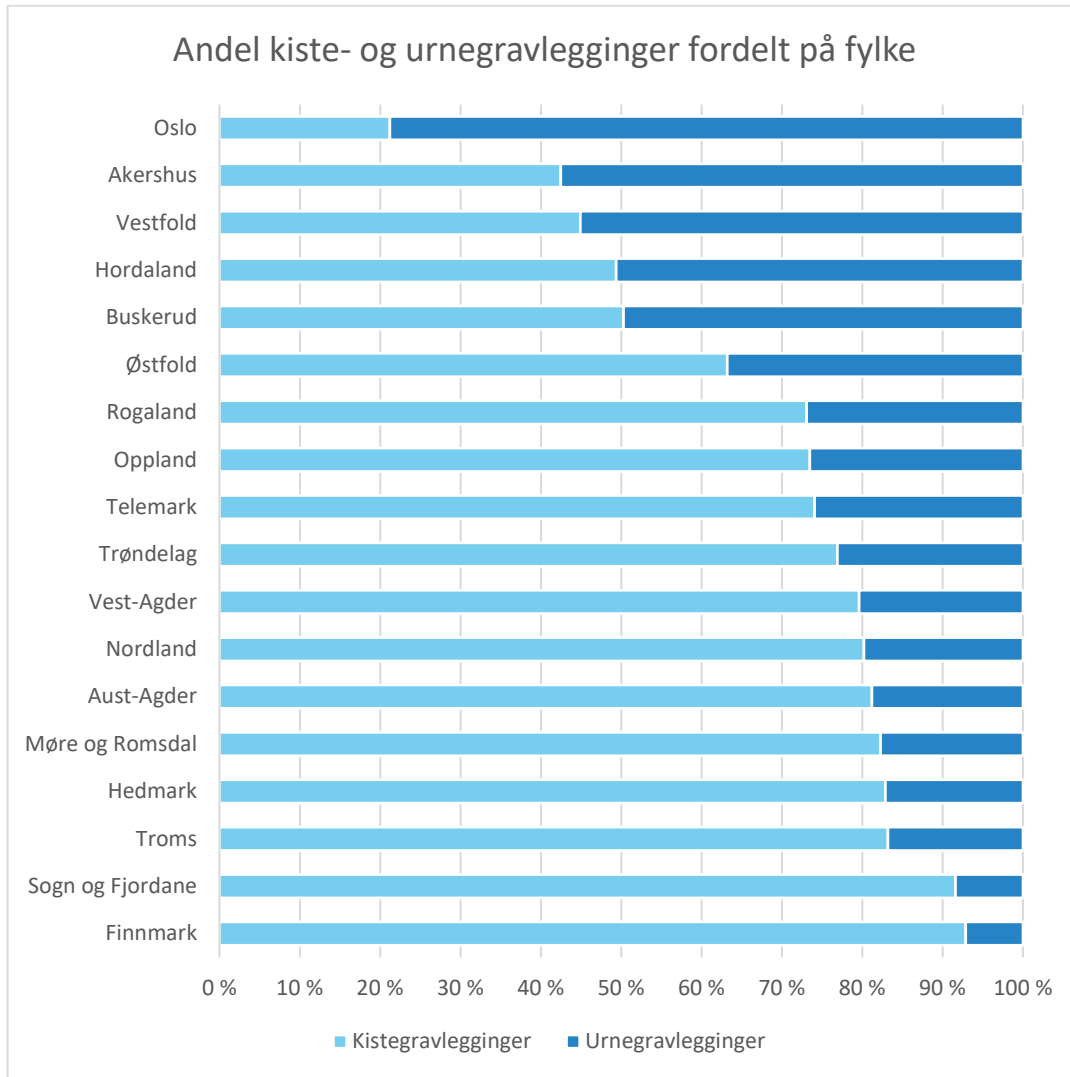
¹² Kalkuert ut fra SSBs offisielle statistikk over døde 40774, med fradrag av 16903 kremerte. Kremasjonsstatistikken er utarbeidet av gravplassrådgiver Åse Skrøvset.

Graf 12 Andel kiste- og urnegravlegginger, fordelt på kommunestørrelse

Fylke	Kistegravlegginger	Urnegravlegginger
Finnmark	92,9 %	7,1 %
Sogn og Fjordane	91,6 %	8,4 %
Troms	83,2 %	16,8 %
Hedmark	82,9 %	17,1 %
Møre og Romsdal	82,3 %	17,7 %
Aust-Agder	81,2 %	18,8 %
Nordland	80,2 %	19,8 %
Vest-Agder	79,6 %	20,4 %
Trøndelag	76,9 %	23,1 %
Telemark	74,1 %	25,9 %
Oppland	73,5 %	26,5 %
Rogaland	73,1 %	26,9 %
Østfold	63,2 %	36,8 %
Buskerud	50,3 %	49,7 %
Hordaland	49,4 %	50,6 %
Vestfold	44,9 %	55,1 %
Akershus	42,5 %	57,5 %
Oslo	21,2 %	78,8 %
Total	59,9 %	40,1 %

Tabell 23 Andel kiste- og urnegravlegginger fordelt på fylker

Graf 13 Andel kiste- og urnegravlegginger fordelt på fylker

Det er et avvik mellom antall døde i spørreundersøkelsen og antall døde i offisiell statistikk. Stipuleringen i undersøkelsen ligger på 42270, og offisiell statistikk angir 40774 døde i hele landet.

8.4 Antall kremerte i kommunen

Spørsmål 24: Hvor mange av kommunens egne, avdøde innbyggere ble kremert i 2017?

På dette spørsmålet har 256 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 260 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 93,2 %.

Dataene er gruppert i antall kremerte fra «ingen kremerte», «1-20 kremerte», «21-40 kremerte» etc. til siste gruppe som er «mer enn 100 kremerte». Tabellene under viser antall kommuner, deretter prosentandel av kommuner i de ulike gruppene basert på kommunestørrelse (befolkning per 1.1.2018).

Antall kommuner gruppert på kremasjonsantall i 2017 fordelt på kommunestørrelse

	Antall kremerte	0	1 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	> 100	Total
Kommune- størrelse	<2499	31	52	0	0	0	0	0	83
	2500-4999	9	49	0	0	0	0	0	58
	5000-9999	2	47	5	2	0	0	0	56
	10000-19999	1	16	8	5	0	1	0	31
	20000-49999	0	1	2	8	2	4	7	24
	>50000	0	0	0	0	0	0	9	9
	Total	43	165	15	15	2	5	16	261

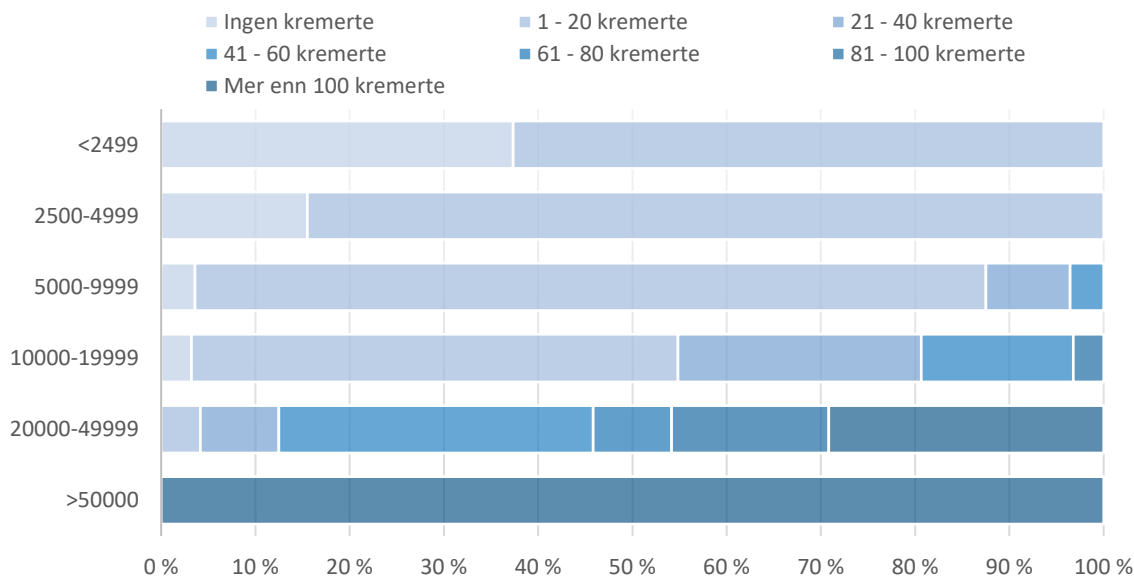
Tabell 24 Antall kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse

Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall i 2017 fordelt på kommunestørrelse

	Antall kremerte	0	1 - 20	21 - 40	41 - 60	61 - 80	81 - 100	> 100	Total
Kommune- størrelse	<2499	37,3%	62,7%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	2500-4999	15,5%	84,5%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	5000-9999	3,6%	83,9%	8,9%	3,6%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%
	10000-19999	3,2%	51,6%	25,8%	16,1%	0,0%	3,2%	0,0%	100,0%
	20000-49999	0,0%	4,2%	8,3%	33,3%	8,3%	16,7%	29,2%	100,0%
	>50000	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%	100,0%	100,0%
	Total	16,5%	63,2%	5,7%	5,7%	0,8%	1,9%	6,1%	100,0%

Tabell 25 Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse

Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall i 2017 fordelt på kommunestørrelse

Graf 14 Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse

8.5 Betaling for kremasjon

Spørsmål 25: Hva må de etterlatte betale for kremasjon i det mest benyttede krematoriet i ditt fellesrådsområde?

På dette spørsmålet har 156 fellesråd og 3 kommuner svart, til sammen 159 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 57 %.

Tallene i oversikten under, er beløpene som pårørende må betale for kremasjon, uavhengig av om det er krematorium i kommunen, eller ikke.

43 respondenter (27 %) svarer at det er gratis å kremere i deres kommune.

Gjennomsnittlig oppgitt kremasjonsavgift (inklusive de som har svart null kr) er 3 396 kroner.

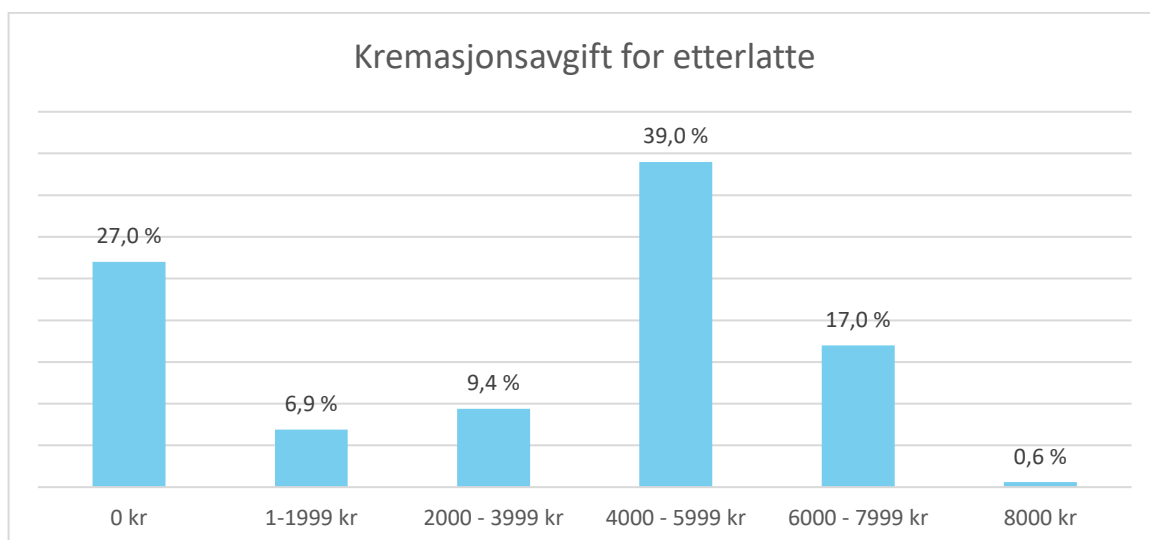
Gjennomsnittlig oppgitt kremasjonsavgift i de kommunene hvor en må betale er 4 656 kroner. Her er altså de som har svart at det er gratis ekskludert.

Lavest oppgitt kremasjonsavgift er 700 kroner, og høyest avgift er 8 000 kroner per kremasjon.

50 respondenter (31 %) oppgir at pårørende betaler mellom 1 og 1 000 kr for kremasjon.

Hva må de etterlatte betale for kremasjon i det mest benyttede krematoriet i ditt fellesrådsområde?		
Avgiftsnivå (beløp i kroner)	Prosent	Antall svar
0	27,0 %	43
1 - 1999	6,9 %	11
2000 - 3999	9,4 %	15
4000 - 5999	39,0 %	62
6000 - 7999	17,0 %	27
8000	0,6 %	1
Total	100 %	159

Tabell 26 Kremasjonsavgift for etterlatte gruppert etter avgiftsnivå

Graf 15 Kremasjonsavgift for etterlatte gruppert etter avgiftsnivå

Tabellen og grafen over viser at det vanligste nivået for avgift til etterlatte er 4-6000 kr, hvis man bor i en kommune hvor man ikke har eget krematorium.

8.6 Kremasjonsavgift

Spørsmål 26: Dekker fellesråd/kommune hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere?

På dette spørsmålet har 249 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 253 respondenter.

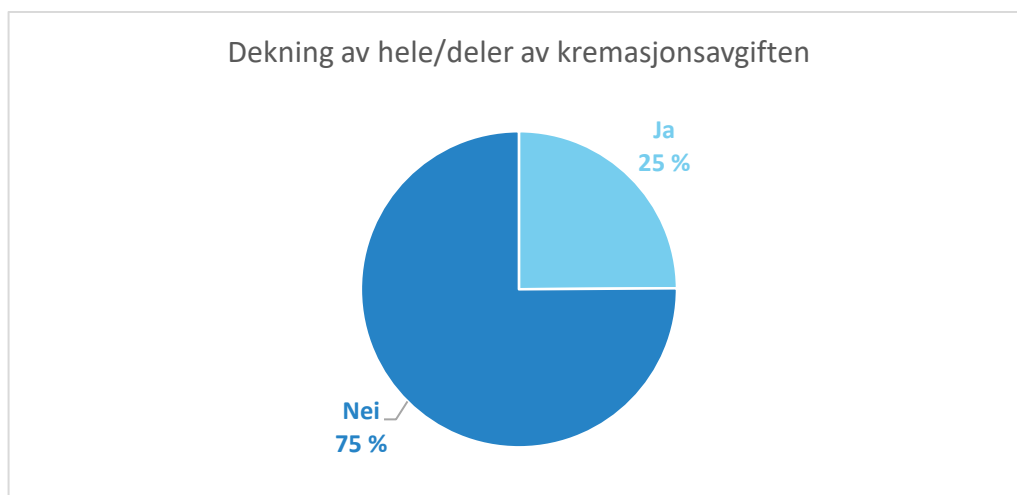
Svarprosenten på spørsmålet er 90,7 %.

75,1 % av respondentene svarer nei. 24,9 % svarer at de dekker deler av eller hele kremasjonsavgiften. Prosentandelen som sier at kremasjonsavgiften er subsidiert helt eller delvis, er lavere enn prosentandelen som angir at kremasjonsavgiften er 0 kr i spørsmål 25. Dette har sannsynligvis sammenheng med at det er ulik svarprosent på spørsmålene.

I KAs gravplassundersøkelse fra 2013¹³ svarte 24,3 % av respondentene at fellesråd/kommune dekker hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere.

		Antall	Prosent
Dekker fellesråd/kommune hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere?	Ja	63	24,9 %
	Nei	190	75,1 %

Tabell 27 Dekker fellesråd/kommunen kremasjonsavgiften?

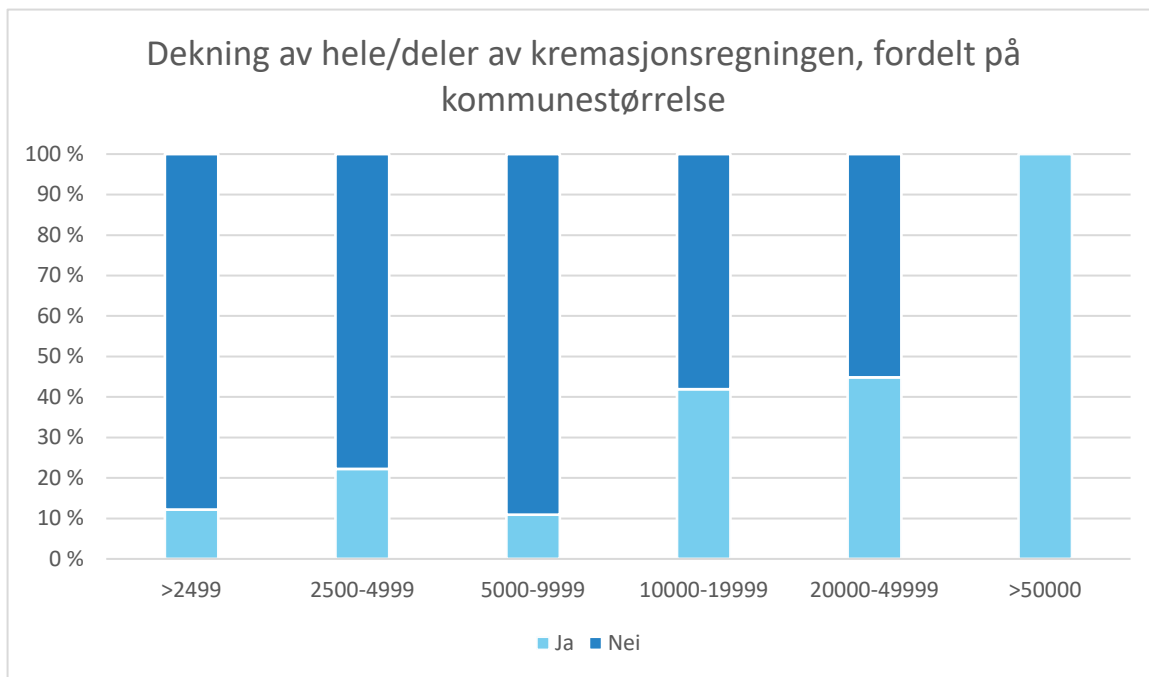
Graf 16 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen

¹³ I 2013 var spørsmålet «Dekker fellesråd/kommune hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere?»

Dekker fellesråd/kommune hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere?

Kommunestørrelse	Ja	Prosent	Nei	Prosent
<2499	9	12,2 %	65	87,8 %
2500-4999	12	22,2 %	42	77,8 %
5000-9999	6	10,9 %	49	89,1 %
10000-19999	13	41,9 %	18	58,1 %
20000-49999	13	44,8 %	16	55,2 %
>50000	10	100,0 %	0	0,0 %

Tabell 28 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen, fordelt på kommunestørrelse.

Graf 17 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen, fordelt på kommunestørrelse.

8.7 Kremasjonsavgift i kommuner med eget krematorium (innenbygds)

Tilleggsdata basert på direkte kontakt med krematoriene

Tallene under bygger på tall fra undersøkelsen, supplert med en telefonkartlegging med direkte forespørsel, slik at tallene under dekker samtlige 26 krematorier. Ringerunden ble gjennomført i 2019.

«Innenbygds» refererer til kremasjon for kommunens egne innbyggere, og «utenbygds» refererer til fakturert beløp for innbyggere fra andre kommuner.

Kremasjonsavgift for innbyggere i kommuner med eget krematorium		
Beløp i kroner	Antall	Prosent
0	19	73,1 %
1 - 2000	1	3,8 %
2001-4000	4	15,4 %
4001-6000	1	3,8 %
Total	25	100,0 %

Tabell 29 Kremasjonsavgift for innbyggere i kommuner med eget krematorium

Tallgrunnlaget er supplert etter direkte kontakt med krematoriene. Vestfold krematorium er interkommunalt, og derfor ikke inkludert i oversikten.

19 kommuner som har krematorium tar ikke avgift for kremering av kommunens egne innbyggere. Laveste oppgitte kremasjonsavgift er 880 kroner, og høyeste oppgitte avgift er 6 000 kroner.

8.8 Leiekremasjon (utenbygds)

Tilleggsdata basert på direkte kontakt med krematoriene

Fakturering for kremasjon for avdøde fra andre kommuner (utenbygds)		
Beløp i kroner	Antall	Prosent
0 – 3999	0	0 %
4000 - 4999	6	23,1 %
5000 - 5999	8	30,8 %
6000 - 6999	9	34,6 %
7000 - 7999	3	11,5 %
Total	26	100,0 %

Tabell 30 Fakturert beløp for kremasjon for avdøde fra andre kommuner (utenbygds)

Beløpene i tabellen er avgiften som blir fakturert fra krematoriene. Mange kommuner subsidierer leiekremasjon, slik at kremasjonsavgiften for pårørende kan være lavere enn fakturert beløp fra krematoriet.

Fakturert beløp for utenbygds kremasjon varierer fra 4 478 kr til 7 600 kr. Gjennomsnittsbetrag for de 26 krematoriene er 5 698 kroner.

9 Festeavgift og andre avgifter

9.1 Festeavgift for kistegraver

Spørsmål 33: Hva koster det å feste en kistegrav per år?

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 274 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %. Gjennomsnittlig festeavgift for en kistegrav for de 274 respondentene (inklusive de 13 som oppgir null kr) er kr 172 per år. Tar vi bort de som har oppgitt null i avgift, blir gjennomsnittet 180 kr per år.

Høyeste oppgitt pris per år er kr 615. 13 respondenter eller ca 5 % oppgir at de ikke har festeavgift for kistegraver.

Tilsvarende tall ¹⁴ fra KAs gravplassundersøkelse i 2009 var 8 %.

	Kroner	Antall	Prosent
Hva koster det å feste en kistegrav per år?	0 kr	13	4,7 %
	1-199 kr	157	57,3 %
	200-399 kr	93	33,9 %
	400-599 kr	10	3,6 %
	>600 kr	1	0,4 %
	Total	274	100,0 %

Tabell 31 Årlig kostnad for feste av kistegrav, gruppert etter kostnader

¹⁴ Spørsmålet i 2009 var formulert slik: «Er det innført festeavgift for graver i kommunen?». 27 av 337 svarte nei.

Hva koster det å feste en kistegrav per år?

Fylke	Gjennomsnitt (kroner)	Antall respondenter
Oslo ¹⁵	360 kr	1
Vestfold	304 kr	5
Hordaland	284 kr	26
Buskerud	235 kr	12
Akershus	232 kr	17
Aust-Agder	204 kr	11
Vest-Agder	187 kr	11
Oppland	185 kr	19
Telemark	184 kr	14
Østfold	179 kr	10
Hedmark	178 kr	7
Sogn og Fjordane	175 kr	18
Trøndelag	140 kr	24
Rogaland	128 kr	20
Nordland	125 kr	30
Møre og Romsdal	114 kr	23
Troms	104 kr	13
Finnmark	65 kr	13
Total	172 kr	274

Tabell 32 Gjennomsnittlig festeavgift for kistegraver gruppert på fylke

9.2 Festeavgift for urnegraver

Spørsmål 34: Hva koster det å feste en urnegrav per år?

På dette spørsmålet har 235 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 239 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 85,7 %.

¹⁵ Merk at Oslo fremstår som å ha høyeste prisnivå, fordi andre kommuner med høyere pris blir jevnet ut i et gjennomsnitt for fylket. Høyeste pris blant respondentene er 615 kr.

Gjennomsnittlig festeavgift for en urnegrav for de 239 respondentene er kr 160 per år.

Høyest oppgitt pris er kr 490 per år. 15 respondenter eller ca 6 % oppgir at de ikke har festeavgift for urnegraver.

		Antall	Prosent
Hva koster det å feste en urnegrav per år?	0 kr	15	6,3 %
	1-199 kr	143	59,8 %
	200-399 kr	75	31,4 %
	400-599 kr	6	2,5 %
	Total	239	100,0 %

Tabell 33 Årlig kostnad for feste av urnegrav, gruppert etter kostnader

Hva koster det å feste en urnegrav per år?

Kommunestørrelse	Gjennomsnitt (kroner)
<2499	111 kr
2500-4999	142 kr
5000-9999	173 kr
10000-19999	183 kr
20000-49999	216 kr
>50000	280 kr
Gjennomsnitt for hele gruppen	160 kr

Tabell 34 Gjennomsnittlig festeavgift for urnegraver, gruppert på kommunestørrelse

Hva koster det å feste en urnegrav per år?

Fylke	Gjennomsnitt (kroner)	Antall respondenter
Oslo ¹⁶	360 kr	1
Buskerud	235 kr	12
Aust-Agder	235 kr	8
Vestfold	222 kr	5
Akershus	219 kr	17
Hordaland	197 kr	26
Telemark	189 kr	11
Oppland	185 kr	17
Vest-Agder	184 kr	9
Sogn og Fjordane	177 kr	13
Østfold	173 kr	10
Hedmark	162 kr	5
Trøndelag	137 kr	20
Rogaland	130 kr	18
Nordland	113 kr	29
Møre og Romsdal	104 kr	17
Troms	77 kr	11
Finnmark	45 kr	10
Total	160 kr	239

Tabell 35 Gjennomsnittlig festeavgift for urnegraver gruppert på fylke

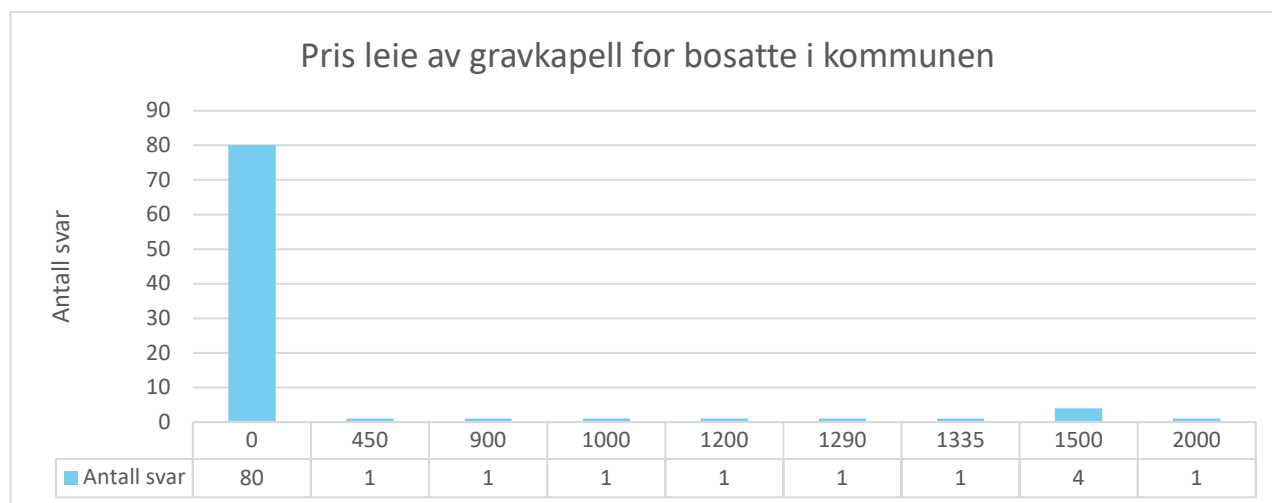
¹⁶ Merk at Oslo fremstår som å ha høyeste prisnivå, fordi andre kommuner med høyere pris blir jevnet ut i et gjennomsnitt for fylket. Høyeste pris blant respondentene er 490 kr.

9.3 Leie av gravkapell

Spørsmål 35: Hvis dere har gravkapell: Hva koster det å leie gravkapell for de som er bosatt i kommunen (uten kirkemusiker osv.)?

På dette spørsmålet har 88 fellesråd og 3 kommuner svart, til sammen 91 respondenter. Her må vi anta at kun de som har gravkapell har svart på spørsmålet, og det forklarer hvorfor svarprosenten (32,6 %) fremstår som lav.

80 eller 88,9 % av de 91 respondentene oppga at bruk av gravkapell er gratis for de som er bosatt i kommunen. For de som betaler varierer prisen fra kr 450 til kr 2 000 per seremoni.

Graf 18 Pris, leie av gravkapell for bosatte i kommunen

10 Avdøde fra andre kommuner

10.1 Ikke folkeregistrert gravlagte i kommunene

Spørsmål 36: Hvor mange av dem som ble gravlagt i 2017 var ikke folkeregistrert i kommunen?

På dette spørsmålet har 253 fellesråd og 3 kommuner svart, til sammen 256 respondenter¹⁷.

Svarprosenten på spørsmålet er 91,8 %.

Til sammen, for de som har svart, ble det gravlagt 1 878 personer som ikke var folkeregistrert i kommunen. Dette utgjør 8,1 % av totalt antall døde rapportert for de kommunene som er med i beregningen.

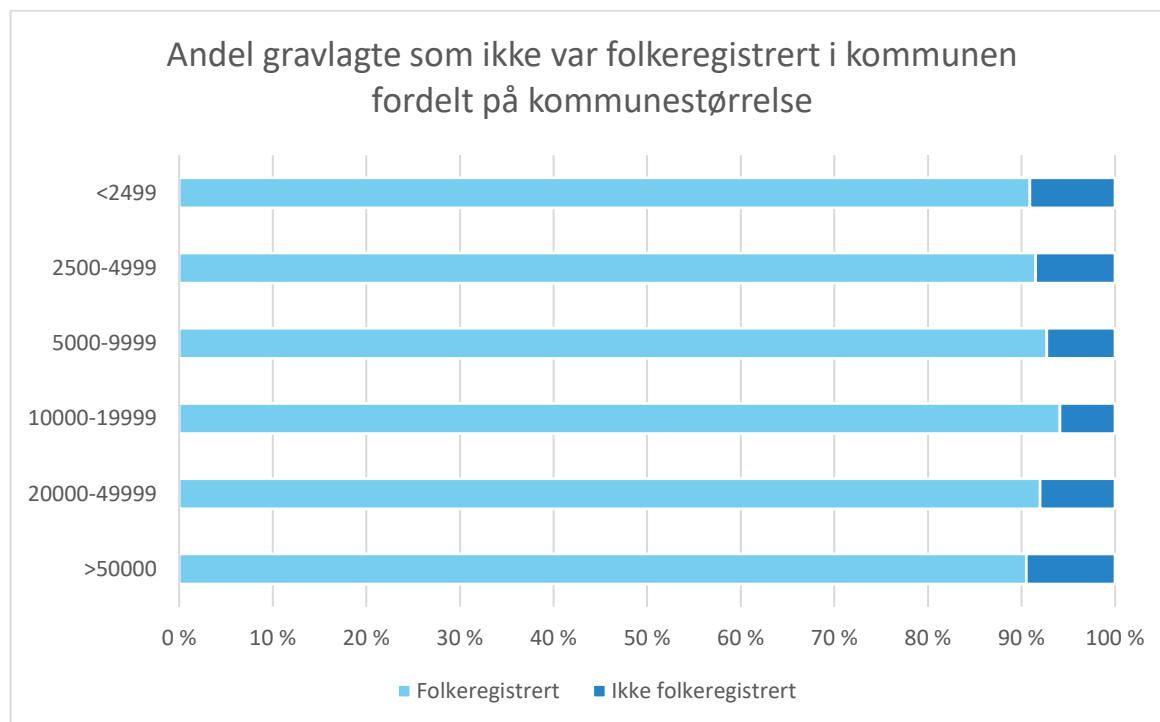
Forutsatt at undersøkelsen er representativ, vil stipulert tall for gravlagte av ikke folkeregistrerte i hele landet være om lag 3 100 personer. Dette utgjør 7,6 % av totalt antall døde i Norge, som i 2017 var 40 774 personer i Norge.

Hvor mange av dem som ble gravlagt i 2017 var ikke folkeregistrert i kommunen da de døde (utenbygds)?

Kommunestørrelse	Gjennomsnitt i prosent
<2499	9,1 %
2500-4999	8,5 %
5000-9999	7,3 %
10000-19999	5,9 %
20000-49999	8 %
>50000	9,5 %
Total	8,1 %

Tabell 36 Andel gravlagte som ikke er folkeregistrert i kommunen, fordelt på kommunestørrelse

¹⁷ I prosentperegning på dette punktet ble 7 ekstremverdier ekskludert.

Graf 19 Andel gravlagte som ikke var folkeregistrert i kommunen, fordelt på kommunestørrelse

Hvor mange av dem som ble gravlagt i 2017 var ikke folkeregistrert i kommunen da de døde (utenbygds)? Gjennomsnitt

Fylke	Gjennomsnitt
Oslo	2,4 %
Vest-Agder	5,8 %
Telemark	6,1 %
Møre og Romsdal	6,5 %
Nordland	6,7 %
Hedmark	6,8 %
Finnmark	7 %
Rogaland	7,4 %
Trøndelag	7,5 %
Østfold	8,1 %
Troms	8,4 %
Buskerud	9,2 %
Hordaland	9,2 %
Sogn og Fjordane	9,2 %
Aust-Agder	9,7 %
Oppland	10,3 %
Akershus	11 %
Vestfold	13,6 %
Total	8,1 %

Tabell 37 Andel gravlagte som ikke er folkeregistrert i kommunen, fordelt på fylke

10.2 Nei til gravlegging av ikke folkeregistrert avdød

Spørsmål 37: Sa fellesrådet i 2017 nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen?

På dette spørsmålet har 266 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 270 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 96,8 %.

	Svar	Antall	Prosent
Sa fellesrådet i 2017 nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen?	Ja	5	1,9 %
	Nei	256	98,1 %

Tabell 38 Sa fellesrådet i 2017 nei til å gravlegge avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen

1,9 %, av respondentene sa nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen. Tilsvarende tall¹⁸ for KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 2,8 %

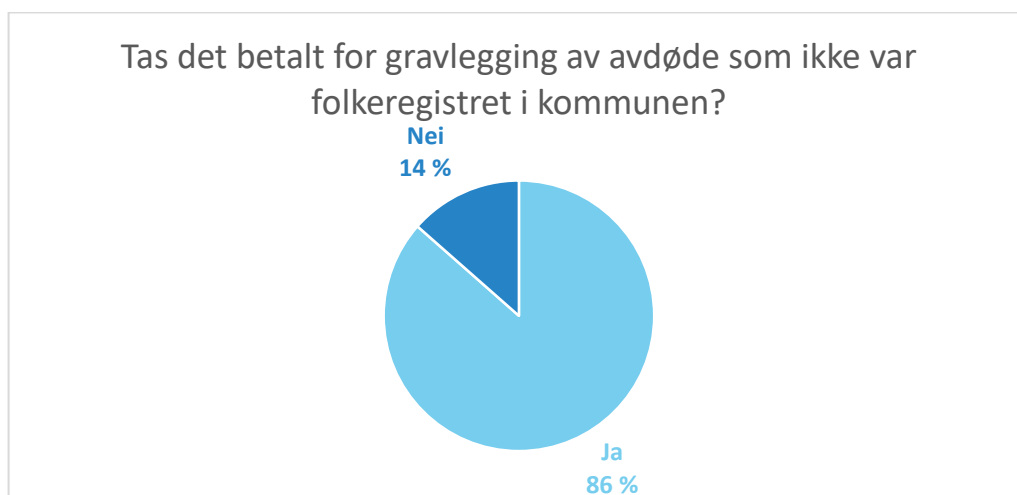
10.3 Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød

Spørsmål 38: Tas det betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen?

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 274 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

86,5 % av respondentene svarte at de tar seg betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen. 13,5 %, eller 57 gravplassforvaltninger på landsplan, oppga at de ikke tar seg betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen. Dette er eksakt samme tall som ble oppgitt i KAs gravferdsundersøkelse i 2013.

Graf 20 Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød

¹⁸ Spørsmålet i 2013 var «Sa fellesrådet i 2012 nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen?»

Grafen viser prosentvis fordeling av de fellesrådene som tar seg betalt / ikke betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen.

Tas det betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen?

Kommunestørrelse	Ja	Nei
<2499	81,0 %	19,0 %
2500-4999	86,7 %	13,3 %
5000-9999	86,0 %	14,0 %
10000-19999	94,1 %	5,9 %
20000-49999	89,7 %	10,3 %
>50000	100,0 %	0,0 %

Tabell 39 Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser fordeling blant respondentene for de som tar eller ikke tar seg betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunene, fordelt seg på kommunestørrelse.

10.4 Betalingssats for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen

Spørsmål 39: Hva betaler de etterlatte for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift (Ev. betaling for bruk av kirke mv skal ikke inkluderes)?

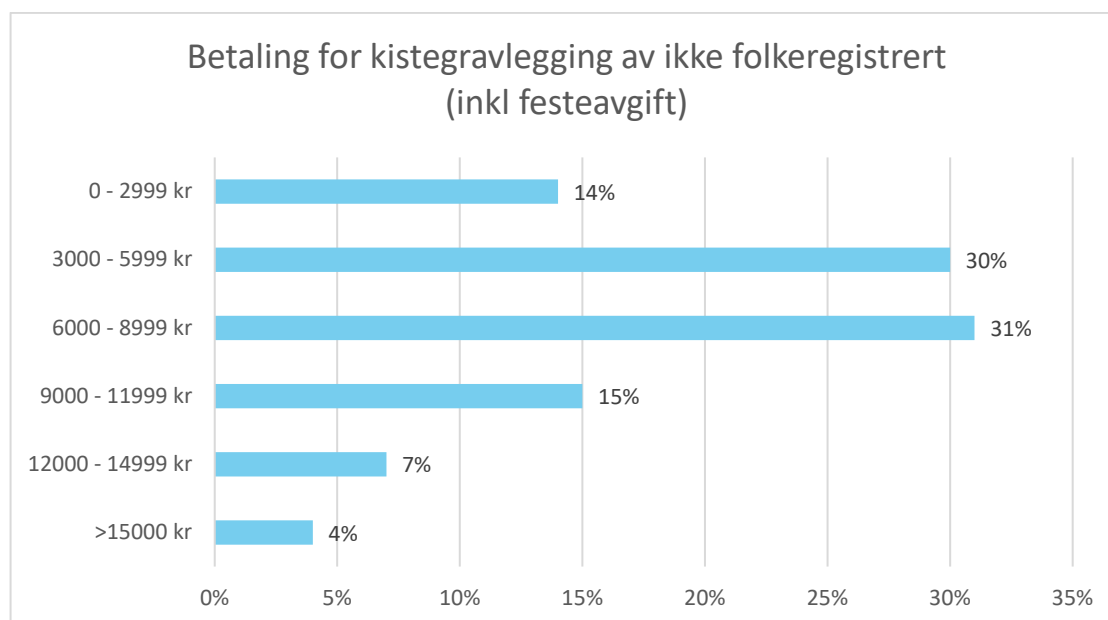
På dette spørsmålet har 226 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 230 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 82,4 %.

I gjennomsnitt for de 230 respondentene som har svart, tar gravplassforvaltningene seg betalt med kr 6 921, inklusive 20 års festetid. Høyeste registrert beløp var kr 24 249.

	Prisgrupper	Antall svar	Prosent
Hva betaler de etterlatte for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift?	0 - 2999	31	13,5 %
	3000 - 5999	69	30,0 %
	6000 - 8999	71	30,9 %
	9000 - 11999	34	14,8 %
	12000 - 14999	17	7,4 %
	>15000	8	3,5 %
	Total	230	100,0 %

Tabell 40 Betalingssats for kistegravlegging av ikke folkeregistrert, fordelt på prisgrupper

Graf 21 Betalingssats for kistegravlegging av ikke folkeregistrert, fordelt på prisgrupper

Hva betaler de etterlatte for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift?

Kommunestørrelse	Gjennomsnittlig betalingssats (kr)
<2499	6182
2500-4999	6383
5000-9999	6313
10000-19999	6363
20000-49999	9923
>50000	11278
Hele landet	6921

Tabell 41 Betalingssats blant respondentene for kistegravlegging, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser gjennomsnittsbetaling blant respondentene for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift ved ulike kommunestørrelser.

Hva betaler de etterlatte for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift?

Fylke	Gjennomsnittlig betalingssats (kr)
Trøndelag	4298
Aust-Agder	4945
Hedmark	5180
Møre og Romsdal	5198
Nordland	5478
Finnmark	5688
Vest-Agder	5770
Telemark	5816
Troms	5846
Rogaland	5982
Østfold	6115
Oppland	6123
Sogn og Fjordane	8263
Buskerud	9206
Vestfold	9528
Akershus	10272
Hordaland	10461
Oslo	15150

Tabell 42 Betalingssats blant respondentene for kistegravlegging, fordelt på fylke

Tabellen viser gjennomsnittsbetaling for kistegravlegging av avdød blant respondentene, fordelt på fylker.

Merk at Oslo fremstår som å ha høyeste prisnivå, fordi andre kommuner med høyere pris blir jevnet ut i et gjennomsnitt for fylket. Høyeste pris blant respondentene er 24 249 kroner.

11 Nyanlegg og utvidelser

11.1 Lovkrav om tilgjengelige graver

Spørsmål 28: Er det graver tilgjengelig til tre prosent av innbyggerne i kommunen?

På dette spørsmålet har 268 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 272 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,5 %.

	Svar	Antall	Prosent
Er det graver tilgjengelig til tre prosent av innbyggerne i kommunen (jf. gravferdsloven § 2)?	Ja	256	94,1
	Nei	10	3,7
	Vet ikke	6	2,2
	Total	272	100

Tabell 43 Lovkrav om tilgjengelige graver

94,1 % har svart at de ivaretar gravferdslovens krav om at «det til enhver tid er ledige graver for minst tre prosent av kommunens befolkning». 3,7 % svarte nei og 2,2 % svarte at de vet ikke.

Tilsvarende tall ¹⁹ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 95,2 % ja, 3,2 % nei og 1,6 % vet ikke.

11.2 Gravbehov det nærmeste tiåret

Spørsmål 29: Er det tilstrekkelig antall graver i kommunen det nærmeste tiåret ²⁰?

På dette spørsmålet har 272 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 276 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,9 %.

72,5 %, eller 306 fellesråd/kommuner på landsplan, svarer at det tror de har nok ledige graver til å møte behovet for nye graver det neste tiåret.

Det er her ikke samsvar mellom andelen som svarer at de har tilstrekkelig antall graver, og andelen som har planer for nyanlegg eller utvidelser de kommende ti årene (se neste punkt). Spørsmålet om gravbehov spesifiserer ikke om utgangspunktet er de gravene som eksisterer per i dag, eller om det også omfatter planlagte utvidelser.

Vi antar at tallene under neste punkt gir et riktigere bilde av gravbehovet de neste ti årene.

¹⁹ Spørsmålet i 2013 var «Er det graver tilgjengelig til minimum tre prosent av innbyggerne i kommunen (jf. gravferdsloven § 2)?»

²⁰ Formuleringen «neste tiåret» kan tolkes ulikt fra «de neste 10 årene», som er brukt i punktet om planer for nyanlegg eller utvidelser.

11.3 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 10 årene

Spørsmål 30: Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene?

På dette spørsmålet har 269 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 273 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,8 %.

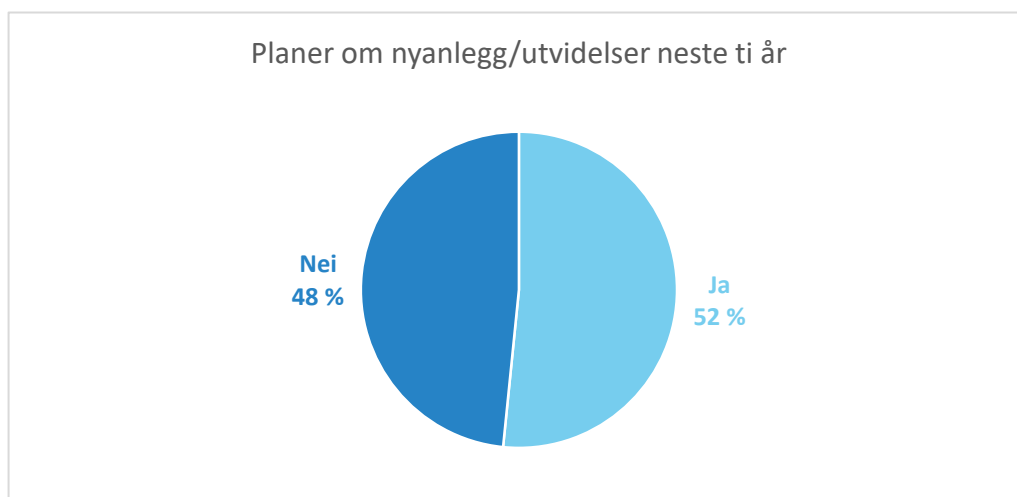
51,6 %, eller 217 gravplassforvaltninger på landsplan, svarte ja, det foreligger planer om utvidelse av gravplasser de neste ti årene. 48,4 %, eller 204 fellesråd på landsplan, svarte nei på dette spørsmålet.

Tilsvarende tall ²¹ for KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 54,6 % ja, 44,6 % nei og 0,8 % vet ikke.

	Svar	Antall	Prosent
Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene?	Ja	141	51,6 %
	Nei	132	48,4 %

Tabell 44 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år

Tabellen viser fordeling av svar på punktet om planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene.

Graf 22 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år

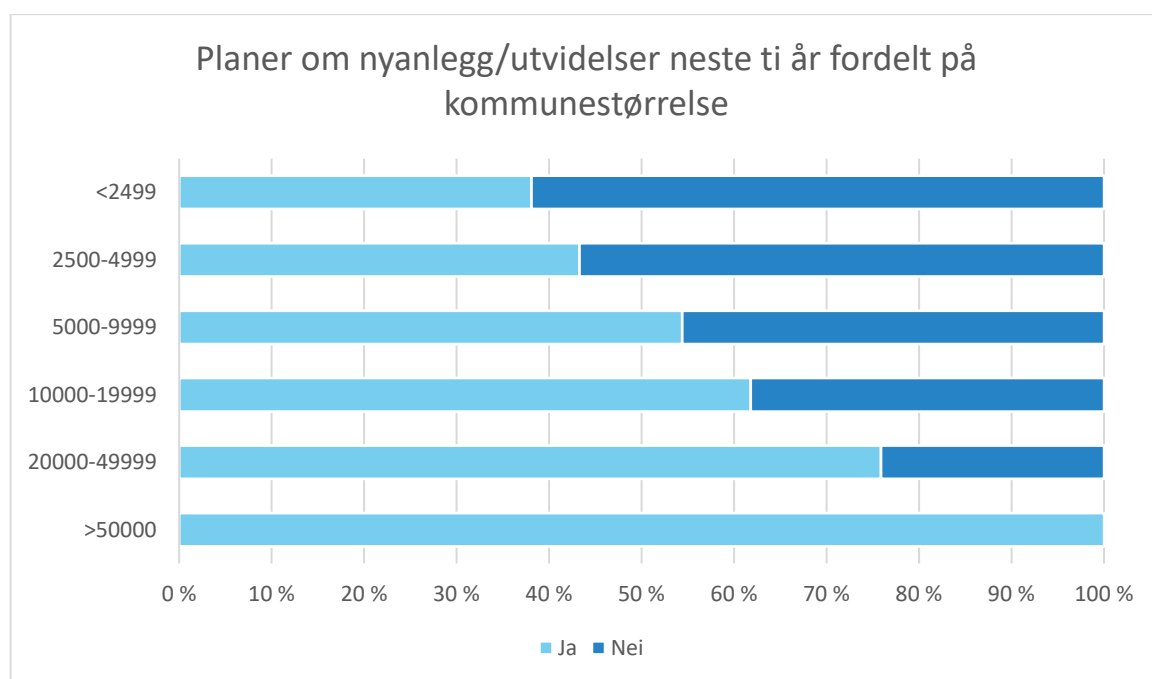
Grafen viser fordeling av de respondentene som har planer / ikke har planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene, fordelt på kommunestørrelse (definert ut fra innbyggertall i kommunen).

²¹ Spørsmålet i 2013 var «Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti år?»

Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene?

	Ja		Nei	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	32	38,1 %	52	61,9 %
2500-4999	26	43,3 %	34	56,7 %
5000-9999	31	54,4 %	26	45,6 %
10000-19999	21	61,8 %	13	38,2 %
20000-49999	22	75,9 %	7	24,1 %
>50000	9	100,0 %	0	0,0 %
Total	141	51,6 %	132	48,4 %

Tabell 45 Planer om etablering og utvidelser neste ti år, fordelt på kommunestørrelse

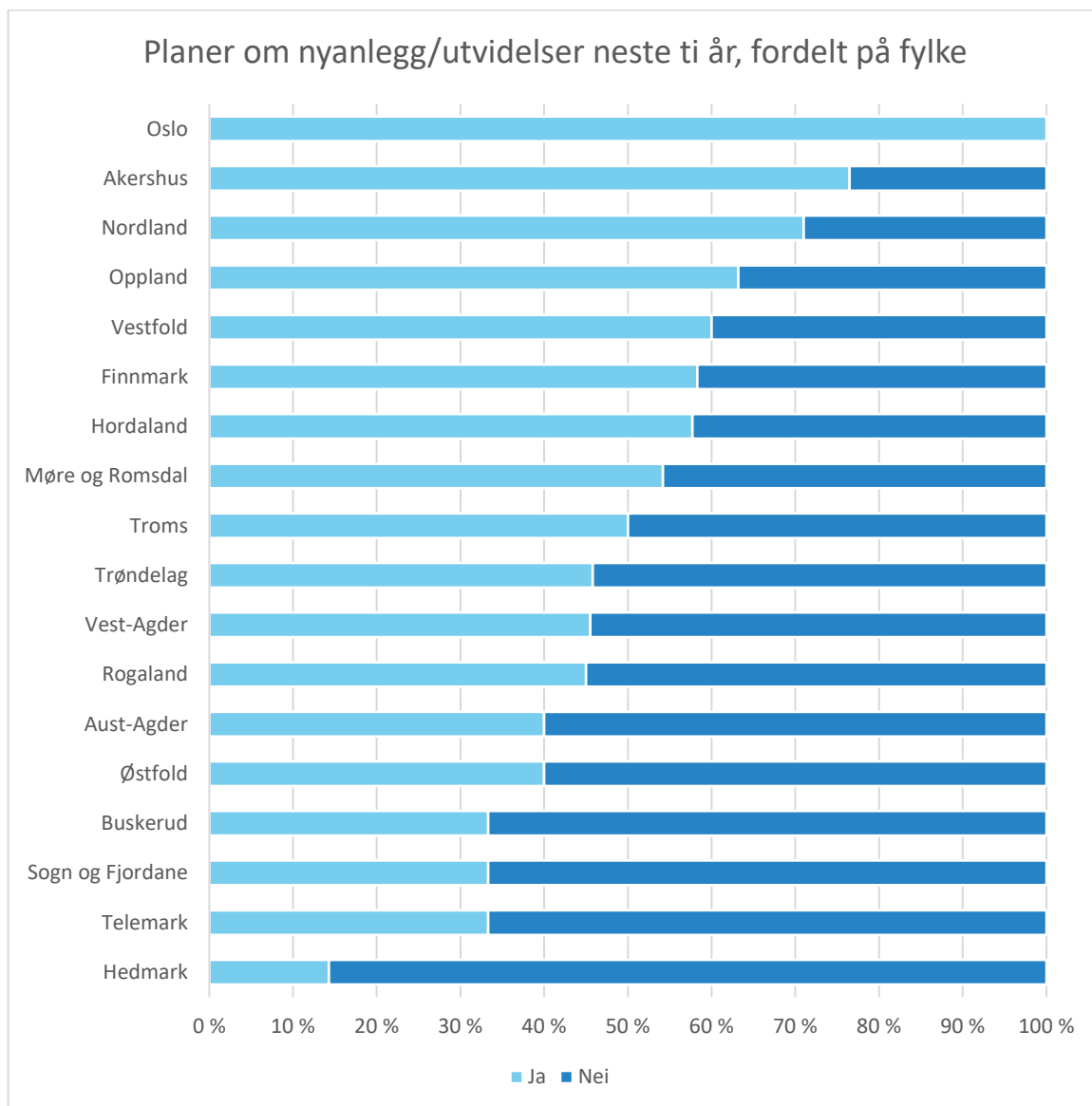

Graf 23 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år, fordelt på kommunestørrelse

Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene?

	Ja		Nei	
Oslo	1	100,00 %	0	0,00 %
Akershus	13	76,50 %	4	23,50 %
Nordland	22	71,00 %	9	29,00 %
Oppland	12	63,20 %	7	36,80 %
Vestfold	3	60,00 %	2	40,00 %
Finnmark	7	58,30 %	5	41,70 %
Hordaland	15	57,70 %	11	42,30 %
Møre og Romsdal	13	54,20 %	11	45,80 %
Troms	7	50,00 %	7	50,00 %
Trøndelag	11	45,80 %	13	54,20 %
Vest-Agder	5	45,50 %	6	54,50 %
Rogaland	9	45,00 %	11	55,00 %
Aust-Agder	4	40,00 %	6	60,00 %
Østfold	4	40,00 %	6	60,00 %
Buskerud	4	33,30 %	8	66,70 %
Sogn og Fjordane	6	33,30 %	12	66,70 %
Telemark	4	33,30 %	8	66,70 %
Hedmark	1	14,30 %	6	85,70 %
Total	141	51,60 %	132	48,40 %

Tabell 46 Planlegging av etablering og utvidelser neste ti år, fordelt på fylke

Graf 24 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år, fordelt på fylke

11.4 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene

Spørsmål 41: Foreligger det planer om å igangsette arbeidet med å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene?

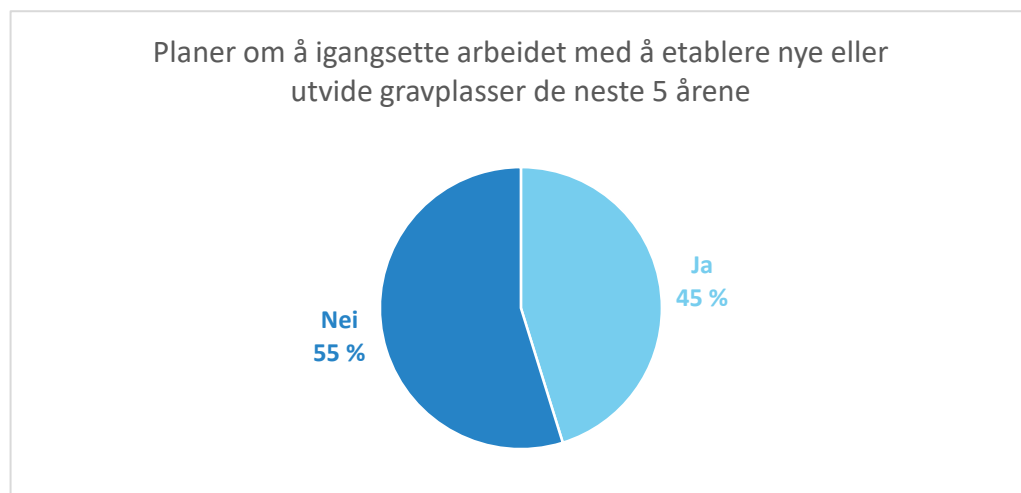
På dette spørsmålet har 268 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 272 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,5 %.

	Svar	Antall	%
Foreligger det planer om å igangsette arbeidet med å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene?	Ja	123	45,2 %
	Nei	149	54,8 %

Tabell 47 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene

45,2 %, har svart ja, det foreligger planer om utvidelse av gravplasser de neste 5 årene. 54,8 % svarte nei på dette spørsmålet.

Graf 25 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene

Foreligger det planer om å igangsette arbeidet med å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene?

Kommunestørrelse	Ja		Nei	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	24	28,6 %	60	71,4 %
2500-4999	22	37,9 %	36	62,1 %
5000-9999	27	47,4 %	30	52,6 %
10000-19999	21	61,8 %	13	38,2 %
20000-49999	19	65,5 %	10	34,5 %
>50000	10	100,0 %	0	0,0 %
Total	123	45,2 %	149	54,8 %

Tabell 48 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser antall respondenter som har planer / ikke har planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene fordelt på kommunestørrelse.

Foreligger det planer om å igangsette arbeidet med å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene?

	Ja		Nei	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Oslo	1	100,00 %	0	0,00 %
Akershus	13	76,50 %	4	23,50 %
Finnmark	7	58,30 %	5	41,70 %
Nordland	18	58,10 %	13	41,90 %
Hordaland	14	56,00 %	11	44,00 %
Troms	6	50,00 %	6	50,00 %
Østfold	5	50,00 %	5	50,00 %
Oppland	9	47,40 %	10	52,60 %
Møre og Romsdal	10	41,70 %	14	58,30 %
Trøndelag	10	41,70 %	14	58,30 %
Rogaland	8	40,00 %	12	60,00 %
Vestfold	2	40,00 %	3	60,00 %
Vest-Agder	4	36,40 %	7	63,60 %
Telemark	5	35,70 %	9	64,30 %
Sogn og Fjordane	6	33,30 %	12	66,70 %
Buskerud	3	25,00 %	9	75,00 %
Aust-Agder	2	18,20 %	9	81,80 %
Hedmark	0	0,00 %	6	100,00 %
Total	123	45,2 %	149	54,8 %

Tabell 49 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene, fordelt på fylke

Tabellen viser andel av respondentene som har planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene, fordelt på fylke.

11.5 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år

Spørsmål 42: Har dere i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass?

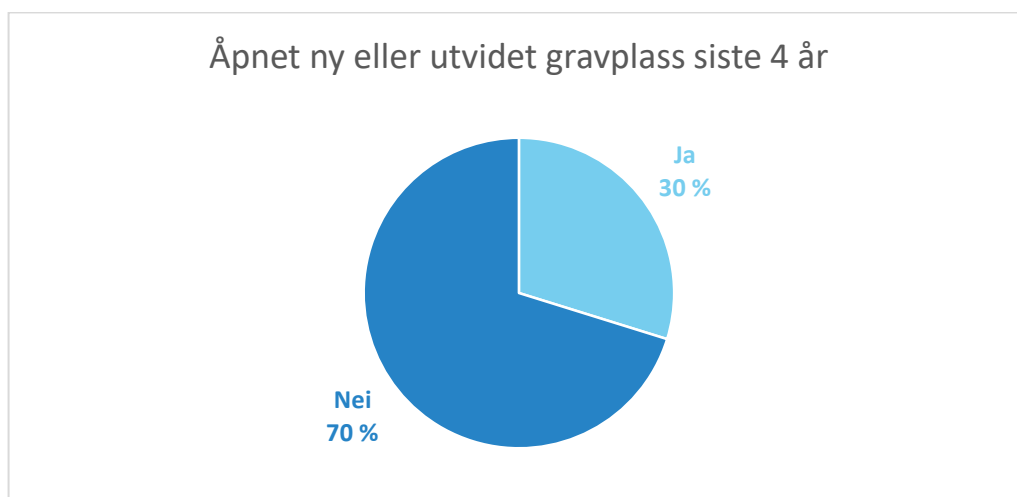
På dette spørsmålet har 268 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 272 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 97,5 %.

		Antall	Prosent
Har dere i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass?	Ja	81	29,8 %
	Nei	191	70,2 %

Tabell 50 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år

29,8 % av respondentene har svart ja på spørsmålet om de i løpet av de siste 4 årene har åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass. 70,2 % av respondentene har ikke gjennomført utvidelser eller nyanlegg av gravplass i nevnte periode.

Graf 26 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år

Grafen

viser prosentfordeling blant respondentene som har åpnet ny eller utvidet gravplass / ikke åpnet ny eller utvidet gravplass de siste 4 årene

Har dere i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass?

	Ja		Nei	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	16	18,8 %	69	81,2 %
2500-4999	17	28,8 %	42	71,2 %
5000-9999	18	32,7 %	37	67,3 %
10000-19999	8	23,5 %	26	76,5 %
20000-49999	15	51,7 %	14	48,3 %
>50000	7	70,0 %	3	30,0 %
Total	81	29,8 %	191	70,2 %

Tabell 51 Åpnet ny eller utvidet gravplass de siste fire årene, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser antall respondenter som i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomførte en større utvidelse av eksisterende gravplass fordelt på kommunestørrelse.

Har dere i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass?

	Ja		Nei	
Oslo	1	100,00 %	0	0,00 %
Hordaland	11	44,00 %	14	56,00 %
Nordland	12	40,00 %	18	60,00 %
Buskerud	4	36,40 %	7	63,60 %
Vest-Agder	4	36,40 %	7	63,60 %
Akershus	6	35,30 %	11	64,70 %
Møre og Romsdal	8	33,30 %	16	66,70 %
Trøndelag	8	33,30 %	16	66,70 %
Oppland	6	31,60 %	13	68,40 %
Rogaland	6	30,00 %	14	70,00 %
Telemark	4	28,60 %	10	71,40 %
Vestfold	1	20,00 %	4	80,00 %
Aust-Agder	2	18,20 %	9	81,80 %
Finnmark	2	16,70 %	10	83,30 %
Sogn og Fjordane	3	16,70 %	15	83,30 %
Troms	2	15,40 %	11	84,60 %
Hedmark	1	14,30 %	6	85,70 %
Østfold	0	0,00 %	10	100,00 %
Oslo	1	100,00 %	0	0,00 %
Total	81	29,8 %	191	70,2 %

Tabell 52 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år, fordelt på fylke

Tabellen viser andelen respondenter som i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass fordelt på fylker.

11.6 Kostnader ved opparbeiding av kiste- og urnegraver

Spørsmål 43: Hvis ja. Hvor mye ble de totale kostnadene per grav (kiste- og urnegraver) for utvidelsen, eksklusive tomtekostnader?

På dette spørsmålet har 33 fellesråd og 1 kommune svart, til sammen 34 respondenter av de 81 som svarte ja på forrige spørsmål.

Gjennomsnittskostnaden per grav for de 34 respondentene var kr 13 149. Seks forvaltninger svarte at kostnadene var fra kr 20 000 og oppover per grav. Laveste kostnad per grav er kr 3 000, og høyeste kostnad per grav er kr 30 000.

Hvor mye ble kostnadene per grav for utvidelsen, eksklusive tomtekostnader?

	Gjennomsnitt ²² (kr)	Antall svar
Akershus	25000	1
Hordaland	17100	7
Oppland	16700	1
Troms	16500	2
Møre og Romsdal	16250	2
Oslo	13800	1
Nordland	13583	6
Buskerud	13267	3
Sogn og Fjordane	11700	2
Trøndelag	9500	2
Telemark	9000	1
Finnmark	7000	2
Rogaland	6178	2
Vest-Agder	4000	1
Vestfold	3300	1
Aust-Agder	-	0
Østfold	-	0
Hedmark	-	0
Total	13149	34

Tabell 53 Gjennomsnittlige kostnader ved opparbeiding av kiste- og urnegraver, fordelt på fylke

²² Merk at snittet er kalkulert ut fra et relativt lavt antall respondenter.

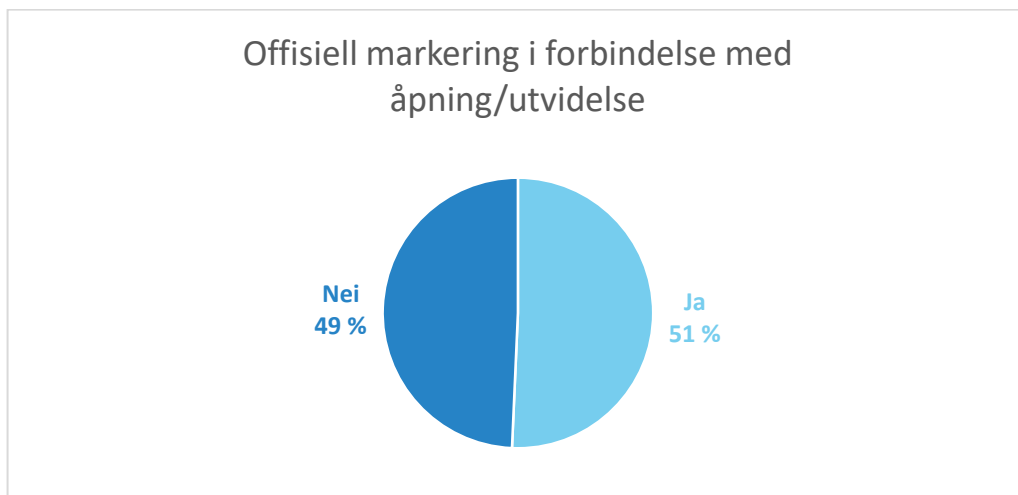
11.7 Offisiell markering i forbindelse med åpning eller utvidelse av gravplass

Spørsmål 44: Ble det i forbindelse med åpning/utvidelsen gjennomført en offisiell åpning/markering (ved ordfører fellesrådsleder e.l.)?

På dette spørsmålet har 70 fellesråd og 1 kommune svart, til sammen 71 respondenter.

	Svar	Antall	Prosent
Ble det i forbindelse med åpning/utvidelsen gjennomført en offisiell åpning/markering (ved ordfører, fellesrådsleder e.l.)?	Ja	36	50,70 %
	Nei	35	49,30 %

Tabell 54 Offisiell markering i forbindelse med utvidelse /åpning av ny gravplass

Graf 27 Offisiell markering i forbindelse med utvidelse /åpning av ny gravplass

Grafen viser prosentvis fordeling av de respondentene som i forbindelse med åpning/utvidelsen av gravplass gjennomførte / ikke gjennomførte en offisiell markering.

11.8 Vigsling av ny eller utvidet gravplass

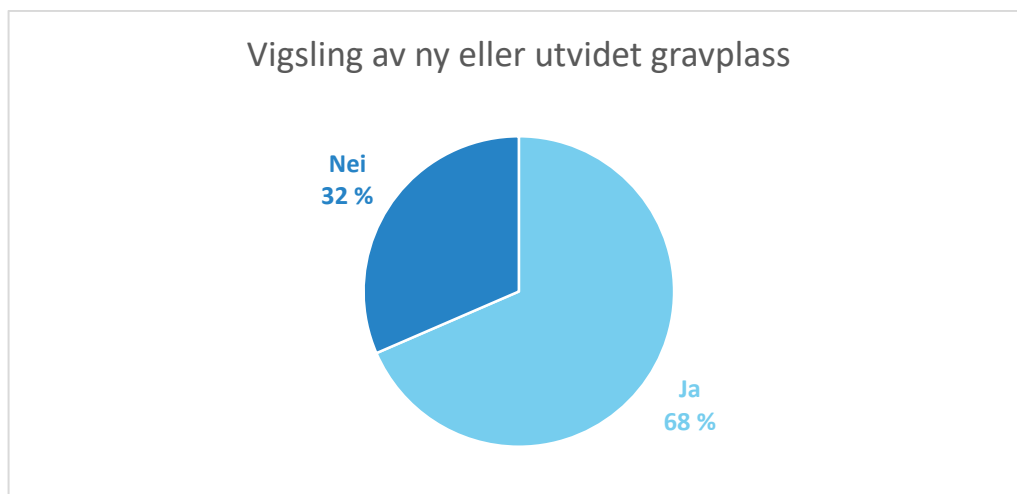
Spørsmål 45: Ble det i forbindelse med ny gravplass/utvidet gravplass gjennomført en forbønnshandling etter Den norske kirkes ordning for vigsling av gravplass?

På dette spørsmålet har 71 fellesråd og 2 kommuner svart, til sammen 73 respondenter.

	Svar	Antall	Prosent
Ble det i forbindelse med ny gravplass/utvidet gravplass gjennomført en forbønnshandling etter Den norske kirkes ordning for vigsling av gravplass?	Ja	50	68,50 %
	Nei	23	31,50 %

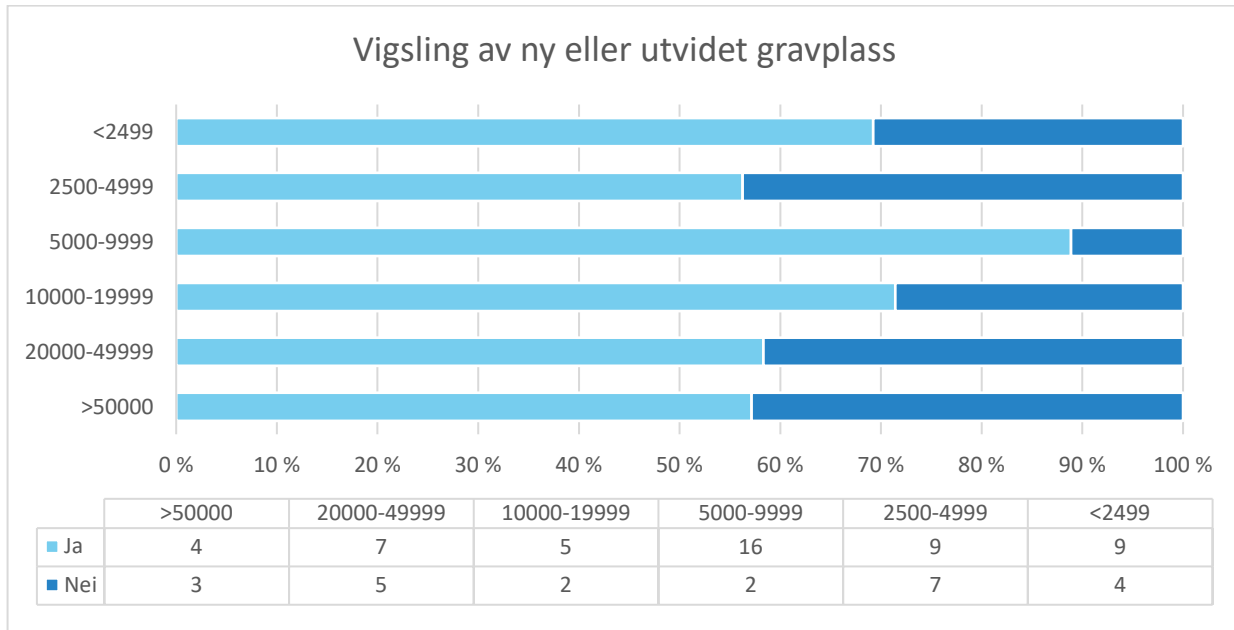
Tabell 55 Vigsling av ny eller utvidet gravplass

68,5 % av respondentene svarte at det ble gjennomført vigslingsseremoni etter Den norske kirkes ordning i forbindelse med åpning av ny/utvidelse av gravplass. 31,5 % av respondentene svarte at det ikke ble gjennomført vigslingsseremoni.

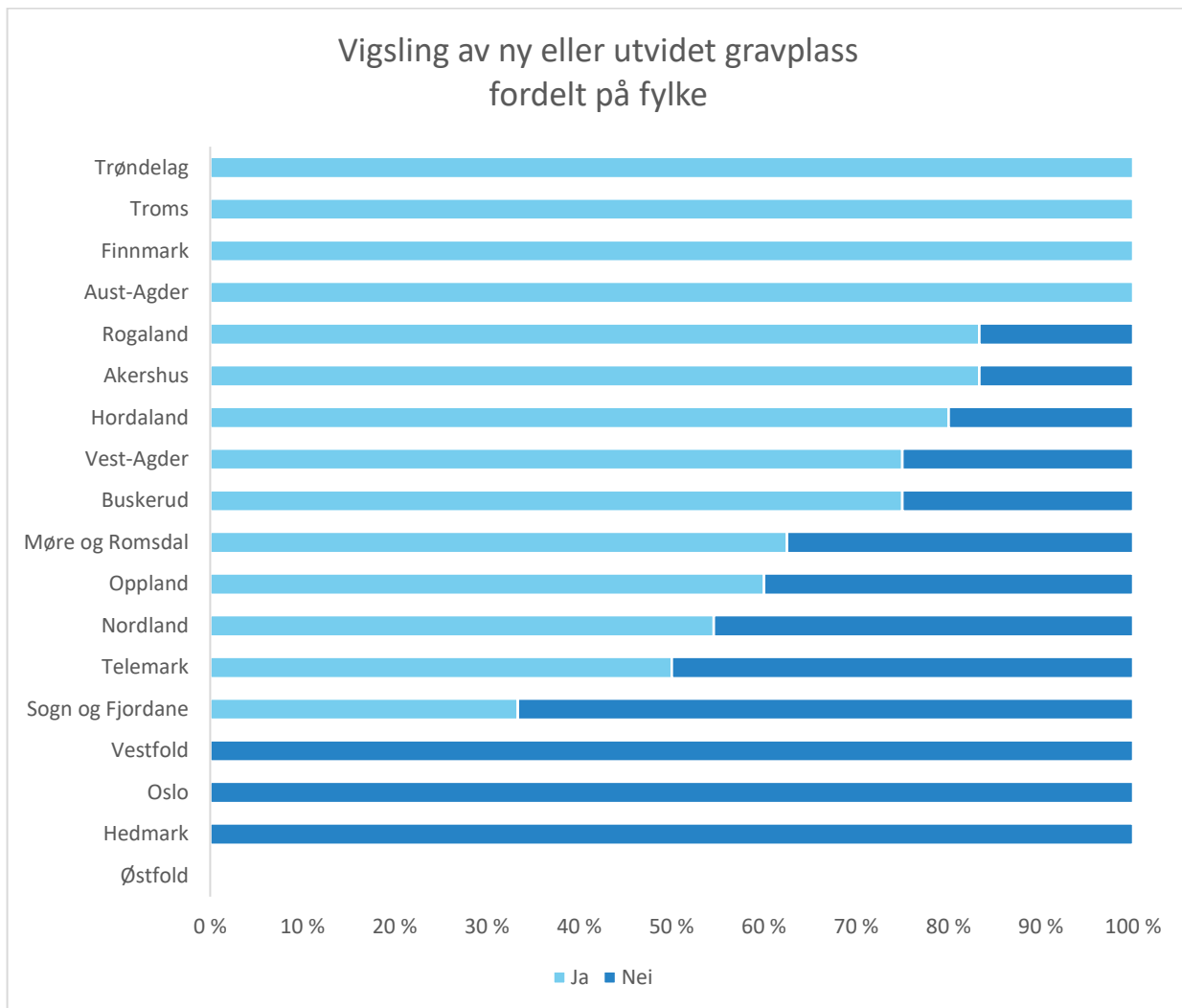

Graf 28 Vigsling av ny eller utvidet gravplass

Grafen viser prosentvis fordeling mellom respondentene som gjennomførte/ikke gjennomførte vigsling etter Den norske kirkes ordning.

Graf 29 Vigsling av ny eller utvidet gravplass, fordelt på kommunestørrelse

Graf 30 Vigsling av ny eller utvidet gravplass, fordelt på fylke.

11.9 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning eller utvidelse

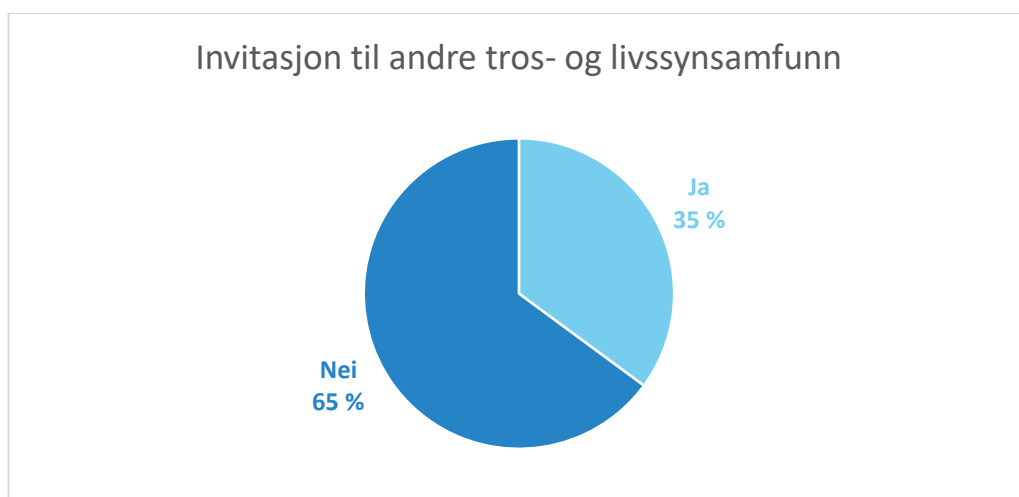
Spørsmål 47: Ble andre tros- og livssynssamfunn²³ i kommunen invitert til å gjennomføre en seremoni i forbindelse med åpning av ny gravplass?

På dette spørsmålet har 72 fellesråd og 2 kommuner svart, til sammen 74 respondenter.

		Antall	Prosent
Ble andre tros- og livssynssamfunn i kommunen invitert til å gjennomføre en seremoni i forbindelse med åpning av ny gravplass (jfr. § 5 i gravferdsloven)?	Ja	26	35,1 %
	Nei	48	64,9 %
	Total	74	100,0 %

Tabell 56 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning eller utvidelse av gravplass

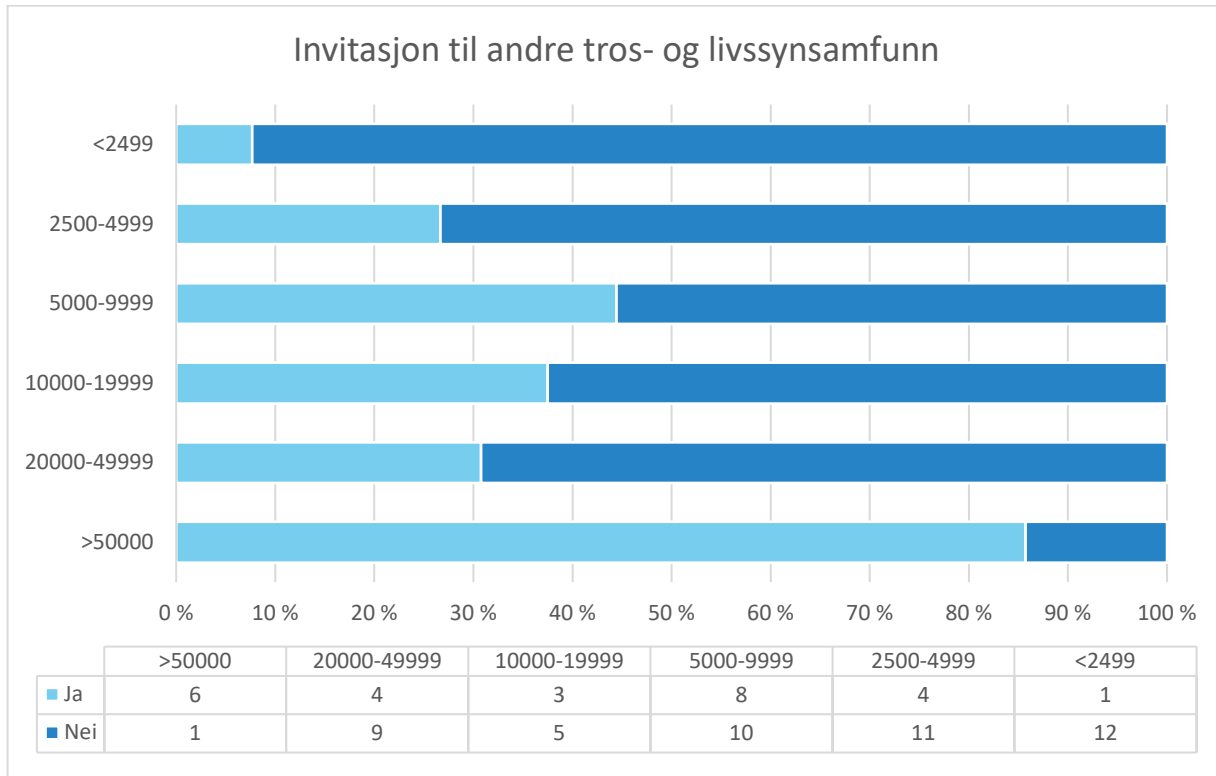
35,1 % av respondentene svarte at andre tros- og livssynssamfunn i kommunen ble invitert til å gjennomføre en seremoni i forbindelse med åpning av ny gravplass. 64,9 % av respondentene svarte at det ikke ble gjennomført tilsvarende invitasjon.

Graf 16 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning/utvidelse av gravplass

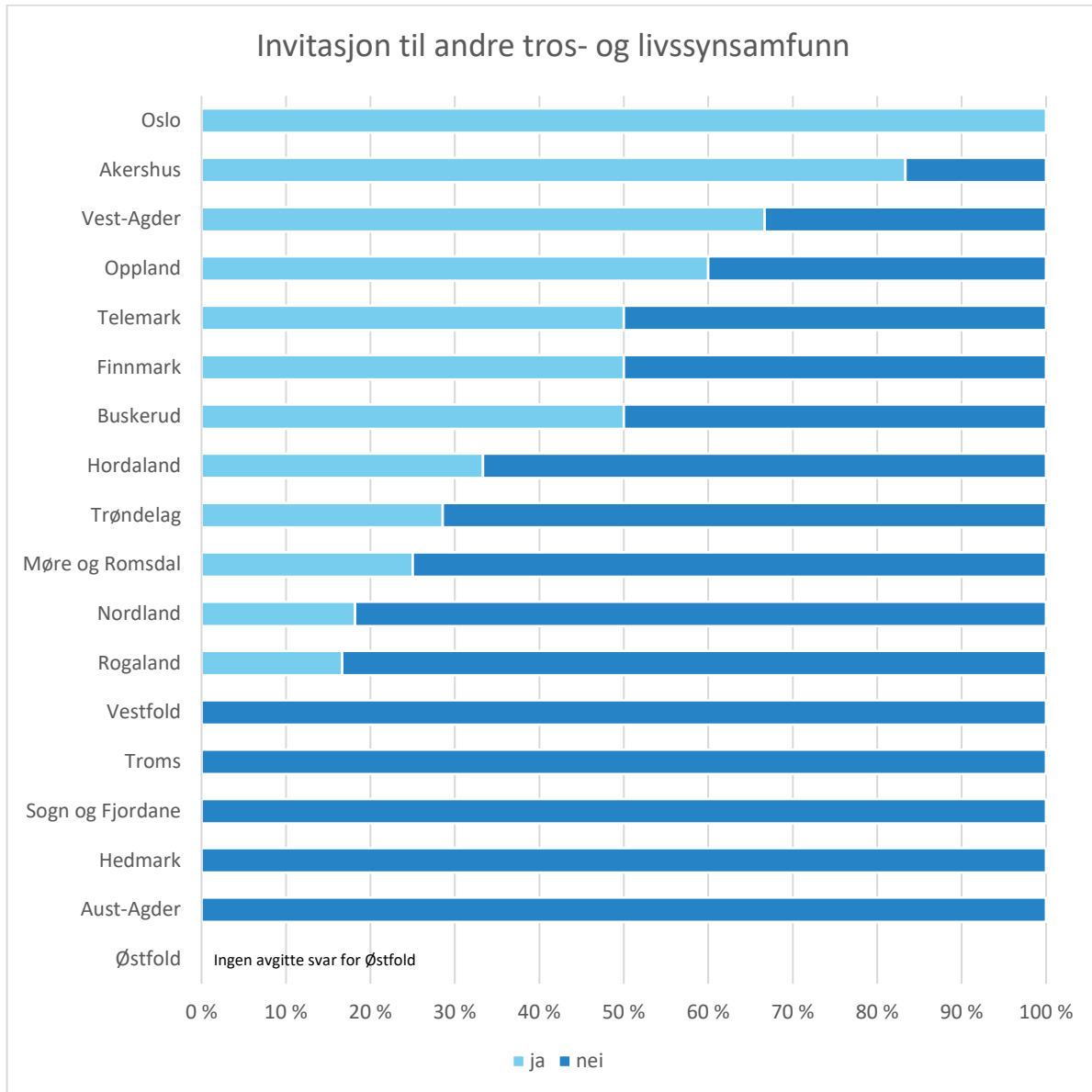
Grafen viser prosentvis fordeling mellom respondentene om en inviterte andre tros- og livssynsamfunn til å gjennomføre seremoni/ikke inviterte ved åpning/utvidelse av gravplass.

²³ jfr §5 i gravferdsloven; «Tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet skal gis anledning til å gjennomføre en seremoni når en ny gravplass tas i bruk»

Tabell 26. Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning/utvidelse av gravplass, kommunestørrelse

Tabellen viser prosentvis fordeling mellom respondentene som inviterte andre tros- og livssynsamfunn til å gjennomføre seremoni ved åpning/utvidelse av gravplass fordelt på kommunestørrelse.

Tabell 57 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning/utvidelse av gravplass, fylkesoversikt

Grafen viser prosentvis fordeling mellom respondentene som inviterte andre tros- og livssynsamfunn til å gjennomføre seremoni ved åpning/utvidelse av gravplass fordelt på fylker.

Spørsmål 48: Hvis ja: Hvilke tross- /livssynssamfunn benyttet seg av denne muligheten?

Gravplassforvaltningene har oppgitt at følgende tros- og livssynsamfunn benyttet seg av invitasjonen:

- Muslisk trossamfunn
- De frie venner
- Pinsemenigheten
- Frikirken
- Human-Etisk Forbund

12 Avtaler om stell av grav

12.1 Forskuddsbetalte stellavtaler

Spørsmål 50: Tilbys det ordning med forskuddsbetalt stellavtale?

På dette spørsmålet har 272 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 276 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,9 %.

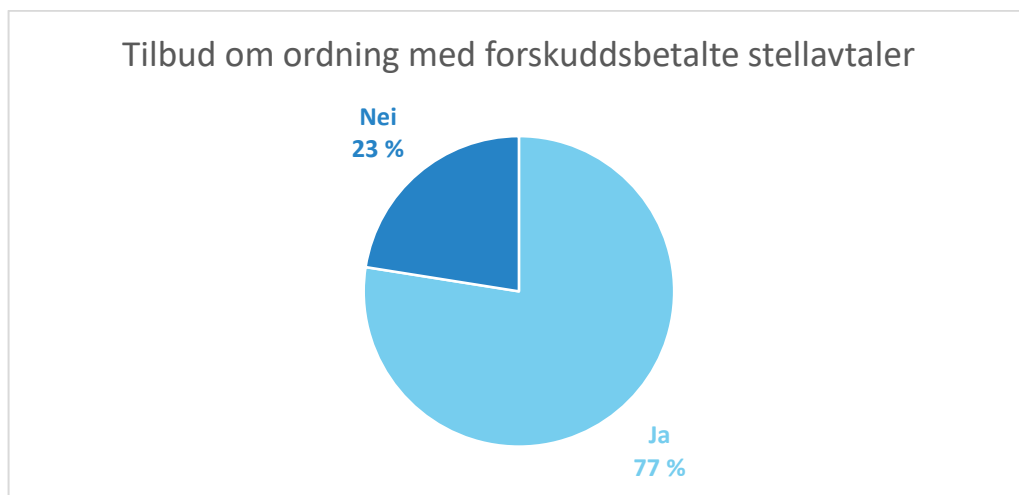
77,5 % av respondentene svarte at de tilbyr ordning med forskuddsbetalt stellavtale. 22,5 % av respondentene oppga at de ikke tilbyr en ordning med forskuddsbetalt stellavtale.

Tilsvarende tall ²⁴ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 80,9 % ja og 19,1 % nei.

Forutsatt at undersøkelsen er representativ, vil nasjonalt anslag på antall gravplassforvaltninger som tilbyr forskuddsbetalt stellavtale være om lag 325.

	Svar	Antall	Prosent
Tilbys det ordning med forskuddsbetalt stellavtale (blir ofte feilaktig benevnt som «gravlegater»)?	Ja	214	77,5 %
	Nei	62	22,5 %
	Total	276	100,0 %

Tabell 58 Tilbud om ordning med forskuddsbetalte stellavtaler

Graf 31 Tilbud om ordning med forskuddsbetalt stellavtale

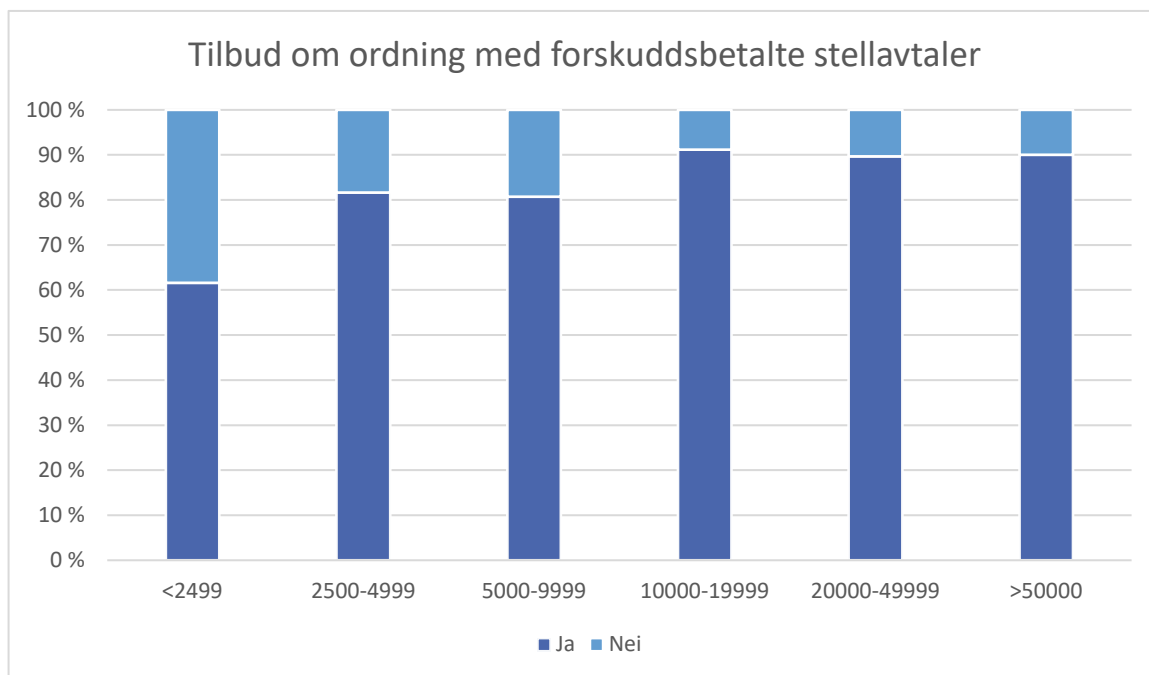
²⁴ Spørsmålet i 2013 var «Tilbys det ordning med forskuddsbetalt stellavtale (gravlegat)?»

Tilbys det ordning med forskuddsbetalt stellavtale (blir ofte feilaktig benevnt som «gravlegater»)?

	Ja		Nei	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	53	61,6 %	33	38,4 %
2500-4999	49	81,7 %	11	18,3 %
5000-9999	46	80,7 %	11	19,3 %
10000-19999	31	91,2 %	3	8,8 %
20000-49999	26	89,7 %	3	10,3 %
>50000	9	90,0 %	1	10,0 %
Total	214	77,5 %	62	22,5 %

Tabell 59 Tilbud om ordning med forskuddsbetalt stellavtale, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser prosentvis fordeling av respondentene som tilbyr forskuddsbetalt stellavtale i forhold til kommunestørrelse

Graf 32 Tilbud om ordning med forskuddsbetalte stellavtaler, fordelt på kommunestørrelse

12.2 Antall forskuddsbetalte stellavtaler

Spørsmål 51: Hvis ja. Hvor mange forskuddsbetalte stellavtaler har fellesrådet²⁵ per i dag?

På dette spørsmålet har 205 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 209 respondenter.

De respondentene som har svart bekreftende på at de har en ordning med forskuddsbetale stellavtaler, har til sammen 37 796 slike avtaler (én stellavtale omfatter gjerne flere graver).

Når alle 209 respondentene er inkludert, utgjør det et gjennomsnitt på 180,8 forskuddsbetalte stellavtaler per kommune. Når Oslo tas ut av grunnlaget, får vi en gjennomsnittsverdi på 102,7 stellavtaler per kommune.

Antall forhåndsfakturerte stellavtaler i Norge (basert på 77,5 % av gravplassforvaltningene som har svart ja)	
Beregningsgrunnlag	Anslag
Sum for 214 respondenter som har oppgitt antall (inkl Oslo)	37 796
Anslag for de 113 som ikke har deltatt i undersøkelsen, men som antas å ha gravstell med forhåndsfakturerings. Benyttet gjennomsnittsverdi 102,7 stellavtaler per kommune.	11 605
Sum - nasjonalt anslag	49 401

Tabell 60 Antall forhåndsfakturerte stellavtaler – nasjonalt anslag

12.3 Årlig fakturering av stellavtaler

Spørsmål 52: Tilbys det ordning med stell av grav med årlig fakturering?

På dette spørsmålet har 271 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 275 respondenter.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,6 %.

60,7 % av gravplassforvaltningene svarte at de tilbyr ordning med stell av grav med årlig fakturering. 39,3 % av fellesrådene oppga at de ikke har dette tilbudet.

Tilsvarende tall²⁶ fra KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 74,9 % ja og 25,1 % nei.

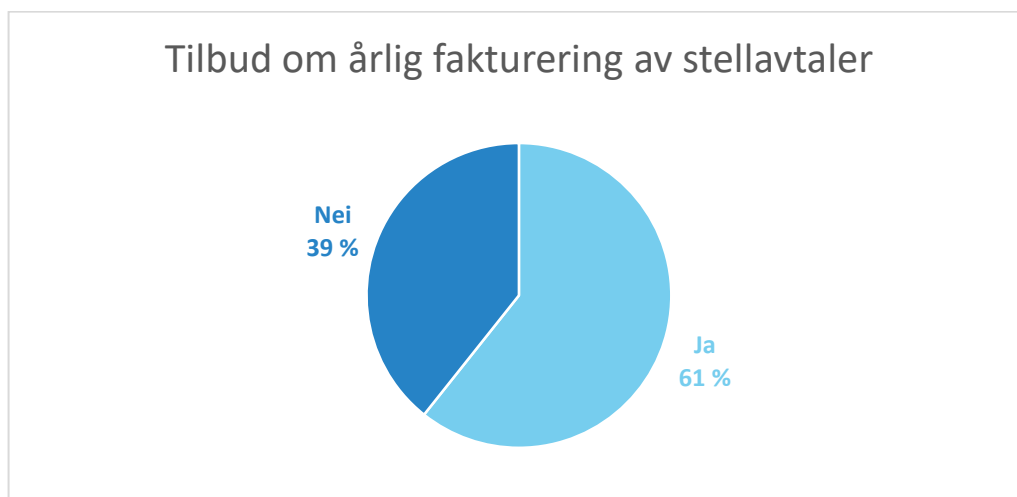
Forutsatt at undersøkelsen er representativ, vil nasjonalt anslag for antall gravplassforvaltninger som tilbyr gravstell med årlig fakturering være om lag 250.

²⁵ Vi har brukt benevnelsen «fellesråd», men i praksis inkluderer dette også de kommunene som har gravferdsforvaltning, inklusive Oslo.

²⁶ Spørsmålet i 2013 var «Tilbys det ordning med stell av grav med årlig fakturering?»

	Svar	Antall	Prosent
Tilbys det ordning med stell av grav med årlig fakturering?	Ja	167	60,7
	Nei	108	39,3
	Total	275	100,0

Tabell 61 Tilbud om ordning med stell av grav med årlig fakturering

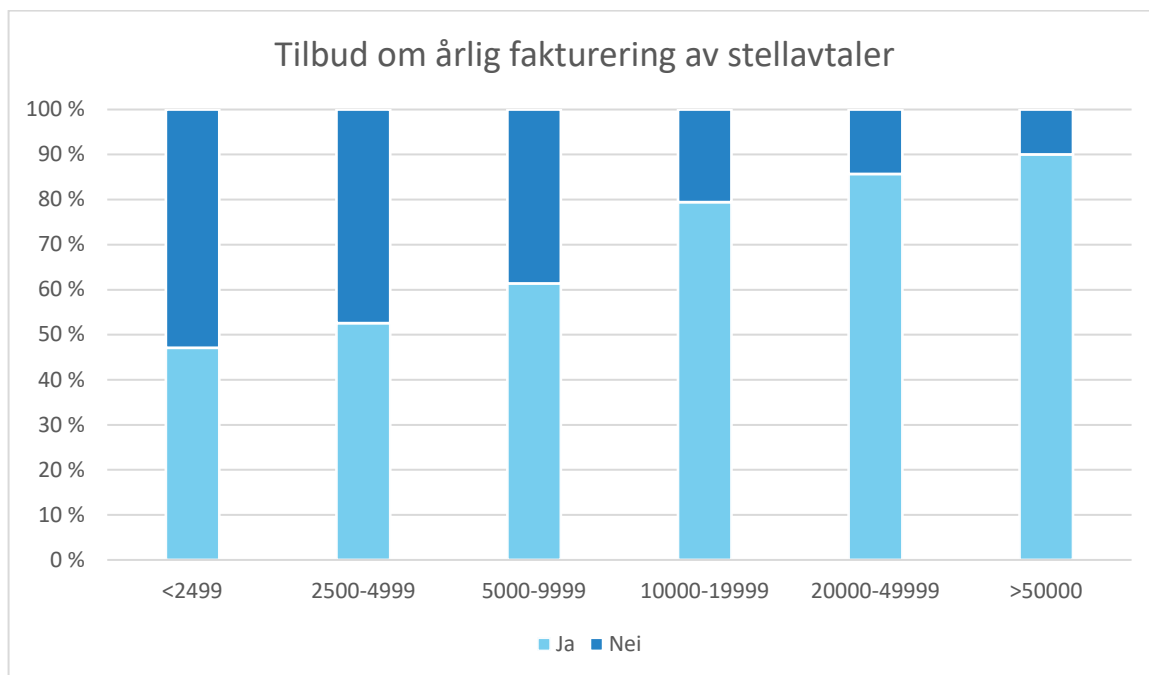
Graf 19 Tilbud om årlig fakturering av stellavtaler

Grafen viser prosentvis fordeling av de forvaltningene som tilbyr / ikke tilbyr årlig fakturering av stellavtale.

Tilbys det ordning med stell av grav med årlig fakturering?

	Ja		Nei	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	41	47,1 %	46	52,9 %
2500-4999	31	52,5 %	28	47,5 %
5000-9999	35	61,4 %	22	38,6 %
10000-19999	27	79,4 %	7	20,6 %
20000-49999	24	85,7 %	4	14,3 %
>50000	9	90,0 %	1	10,0 %
Total	167	60,7 %	108	39,3 %

Tabell 62 Tilbud om årlig fakturering av stellavtale, fordelt på kommunestørrelse

Tabell 63 Tilbud om årlig fakturering av stellavtale, fordelt på kommunestørrelse

12.4 Antall stellavtaler med årlig fakturering

Spørsmål 53: Hvis ja. Hvor mange stellavtaler med årlig fakturering har fellesrådet²⁷ per i dag?

På dette spørsmålet har 154 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 158 respondenter.

De som svarte ja, oppga at de til sammen har 52 239 stellavtaler med årlig fakturering (én stellavtale omfatter gjerne flere graver).

Når alle 158 respondentene er inkludert, utgjør det et gjennomsnitt på 331 stellavtaler per kommune. Når Oslo tas ut av grunnlaget, får vi en gjennomsnittsverdi på 129 stellavtaler per kommune.

Nasjonalt anslag: Antall årlig fakturerte stellavtaler i Norge basert på 60,7 % av gravplassforvaltningene som har svart ja (jfr spørsmål 52)	
Beregningsgrunnlag	Anslag
Sum for 158 respondenter som har oppgitt antall (inkl Oslo)	52 239
Anslag for de 98 som ikke har deltatt i undersøkelsen, men som antas å ha gravstell med årlig fakturering. Benyttet gjennomsnittsverdi 129,1 stellavtaler per kommune.	12 652
Sum	64 891

²⁷ Vi har brukt benevnelsen «fellesråd», men i praksis inkluderer dette også de kommunene som har gravferdsforvaltning, inklusive Oslo.

Tabell 64 Antall årlig fakturerte stellavtaler – nasjonalt anslag

12.5 Private aktører som tilbyr stellavtaler

Spørsmål 54: Er det andre private aktører enn fellesrådet²⁸ som tilbyr stell av grav på gravplassene i din kommune?

På dette spørsmålet har 271 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 275 respondenter.

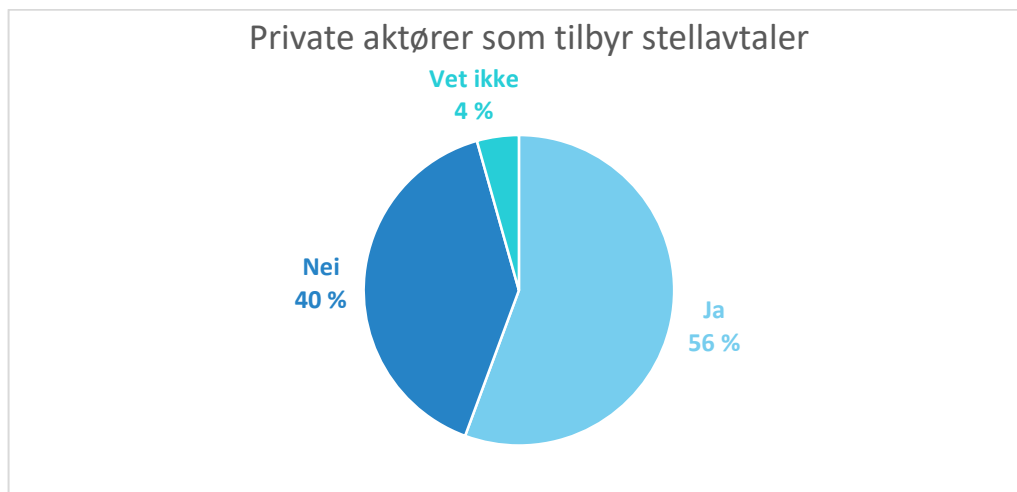
Svarprosenten på spørsmålet er 98,6 %.

	Svar	Antall	Prosent
Er det andre private aktører enn fellesrådet som tilbyr stell av grav på gravplassene i din kommune?	Ja	153	55,60 %
	Nei	110	40,00 %
	Vet ikke	12	4,40 %
	Total	275	100,00 %

Tabell 65 Private aktører som tilbyr stellavtaler

55,6 % av respondentene svarte at det finnes andre private aktører som tilbyr gravstell. 40 % svarte nei og 4,4 prosent svarte vet ikke.

Tilsvarende tall²⁹ for KAs gravplassundersøkelse fra 2013 var 35,5 % ja, 52,7 % nei og 11,8 % vet ikke.

Graf 33 Private aktører som tilbyr stellavtaler

Grafen viser prosentvis andel av fellesråd / kommuner hvor andre private aktører enn fellesrådet/ kommunen tilbyr / ikke til stell av grav på gravplassene i egen kommune.

²⁸ Vi har brukt benevnelsen «fellesråd», men i praksis inkluderer dette også de kommunene som har gravferdsforvaltning, inklusive Oslo.

²⁹ Spørsmålet i 2013 var «Er det andre aktører enn fellesrådet som tilbyr stell av grav på gravplassene?»

Er det andre private aktører enn fellesrådet som tilbyr stell av grav på gravplassene i din kommune?

Kommunestørrelse	Ja		Nei		Vet ikke	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	46	53,5 %	37	43,0 %	3	3,5 %
2500-4999	26	43,3 %	31	51,7 %	3	5,0 %
5000-9999	39	68,4 %	14	24,6 %	4	7,0 %
10000-19999	17	50,0 %	17	50,0 %	0	0,0 %
20000-49999	17	60,7 %	9	32,1 %	2	7,1 %
>50000	8	80,0 %	2	20,0 %	0	0,0 %
Total	153	55,6 %	110	40,0 %	12	4,4 %

Tabell 66 Private aktører som tilbyr stellavtaler, kommunestørrelse

Tabellen viser prosentvis fordeling av kommunene med ulik kommunestørrelse blant respondentene hvor private aktører tilbyr stellavtaler fordelt på kommunestørrelse.

13 Tilrettelagte graver

13.1 Tilbud om gravlegging i tilrettelagte graver

Spørsmål 56: Er det graver i kommunen som er «særsilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov», jf. gravferdsloven § 6 andre ledd?

På dette spørsmålet har 271 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 275 respondenter og representerer 80 % av befolkningen. Særsilt tilrettelagt grav innebærer oftest at det er lagt til rette for gravlegging i tråd med muslimske gravskikker (gravretning mv).

Svarprosenten på spørsmålet er 98,6 %.

46,9 % av respondentene svarte at de hadde særsilt tilrettelagte graver. Det indikerer at om lag 198 fellesråd / kommuner tilbyr tilrettelagte graver på landsplan. 53,1 % av respondentene oppga at de ikke hadde dette tilbudet.

Tilsvarende tall ³⁰ for KAs gravplassundersøkelse fra 2013 var 38,3 % ja og 61,8 % nei. Dette innebærer at det i løpet av disse fem årene har vært en vekst på 22,6 % i antall kommuner der det tilbys tilrettelagte graver ³¹.

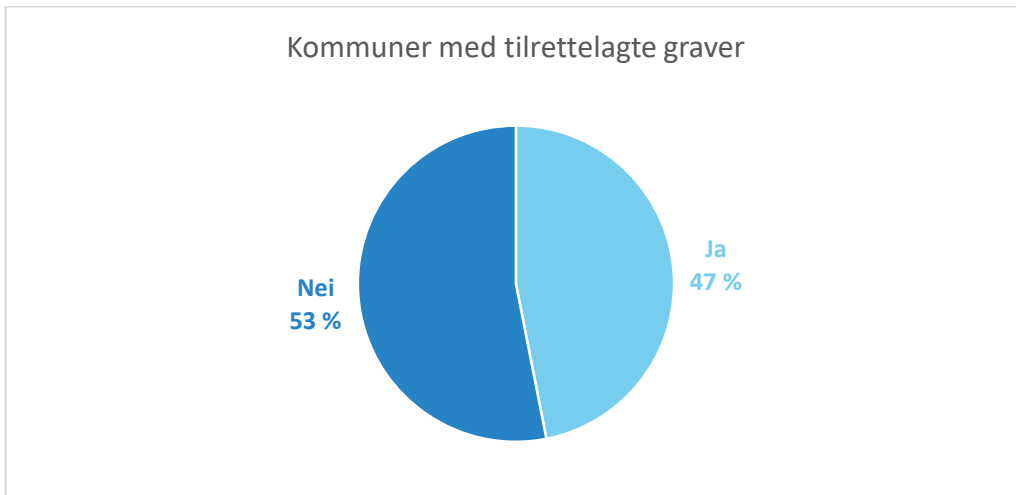
Befolkningen i kommunene som svarte ja, utgjør 2 927 358, og summen av befolkningen i alle kommunene i undersøkelsen er 3 673 102. Ut fra dette kan vi anslå at ca 80 % av Norges befolkning bor i kommuner som har tilbud om graver som er tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov. Vi antar at en del av de kommunene som ikke selv har et særsilt tilrettelagt tilbud, har avtaler om bruk av graver i en nabokommune e.l., jfr. spørsmål 61 nedenfor.

		Antall	Prosent
Er det graver i kommunen som er «særsilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov»?	Ja	129	46,9 %
	Nei	146	53,1 %

Tabell 67 Kommuner med tilrettelagte graver

³⁰ Spørsmålet i 2013 var «Er det graver i kommunen som er «særsilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov», jf. gravferdsloven § 6 andre ledd?»

³¹ Veksten i prosent er kalkulert ut fra differansen mellom prosentsatsene for ja-gruppene i de to undersøkelsene. Forskjellen på 8,7 prosentpoeng utgjør 22,6% av prosentsatsen fra 2013, som var på 38,3.

Graf 34 Kommuner med tilrettelagte graver

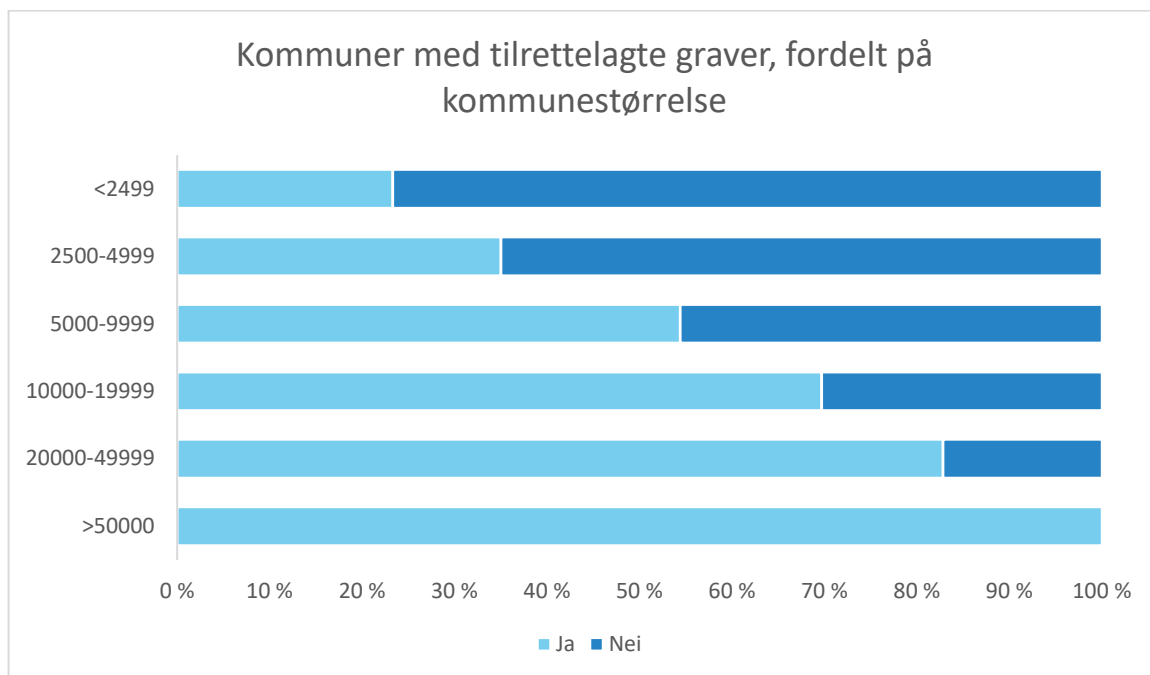
Grafen viser andel fellesråd / kommuner som har / ikke har særskilt tilrettelagte graver for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov.

Er det graver i kommunen som er «særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov»?

Kommunestørrelse	Ja		Nei	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	20	23,3 %	66	76,7 %
2500-4999	21	35,0 %	39	65,0 %
5000-9999	31	54,4 %	26	45,6 %
10000-19999	23	69,7 %	10	30,3 %
20000-49999	24	82,8 %	5	17,2 %
>50000	10	100,0 %	0	0,0 %
Total	129	46,9 %	146	53,1 %

Tabell 68 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser andel respondenter som tilbyr tilrettelagte graver fordelt på kommunestørrelse.

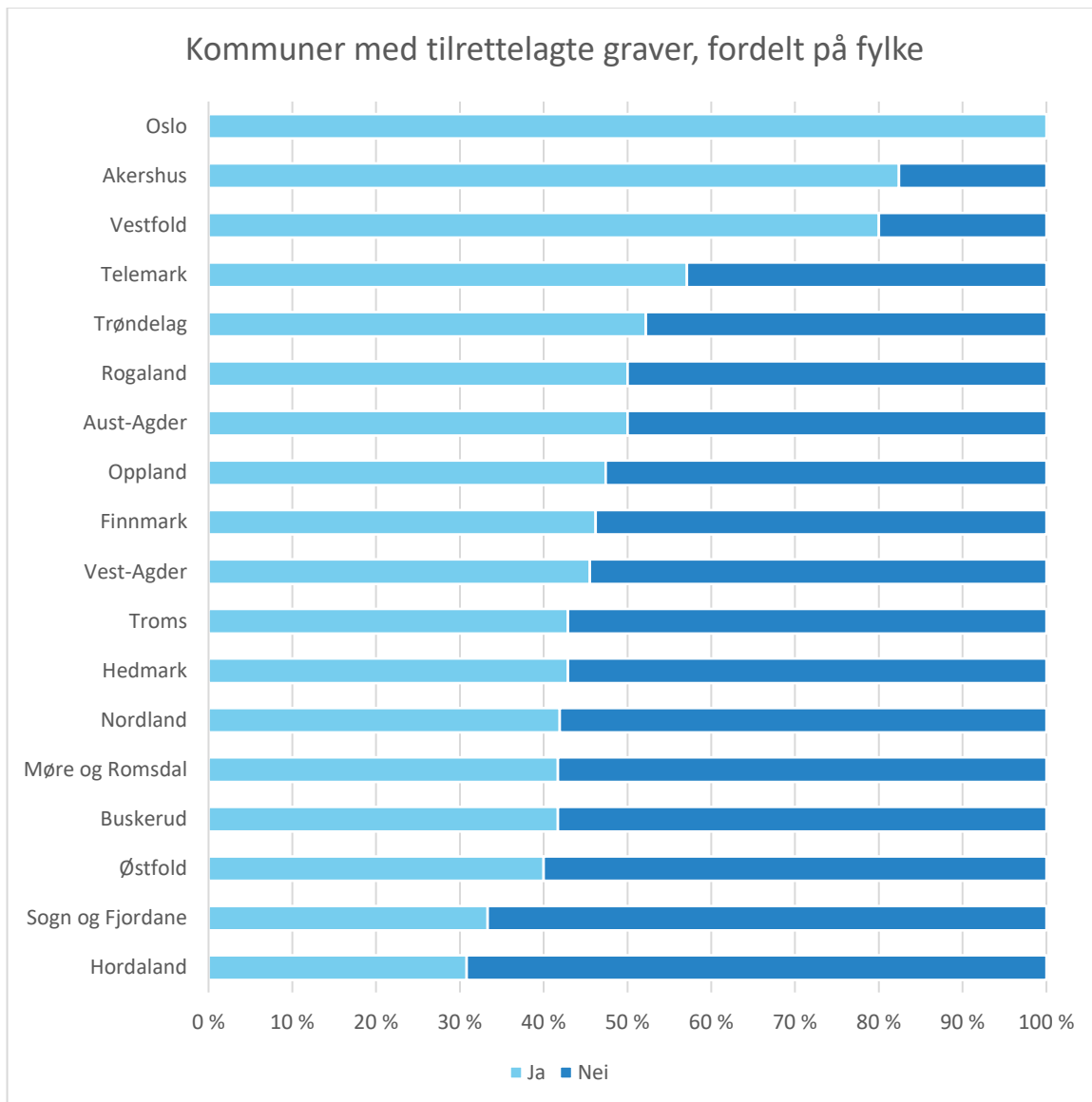
Graf 35 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse

Er det graver i kommunen som er «særsilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov»?

Fylke	Ja		Nei	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Oslo	1	100,0 %	0	0,0 %
Akershus	14	82,4 %	3	17,6 %
Vestfold	4	80,0 %	1	20,0 %
Telemark	8	57,1 %	6	42,9 %
Trøndelag	12	52,2 %	11	47,8 %
Aust-Agder	5	50,0 %	5	50,00 %
Rogaland	10	50,0 %	10	50,0 %
Oppland	9	47,4 %	10	52,6 %
Finnmark	6	46,2 %	7	53,8 %
Vest-Agder	5	45,5 %	6	54,5 %
Hedmark	3	42,9 %	4	57,1 %
Troms	6	42,90 %	8	57,1 %
Nordland	13	41,9 %	18	58,1 %

Buskerud	5	41,7 %	7	58,3 %
Møre og Romsdal	10	41,7 %	14	58,3 %
Østfold	4	40,0 %	6	60,0 %
Sogn og Fjordane	6	33,3 %	12	66,7 %
Hordaland	8	30,8 %	18	69,2 %
Total	129	46,90 %	146	53,1 %

Tabell 69 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på fylke

Graf 36 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på fylke

13.2 Gravlagte i særskilt tilrettelagte graver

Spørsmål 57: Dersom ja: Hvor mange av kommunens egne innbyggere ble gravlagt i slike særskilt tilrettelagte graver i 2017?

På dette spørsmålet har 121 fellesråd og 3 kommuner svart, til sammen 124 respondenter. Her har kun de som har svart ja på spørsmål 56 blitt bedt om å avgi svar.

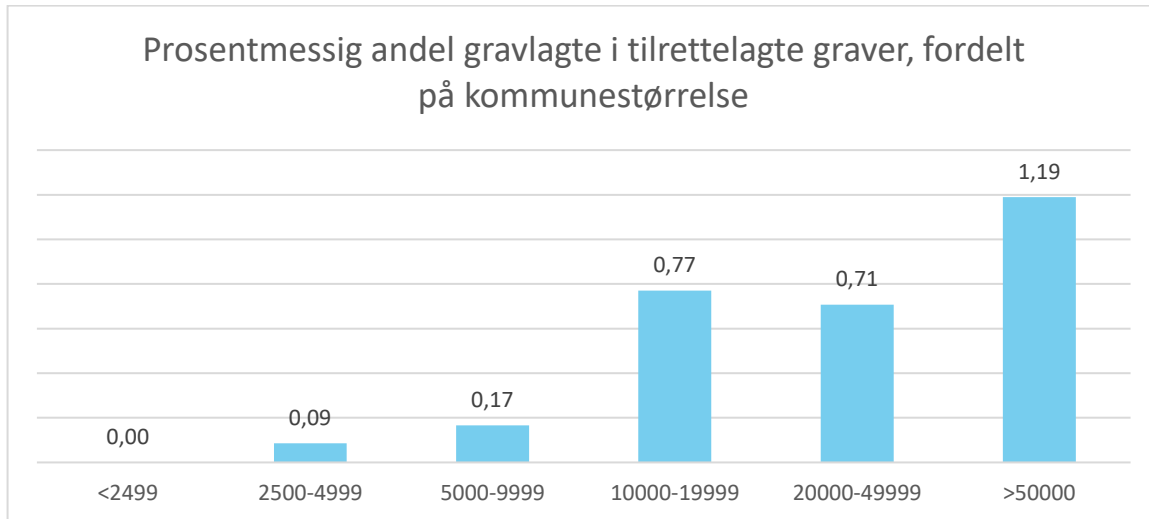
Hvor mange av kommunens egne innbyggere ble gravlagt i slike særskilt tilrettelagte graver i 2017?

Kommunestørrelse	Gjennomsnittlig antall gravlagte
<2499	0,05
2500-4999	0,10
5000-9999	0,13
10000-19999	0,82
20000-49999	1,61
>50000	18,56
Total	1,85

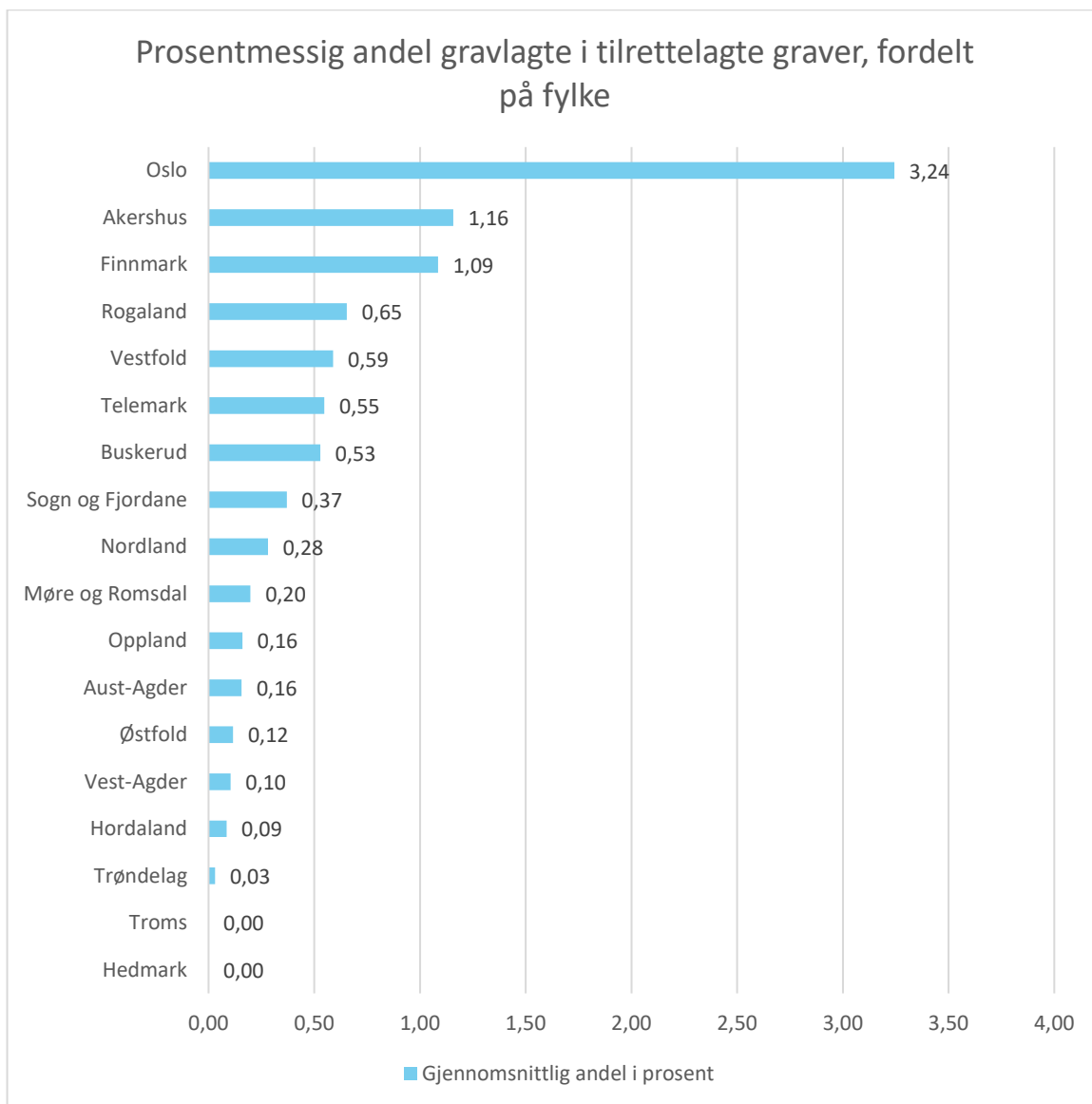
Tabell 70 Gjennomsnittlig antall gravlagte i tilrettelagte graver, gruppert på kommunestørrelse

Blant de 124 respondentene som oppga antall gravlagte i tilrettelagte graver (0 - 123), er summen 229 personer. Ut fra spørsmål 56, kan vi anta at 198 gravplassforvaltninger har tilrettelagte graver. Anslag for antall egne innbyggere gravlagte i tilrettelagte graver nasjonalt vil ut fra dette være om lag 370 personer.

Under rapporteres andel gravlagte i tilrettelagte graver i forhold til totalt rapportert antall døde i samme kommune.

Graf 37 Prosentmessig andel gravlagte i tilrettelagte graver (ut fra totalt rapportert antall døde), gruppert på kommunestørrelse

Graf 38 Prosentmessig andel gravlagte i tilrettelagte graver (ut fra totalt rapportert antall døde), gruppert på fylke

13.3 Gravlagte i tilrettelagte graver, avdøde fra andre kommuner

Spørsmål 58: Var det gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner i 2017?

På dette spørsmålet har 122 fellesråd og 4 kommuner svart, til sammen 126 respondenter. Her vil det i utgangspunktet være de som har svart ja på spørsmål 56 som blitt bedt om å avgi svar.

	Svar	Antall	Prosent
Var det gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver av avdøde fra andre kommuner i 2017?	Ja	11	8,7
	Nei	115	91,3
	Total	126	100,0

Tabell 71 Gravlegginger i særskilt tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner

8,7 %, av respondentene, eller om lag 37 forvaltninger på landsplan, svarte at de hadde gravlegging i særskilt tilrettelagte graver av avdøde fra andre kommuner i 2017. 91,3 % oppga at de ikke hadde slike gravlegginger i 2017.

Graf 39 Andel som har svart at de har gravlagt avdøde fra andre kommuner i særskilt tilrettelagte graver

13.4 Antall gravlagte i tilrettelagte graver fra andre kommuner

Spørsmål 59: Dersom ja: Hvor mange gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver var det i kommunen i 2017 av avdøde fra andre kommuner?

På dette spørsmålet har 11 respondenter svart. Alle som svarte ja på punkt 58, har oppgitt antall gravlagte i tilrettelagte graver fra andre kommuner.

Blant de 11 respondentene ble til sammen 13 avdøde fra andre kommuner gravlagt i særskilt tilrettelagte graver i 2017.

	Oppgitt tall	Antall svar
Dersom ja: Hvor mange gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver var det i kommunen i 2017 av avdøde fra andre kommuner?	0	1
	1	8
	2	1
	3	1
Total		11

Tabell 72 Antall gravlagte i tilrettelagte graver fra andre kommuner

13.5 Betaling for gravlegging i tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner

Spørsmål 60: Hvis ja: Hvor mye fakturerte fellesrådet i gjennomsnitt avdødes hjemkommune for gravleggingen i særskilt tilrettelagt grav?

På dette spørsmålet har 8 fellesråd svart. Høyeste beløp blant de 8 fellesrådene som svarte var kr 25 000. Laveste beløp i samme gruppe var kr 7 490.

	Oppgitt beløp	Antall svar
Hvor mye fakturerte fellesrådet i gjennomsnitt avdødes hjemkommune for gravleggingen i særskilt tilrettelagt grav?	0	3
	7490	1
	7600	1
	10000	1
	15300	1
	25000	1
Total		8

Tabell 73 Betaling for gravlegging i tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner

13.6 Samarbeidsavtale om bruk av tilrettelagte graver

Spørsmål 61: Foreligger det noen samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver?

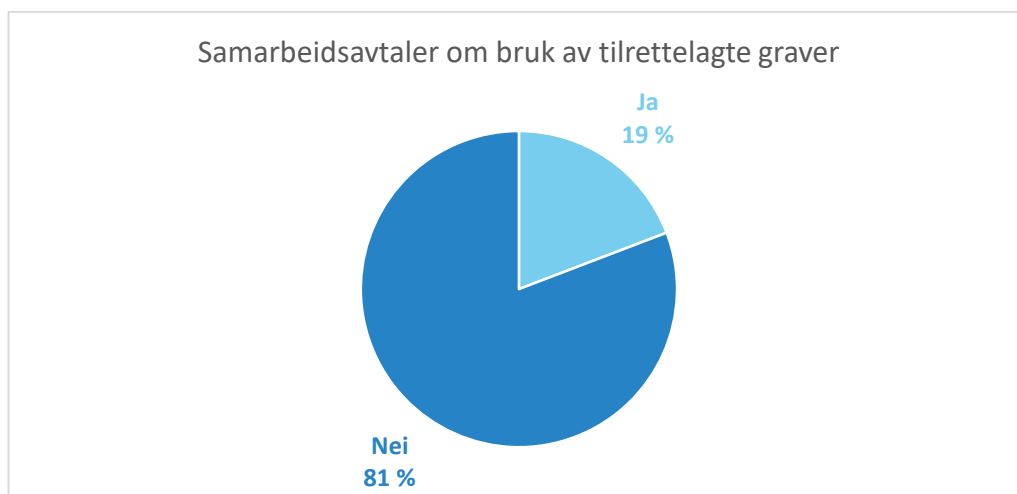
På dette spørsmålet har 272 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 276 respondenter svart.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,9 %.

19,2 % av de fellesrådene som svarte har en samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver. 80,8 % av gravplassforvaltningene har ikke tilsvarende avtale. Tilsvarende tall ³² for KAs gravplassundersøkelse i 2013 var 21,3 % ja og 78,7 % nei.

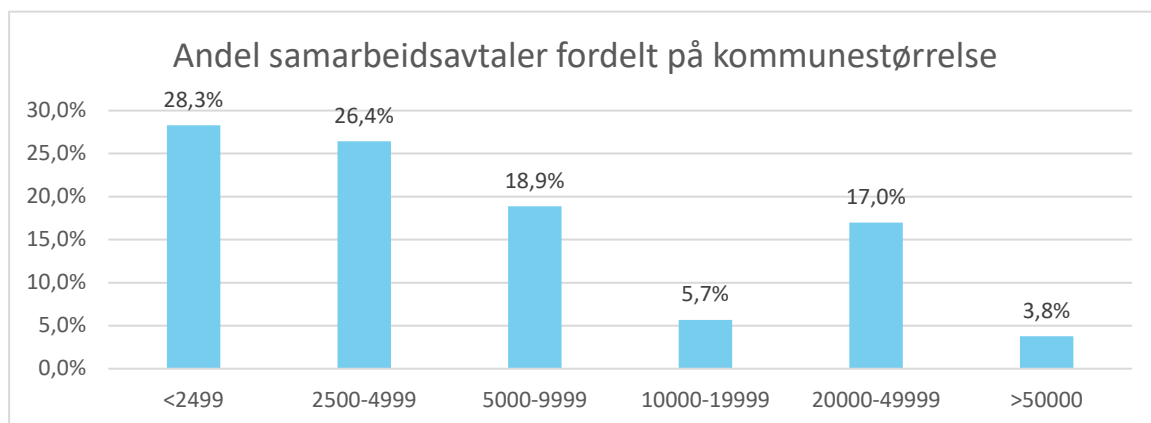
		Antall	Prosent
Foreligger det noen samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver?	Ja	53	19,2
	Nei	223	80,8
	Total	276	100,0

Tabell 74 Samarbeidsavtale med nabokommune eller annet fellesråd om bruk av tilrettelagte graver

Graf 40 Samarbeidsavtale med nabokommune eller annet fellesråd om bruk av tilrettelagte graver

³² Spørsmålet i 2013 var «Foreligger det noen samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver?»

Graf 41 Andel som har samarbeidsavtale om bruk av tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse

14 Andre forhold

14.1 Oversikt over gravminner med kulturminneverdi

Spørsmål 31: Foreligger det en oversikt / verneplan over gravminner med historisk-/kulturminneverdi i kommunen?

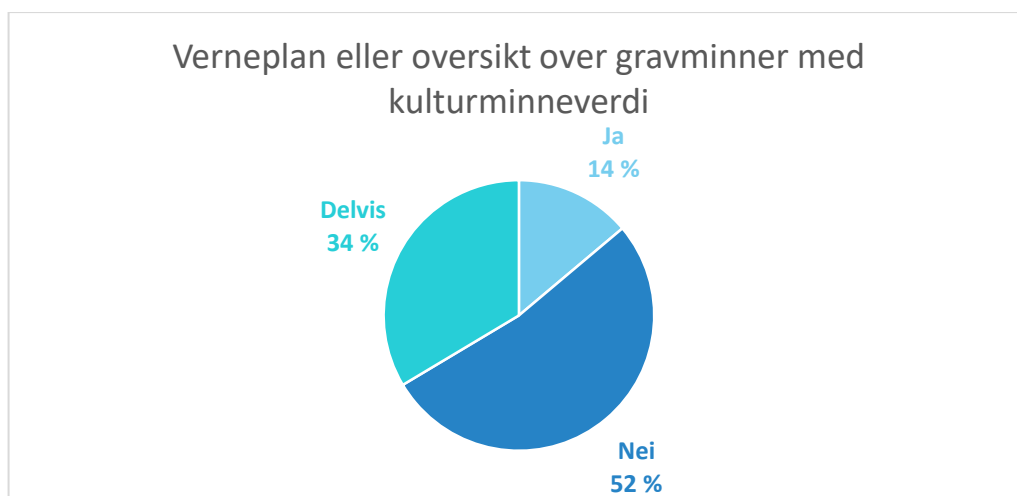
I spørsmålet er verneplan og oversikt over gravminner med historisk/kulturminneverdi gruppert sammen, selv om dette egentlig er to ulike områder.

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 274 respondenter svart.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

	Svar	Antall	Prosent
Foreligger det en oversikt / verneplan over gravminner med historisk-/kulturminneverdi i kommunen?	Ja	38	13,9 %
	Nei	144	52,6 %
	Delvis	92	33,6 %

Tabell 75 Verneplan eller oversikt over gravminner med kulturminneverdi

Graf 42 Verneplan eller oversikt over gravminner med kulturminneverdi

Grafen viser prosentvis fordeling mellom de forvaltningene som har, ikke har, eller har delvis oversikt/verneplan over gravminner med historisk- verdi og/eller kulturminneverdi.

14.2 Livssynsåpne seremonirom

Spørsmål 63: Finnes det gravkapell/seremonirom som er livssynsåpne og egnet for ikke-kristne gravferdsritualer i din kommune?

På dette spørsmålet har 268 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 272 respondenter svart.

For dette punktet er det relevant å bemerke at det er ikke et lovregulert ansvar for kommune eller kirkelig fellesråd å tilby et livssynsåpent seremonirom for ikke-kristne gravferdsritualer.

Svaralternativene på punktet var:

- **Alt 1:** Hos oss er det bare kirkebygget som er egnet for gravferdsritualer.
- **Alt. 2:** Vi har gravkapell/seremonirom som kan brukes til ikke-kristne gravferder, men kristen utsmykning e.l. gjør at lokalet ikke fullt ut er egnet for ikke-kristne gravferdsritualer.
- **Alt 3:** Vi har gravkapell/seremonirom som kan brukes til ikke-kristne gravferder, men de er for små/lite plass til mange av gravferdsseremoniene.
- **Alt 4:** Ja vi har lokale(r) som er livssynsåpne og godt egnet for ikke-kristne gravferdsritualer.

		Antall	Prosent
Finnes det gravkapell/seremonirom som er livssynsåpne og egnet for ikke-kristne gravferdsritualer i din kommune?	Alt 1 (Kun kirkebygget er egnet)	96	35,3 %
	Alt 2 (Har gravkapell som ikke egner seg)	27	9,9 %
	Alt 3 (Har gravkapell som er for lite)	41	15,1 %
	Alt 4 (Har lokaler som egner seg)	108	39,7 %
	Total	272	100,0 %

Tabell 76 Livssynsåpne gravkapell/seremonirom

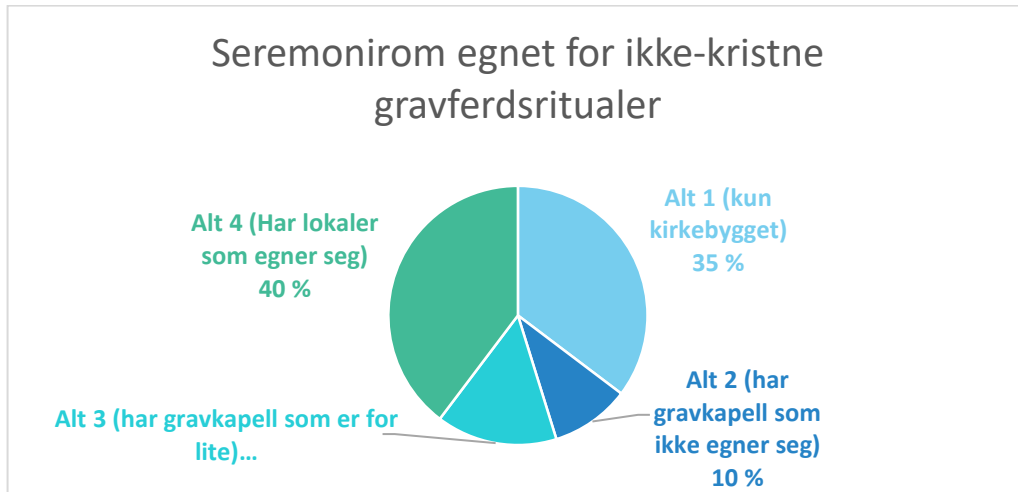
39,7 % av respondentene, eller 108 forvaltninger, svarte at de har lokaler som er livssynsåpne og godt egnet for ikke-kristne gravferdsritualer. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse var 26,8%.

Et nasjonalt anslag for 2017 utgjør om lag 170 av 422 forvaltninger. Tilsvarende nasjonalt anslag fra 2009 utgjør om lag 115 av 430 forvaltninger. Denne veksten,³³ basert på prosentandelene i 2009 og 2017, er 48%.

Ut fra folketallet i respondent-kommunene³⁴ pr 1.1.2018, bor 66% av Norges befolkning i en kommune som har tilbud om livssynsåpne seremonirom.

³³ Differansen i prosentpoeng fra 2009 til 2017 er 12,9. Det utgjør 48,1% vekst fra nivået i 2009, som var på 26,8%.

³⁴ Antallet innbyggere i kommuner som ikke har (alt 1-3) egnede lokaler er 1 227 703, og kommuner som har (alt 4) er 2 414 966.

Graf 43 Seremonirom egnet for ikke-kristne gravferdsritualer

I tabellen og grafen under, er alternativ 2 og 3 slått sammen. Oversikt over grupperingene finnes her:

Alternativer i undersøkelsen	Gruppering
Alt 1: Hos oss er det bare kirkebygget som er egnet for gravferdsritualer	Har ikke egnede lokaler
Alt. 2: Vi har gravkapell/seremonirom som kan brukes til ikke-kristne gravferder, men kristen utsmykning e.l. gjør at lokalet ikke fullt ut er egnet for ikke-kristne gravferdsritualer,	Mindre egnede lokaler
Alt 3: Vi har gravkapell/seremonirom som kan brukes til ikke-kristne gravferder, men de er for små/lite plass til mange av gravferdsseremoniene	
Alt 4: Ja vi har lokale(r) som er livssynsåpne og godt egnet for ikke-kristne gravferdsritualer.	Har egnede lokaler

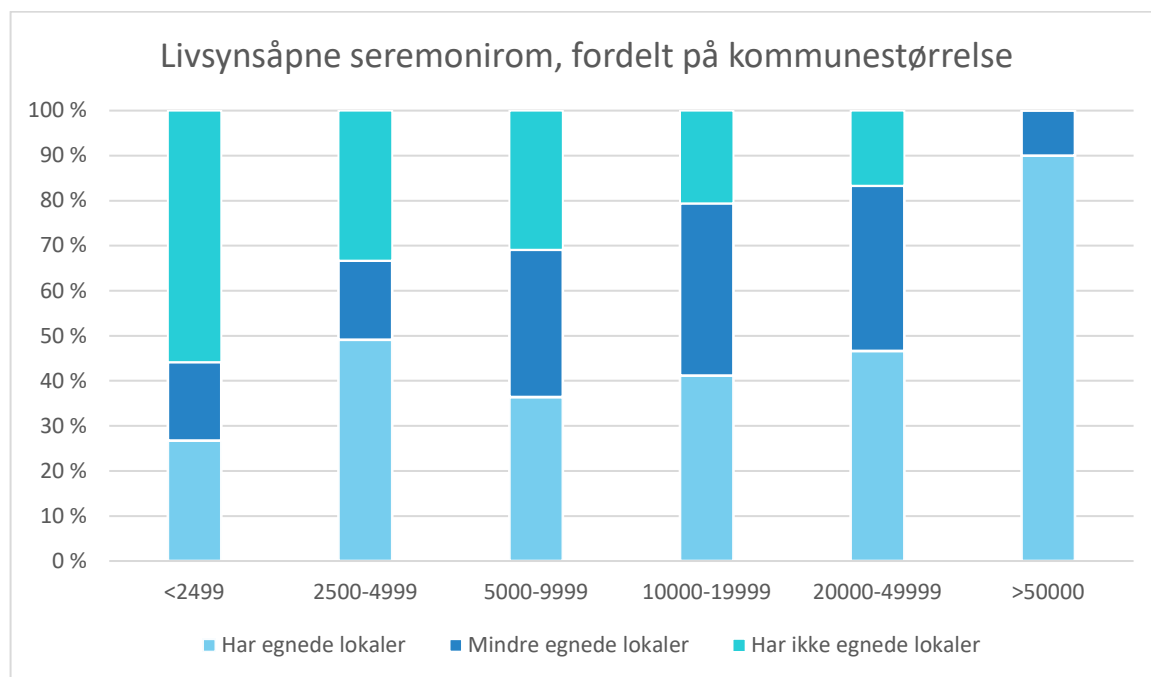
Tabell 77 Oversikt over gruppering av alternativer i spørsmål 63

Finnes det gravkapell/seremonirom som er livssynsåpne og egnet for ikke-kristne gravferdsritualer i din kommune?

	Har ikke egnede lokaler		Mindre egnede lokaler		Har egnede lokaler		
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Sum
<2499	48	55,8 %	15	17,4 %	23	26,7 %	100 %
2500-4999	19	33,3 %	10	17,5 %	28	49,1 %	100 %
5000-9999	17	30,9 %	18	32,7 %	20	36,4 %	100 %
10000-19999	7	20,6 %	13	38,2 %	14	41,2 %	100 %
20000-49999	5	16,7 %	11	36,7 %	14	46,7 %	100 %
>50000	0	0,0 %	1	10,0 %	9	90,0 %	100 %

Tabell 78 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på kommunestørrelse

Tabellen viser antall respondenter som har egnede, mindre egnede eller ikke egnede seremonirom, fordelt på kommunestørrelse.

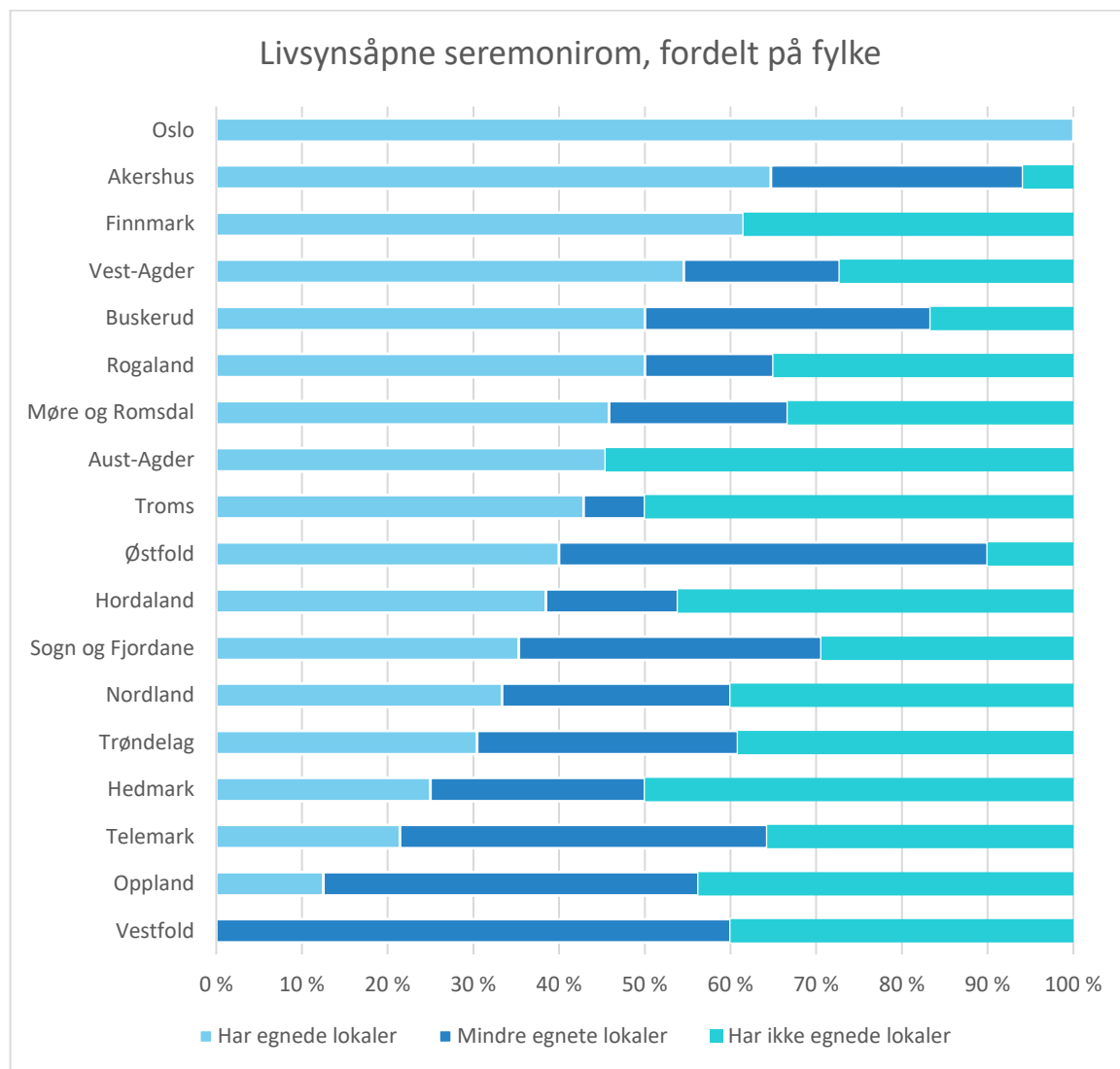
Tabell 79 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på kommunestørrelse

Finnes det gravkapell/seremonirom som er livssynsåpne og egnet for ikke-kristne gravferdsritualer i din kommune?

Fylke	Har egnede lokaler	Mindre egnede lokaler	Har ikke egnede lokaler	Antall kommuner i fylket som har avgitt svar
Oslo	100,0 %	0,0 %	0,0 %	1 av 1
Akershus	64,7 %	29,4 %	5,9 %	17 av 22
Finnmark	61,5 %	0,0 %	38,5 %	13 av 19
Vest-Agder	54,5 %	18,2 %	27,3 %	11 av 15
Buskerud	50,0 %	33,3 %	16,7 %	12 av 21
Rogaland	50,0 %	15,0 %	35,0 %	20 av 26
Møre og Romsdal	45,8 %	20,8 %	33,3 %	24 av 36
Aust-Agder	45,5 %	0,0 %	54,5 %	11 av 15
Troms	42,9 %	7,1 %	50,0 %	14 av 24
Østfold	40,0 %	50,0 %	10,0 %	10 av 18
Hordaland	38,5 %	15,4 %	46,2 %	26 av 33
Sogn og Fjordane	35,3 %	35,3 %	29,4 %	17 av 26
Nordland	33,3 %	26,7 %	40,0 %	30 av 44
Trøndelag	30,4 %	30,4 %	39,1 %	23 av 47
Hedmark	25,0 %	25,0 %	50,0 %	8 av 22
Telemark	21,4 %	42,9 %	35,7 %	14 av 18
Oppland	12,5 %	43,8 %	43,8 %	16 av 26
Vestfold	0,0 %	60,0 %	40,0 %	5 av 9

Tabell 80 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på fylke.

Antall besvarelser i fylket er oppgitt i kolonnen ytterst til høyre.

Tabell 81 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på fylke

Tabellen viser antall respondenter som har egnede, mindre egnede eller ikke egnede lokaler, fordelt på fylke.

14.2.1 Utvikling i tilbudet for livssynsåpne seremonirom

	2009		2017	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Alt 1 (Kun kirkebygget er egnet)	174	49,2 %	96	35,3 %
Alt 2/3 (Har gravkapell som ikke egner seg eller er for lite)	85	24,0 %	68	25,0 %
Alt 4 (Har lokaler som egner seg)	95	26,8 %	108	39,7 %
	354	100,0 %	272	100,0 %

Tabell 82 Livssynsåpne gravkapell/seremonirom i 2009 og 2017

14.3 Anonymt gravfelt

Spørsmål 65: Finnes det anonymt gravfelt i din kommune?

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 274 respondenter svart.

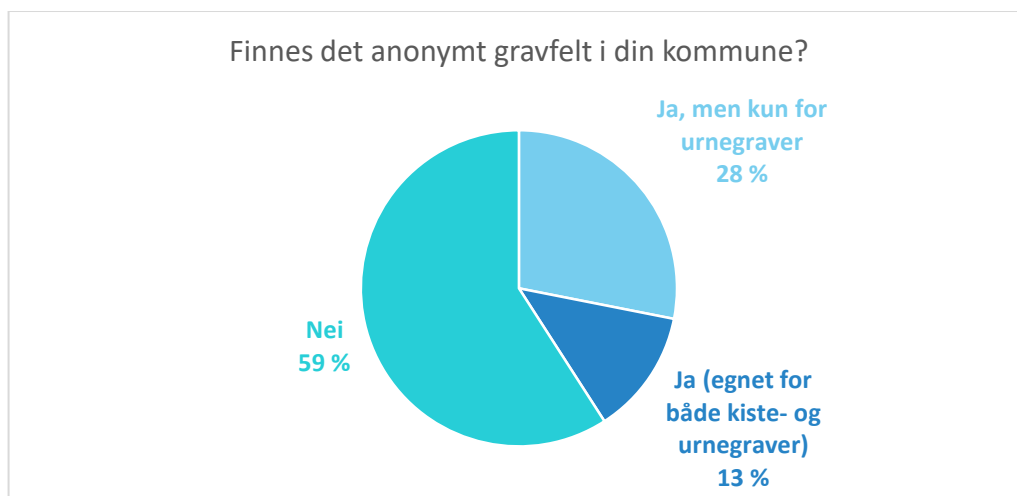
Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

Spørsmålet dreier seg om anonymt gravfelt, men ett av svaralternativene er «Nei, vi har ikke et tilbud om anonym gravlegging i vår kommune». Dette svaralternativet burde vært formulert «Nei, vi har ikke et tilbud om anonymt gravfelt i vår kommune».

I og med at anonym enkeltgrav er en mulighet som alle kommuner kan tilby, og at selve spørsmålet presiserer at det handler om anonymt gravfelt, har vi valgt å tolke svaret på alternativ C som at det handler om hvorvidt en kommune har anonymt gravfelt eller ikke.

		Antall	Prosent
Finnes det anonymt gravfelt i din kommune?	A) Ja, men kun for urnegraver	77	28,1 %
	B) Ja, og det er egnet for både kiste- og urnegraver	35	12,8 %
	C) Nei, vi har ikke et tilbud om anonym gravlegging i vår kommune	162	59,1 %

Tabell 83 Anonymt gravfelt

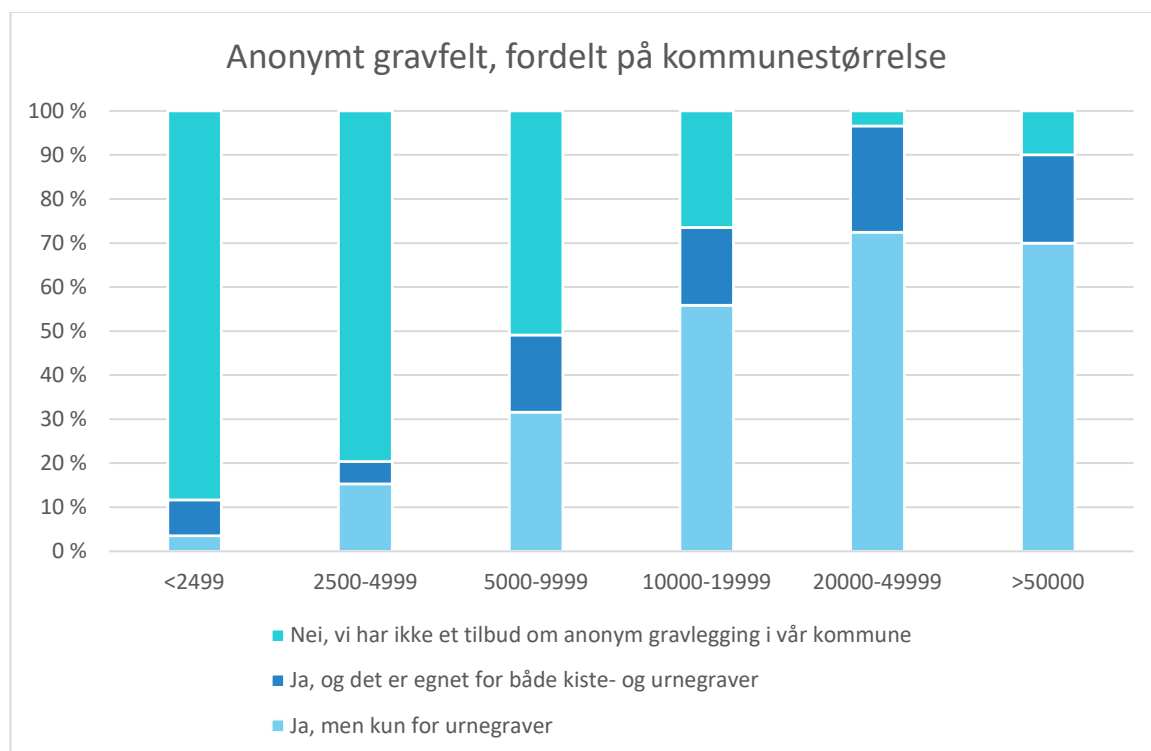

Graf 44 Anonymt gravfelt

Finnes det anonymt gravfelt i din kommune?

	Ja, men kun for urnegraver		Ja, og det er egnet for både kiste- og urnegraver		Nei, vi har ikke et tilbud om anonym gravlegging i vår kommune	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	3	3,5 %	7	8,2 %	75	88,2 %
2500-4999	9	15,3 %	3	5,1 %	47	79,7 %
5000-9999	18	31,6 %	10	17,5 %	29	50,9 %
10000-19999	19	55,9 %	6	17,6 %	9	26,5 %
20000-49999	21	72,4 %	7	24,1 %	1	3,4 %
>50000	7	70,0 %	2	20,0 %	1	10,0 %

Tabell 84 Anonymt gravfelt, fordelt på kommunestørrelse

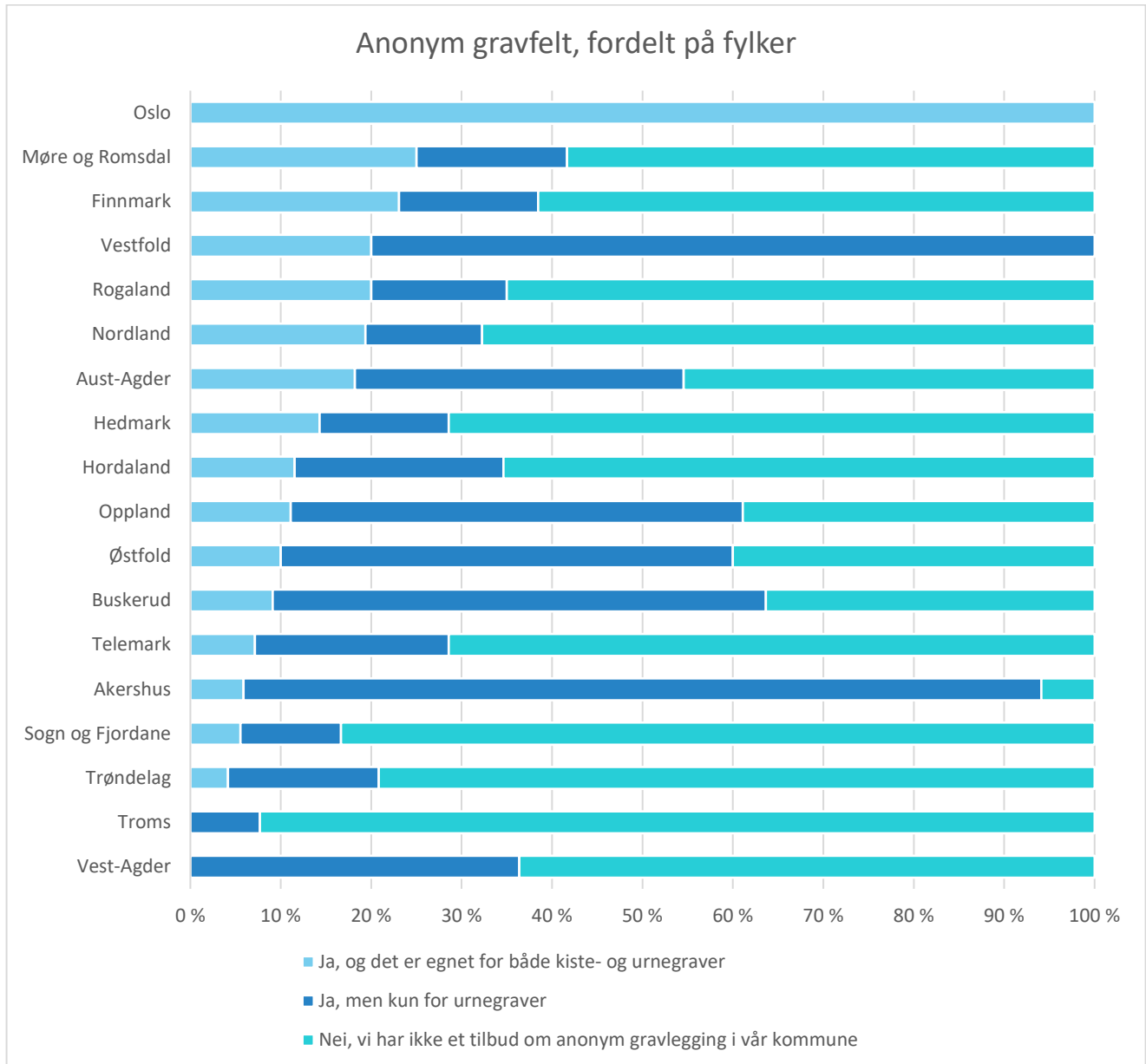

Graf 45 Anonymt gravfelt, fordelt på kommunestørrelse

Finnes det anonymt gravfelt i din kommune?

	Ja, og det er egnet for både kiste- og urnegraver		Ja, men kun for urnegraver		Nei, vi har ikke et tilbud om anonym gravlegging i vår kommune	
Fylke	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Oslo	1	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %
Møre og Romsdal	6	25,0 %	4	16,7 %	14	58,3 %
Finnmark	3	23,1 %	2	15,4 %	8	61,5 %
Rogaland	4	20,0 %	3	15,0 %	13	65,0 %
Vestfold	1	20,0 %	4	80,0 %	0	0,0 %
Nordland	6	19,4 %	4	12,9 %	21	67,7 %
Aust-Agder	2	18,2 %	4	36,4 %	5	45,5 %
Hedmark	1	14,3 %	1	14,3 %	5	71,4 %
Hordaland	3	11,5 %	6	23,1 %	17	65,4 %
Oppland	2	11,1 %	9	50,0 %	7	38,9 %
Østfold	1	10,0 %	5	50,0 %	4	40,0 %
Buskerud	1	9,1 %	6	54,5 %	4	36,4 %
Telemark	1	7,1 %	3	21,4 %	10	71,4 %
Akershus	1	5,9 %	15	88,2 %	1	5,9 %
Sogn og Fjordane	1	5,6 %	2	11,1 %	15	83,3 %
Trøndelag	1	4,2 %	4	16,7 %	19	79,2 %
Vest-Agder	0	0,0 %	4	36,4 %	7	63,6 %
Troms	0	0,0 %	1	7,7 %	12	92,3 %

Tabell 85 Anonymt gravfelt, fordelt på fylke

Graf 46 Anonym gravfelt, fordelt på fylker

14.4 Navnet minnelund i kommunen

Spørsmål 66: Finnes det navnet minnelund?

På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 274 respondenter svart.

Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

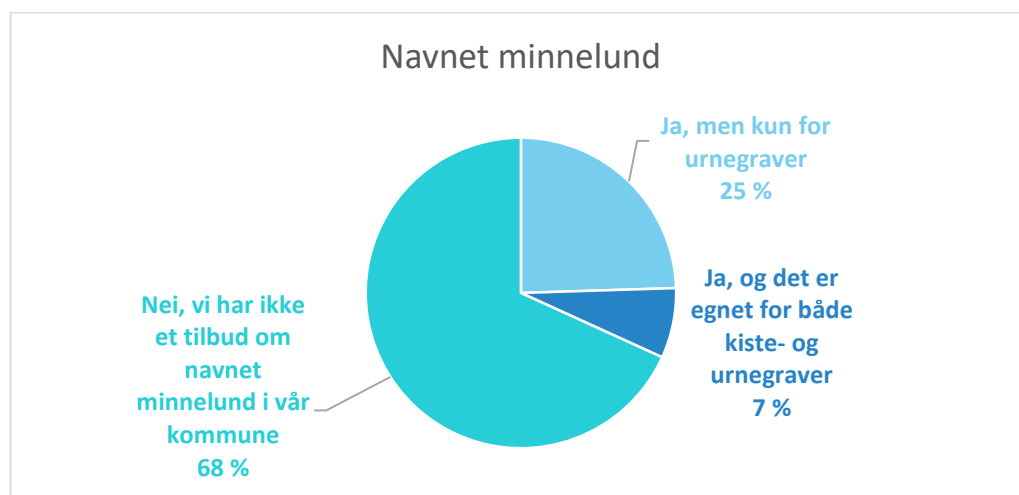
Respondentene gav følgende prosentvis tilbakemelding fordelt på de tre svaralternativene.

Til sammen 31,8 % av de som svarte har navnet minnelund i kommunen. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2009 ³⁵ er 7,8%.

	Svar	Antall	Prosent
Finnes det navnet minnelund?	Ja, men kun for urnegraver	67	24,5
	Ja, og det er egnet for både kiste- og urnegraver	20	7,3
	Nei, vi har ikke et tilbud om navnet minnelund i vår kommune	187	68,2
	Total	274	100,0

Tabell 86 Navnet minnelund i kommunen

31,8 % svarer at de har navnet minnelund i kommunen. Av disse svarer 7,3 % at de har navnet minnelund som også omfatter kistegraver.

Graf 47 Navnet minnelund i kommunen

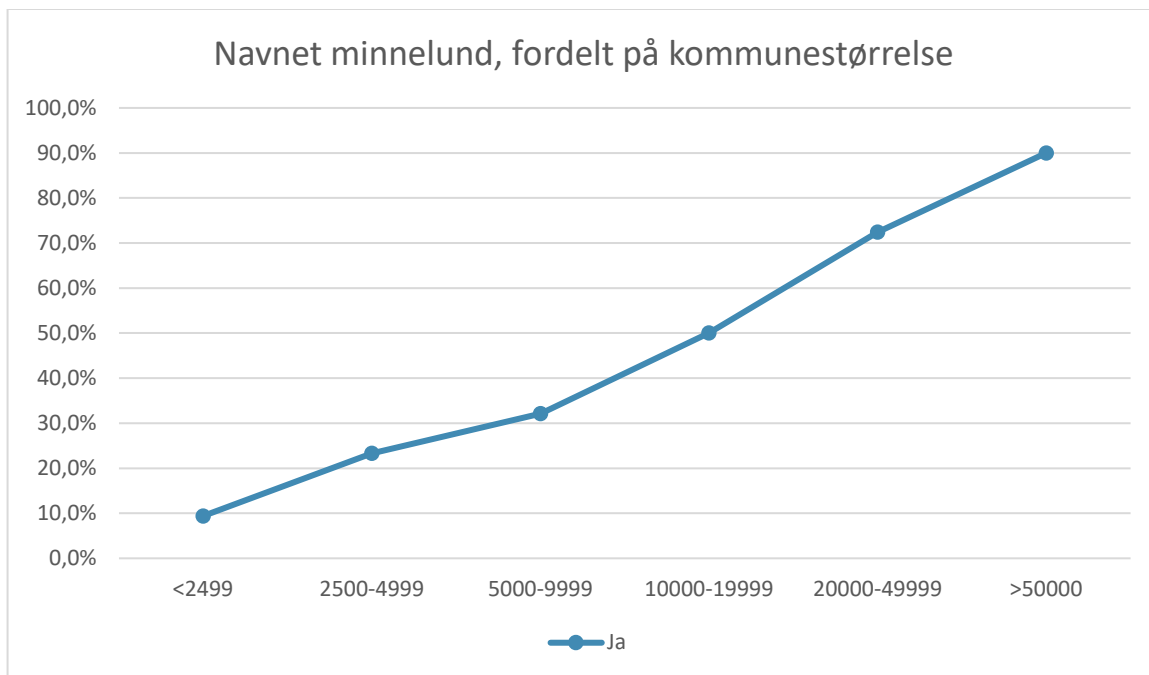
³⁵ Spørsmålet i 2009 var formulert slik: «Finnes det navnet minnelund i din kommune? (Med navnet minnelund menes gravfelt hvor urne eller kiste gravlegges, men hvor det ikke kan settes opp private gravminne på graven. Navn og data samles derimot på et felles minnesmerke ved siden av feltet.» Svaralternativ ja var formulert slik: «Ja, vi har et tilbud om gravlegging på navnet minnelund». Antall som svarte ja var 27 av 348.

I tabellene og grafene under, er de to ja-alternativene slått sammen til ett.

Finnes det navnet minnelund?

Kommunestørrelse	Ja		Nei	
<2499	8	9,4 %	77	90,6 %
2500-4999	14	23,3 %	46	76,7 %
5000-9999	18	32,1 %	38	67,9 %
10000-19999	17	50,0 %	17	50,0 %
20000-49999	21	72,4 %	8	27,6 %
>50000	9	90,0 %	1	10,0 %

Tabell 87 Navnet minnelund i kommunen, fordelt på kommunestørrelse

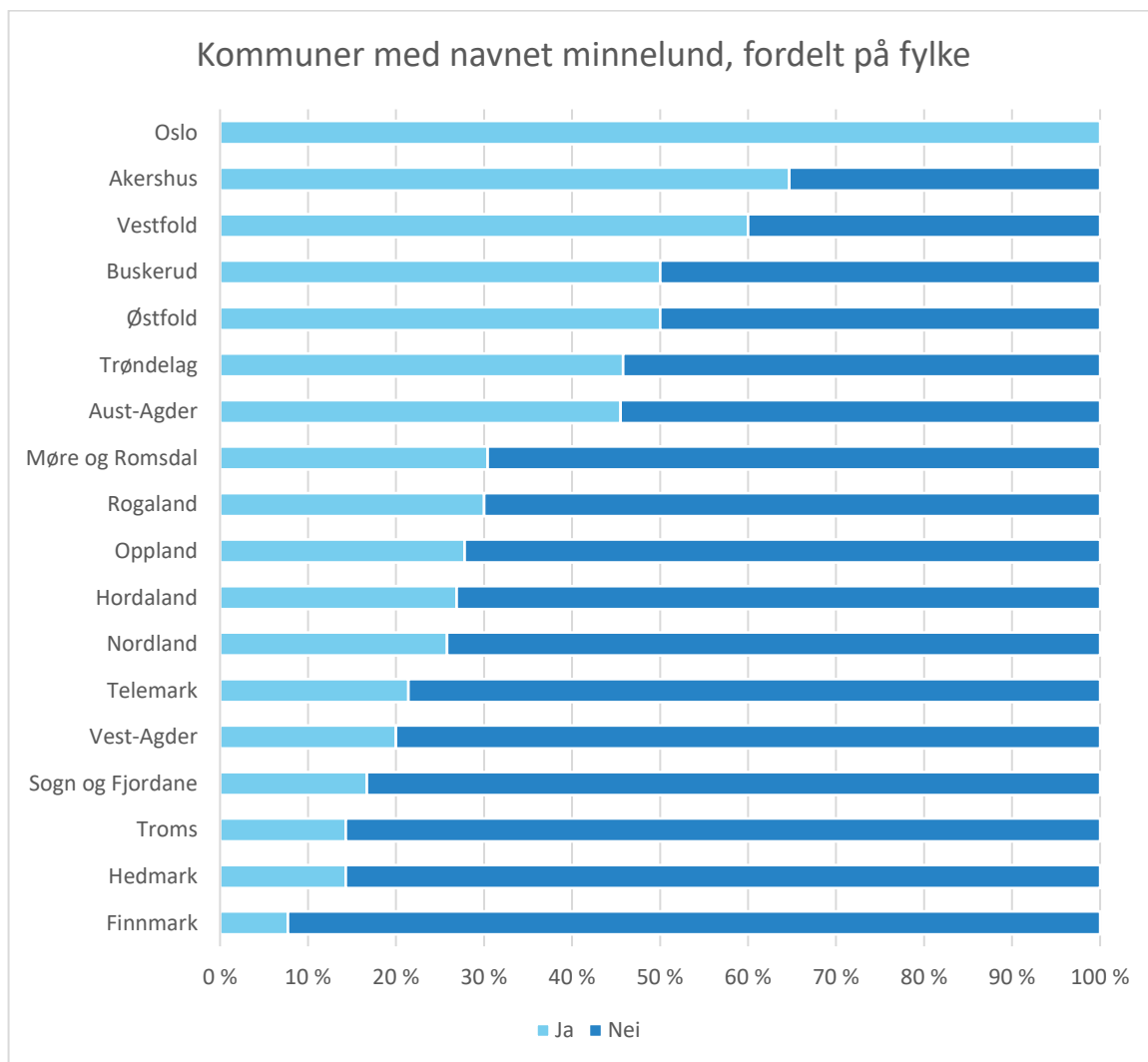

Tabell 88 Navnet minnelund, fordelt på kommunestørrelse

Finnes det navnet minnelund?

	Ja		Nei		Total	
	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Oslo	1	100,0 %	0	0,0 %	1	100,0 %
Akershus	11	64,7 %	6	35,3 %	17	100,0 %
Vestfold	3	60,0 %	2	40,0 %	5	100,0 %
Østfold	5	50,0 %	5	50,0 %	10	100,0 %
Buskerud	6	50,0 %	6	50,0 %	12	100,0 %
Trøndelag	11	45,8 %	13	54,2 %	24	100,0 %
Aust-Agder	5	45,50 %	6	54,5 %	11	100,0 %
Møre og Romsdal	7	30,4 %	16	69,6 %	23	100,0 %
Rogaland	6	30,0 %	14	70,0 %	20	100,0 %
Oppland	5	27,80 %	13	72,20 %	18	100,0 %
Hordaland	7	26,9 %	19	73,1 %	26	100,0 %
Nordland	8	25,8 %	23	74,2 %	31	100,0 %
Telemark	3	21,4 %	11	78,6 %	14	100,0 %
Vest-Agder	2	20,0 %	8	80,0 %	10	100,0 %
Sogn og Fjordane	3	16,7 %	15	83,3 %	18	100,0 %
Hedmark	1	14,3 %	6	85,7 %	7	100,0 %
Troms	2	14,3 %	12	85,7 %	14	100,0 %
Finnmark	1	7,7 %	12	92,3 %	13	100,0 %

Tabell 89 Kommuner med navnet minnelund, fordelt på fylke

Graf 48 Kommuner med navnet minnelund, fordelt på fylke

14.5 Møte med tros- og livssynssamfunn

Spørsmål 67: Ble det i 2016 og/eller i 2017 invitert til møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet for å drøfte hvordan deres behov ved gravferd kan ivaretas?

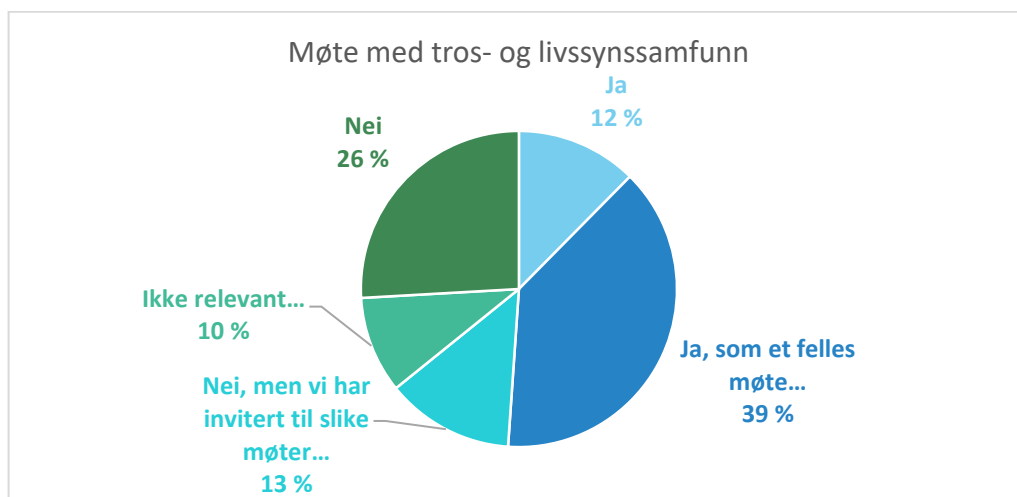
På dette spørsmålet har 270 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 274 respondenter svart. Svarprosenten på spørsmålet er 98,2 %.

I 2017 svarte 51,1% at de har invitert til møte. Tilsvarende tall fra KAs gravplassundersøkelse i 2009³⁶ er 13,2%. På det tidspunktet var det ikke lovfestet krav om å holde møter med tros- og livssynssamfunn.

Besvarelsene fordelte seg slik for de fem svaralternativene:

Ble det i 2016 og/eller i 2017 invitert til møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet for å drøfte hvordan deres behov ved gravferd kan ivaretas?		
	Antall	Prosent
Ja	34	12,4 %
Ja, som et felles møte med for flere kommuner	106	38,7 %
Nei, men vi har invitert til slike møter tidligere, og det har ikke vært oppslutning eller interesse	36	13,1 %
Ikke relevant fordi det ikke er tros- og livssynssamfunn, utenom den norske kirke, som er virksomme på stedet	27	9,9 %
Nei	71	25,9 %
Total	274	100 %

Tabell 90 Møte med tros- og livssynssamfunn

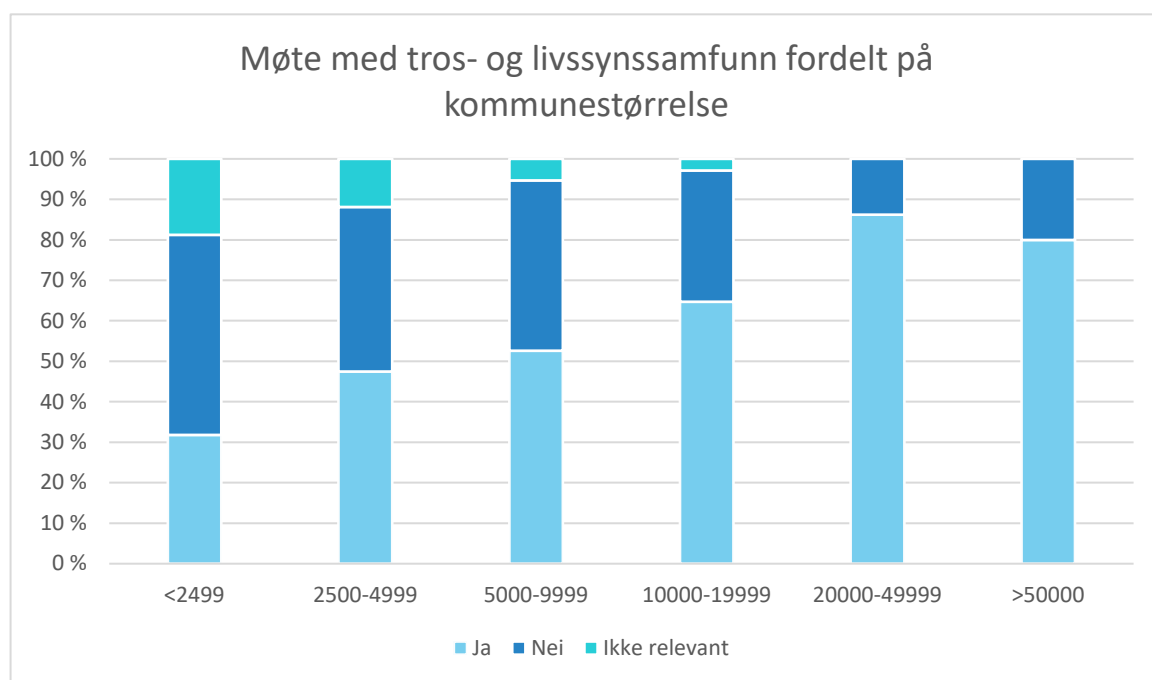
Graf 49 Møte med tros- og livssynssamfunn

³⁶ Spørsmålet i 2009 var «Har det vært samarbeid/møter med representanter for religiøse minoriteter om rettigheter for andre gravferdstradisjoner i din kommune?».

Ble det i 2016 og/eller i 2017 invitert til møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet for å drøfte hvordan deres behov ved gravferd kan ivaretas?

	Ja		Nei		Ikke relevant		Total	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	27	31,8 %	42	49,4 %	16	18,8 %	85	100,0 %
2500-4999	28	47,5 %	24	40,7 %	7	11,9 %	59	100,0 %
5000-9999	30	52,6 %	24	42,1 %	3	5,3 %	57	100,0 %
10000-19999	22	64,7 %	11	32,4 %	1	2,9 %	34	100,0 %
20000-49999	25	86,2 %	4	13,8 %	0	0,0 %	29	100,0 %
>50000	8	80,0 %	2	20,0 %	0	0,0 %	10	100,0 %

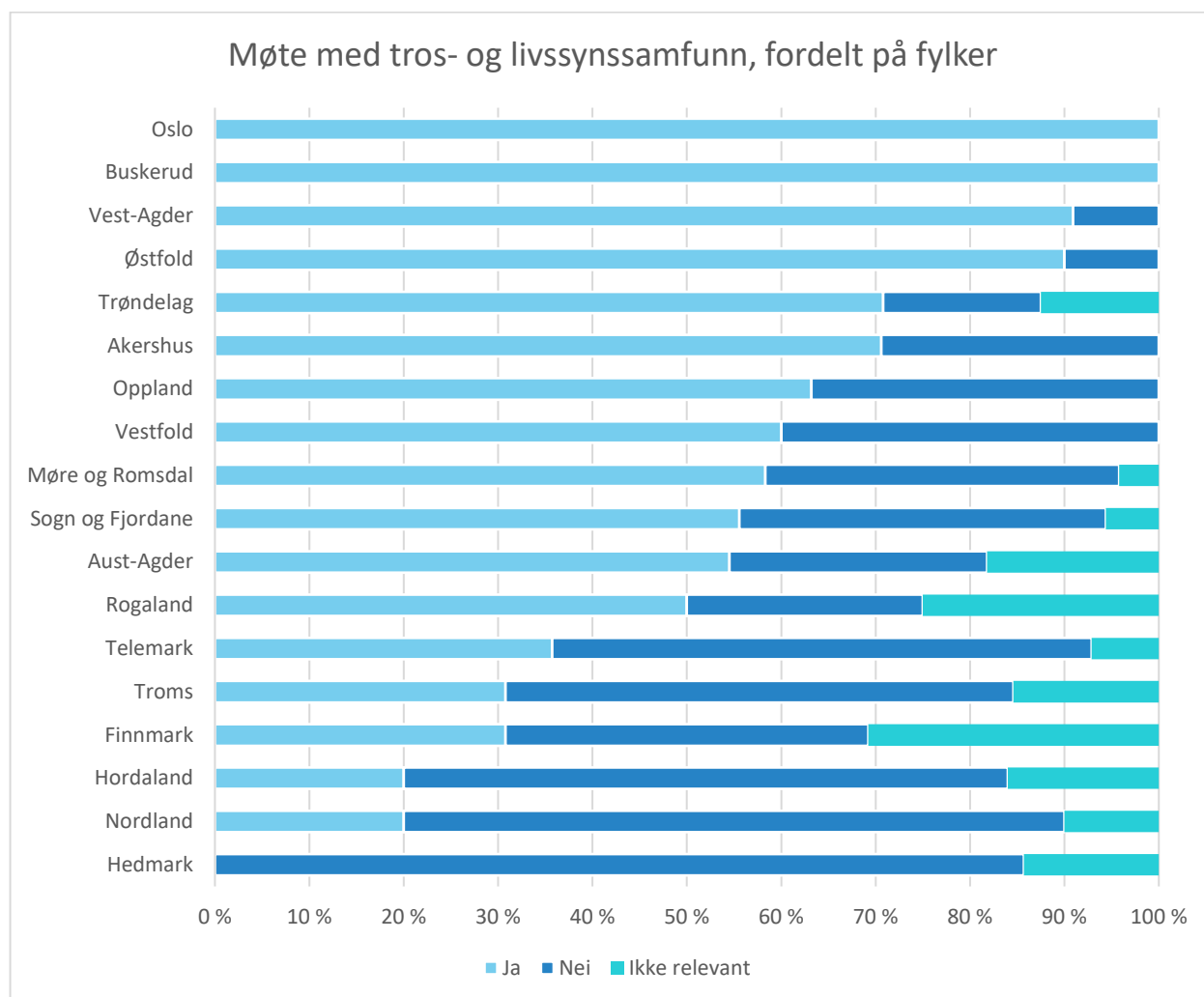
Tabell 91 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på kommunestørrelse

Ble det i 2016 og/eller i 2017 invitert til møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet for å drøfte hvordan deres behov ved gravferd kan ivaretas?

	Ja		Nei		Ikke relevant		Total	
Fylke	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Buskerud	12	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	12	100,0 %
Oslo	1	100,0 %	0	0,0 %	0	0,0 %	1	100,0 %
Vest-Agder	10	90,9 %	1	9,1 %	0	0,0 %	11	100,0 %
Østfold	9	90,0 %	1	10,0 %	0	0,0 %	10	100,0 %
Trøndelag	17	70,8 %	4	16,7 %	3	12,5 %	24	100,0 %
Akershus	12	70,6 %	5	29,4 %	0	0,0 %	17	100,0 %
Oppland	12	63,2 %	7	36,8 %	0	0,0 %	19	100,0 %
Vestfold	3	60,0 %	2	40,0 %	0	0,0 %	5	100,0 %
Møre og Romsdal	14	58,3 %	9	37,5 %	1	4,2 %	24	100,0 %
Sogn og Fjordane	10	55,6 %	7	38,9 %	1	5,6 %	18	100,0 %
Aust-Agder	6	54,5 %	3	27,3 %	2	18,2 %	11	100,0 %
Rogaland	10	50,0 %	5	25,0 %	5	25,0 %	20	100,0 %
Telemark	5	35,7 %	8	57,1 %	1	7,1 %	14	100,0 %
Finnmark	4	30,8 %	5	38,5 %	4	30,8 %	13	100,0 %
Troms	4	30,8 %	7	53,8 %	2	15,4 %	13	100,0 %
Nordland	6	20,0 %	21	70,0 %	3	10,0 %	30	100,0 %
Hordaland	5	20,0 %	16	64,0 %	4	16,0 %	25	100,0 %
Hedmark	0	0,0 %	6	85,7 %	1	14,3 %	7	100,0 %

Tabell 92 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på fylker

Graf 50 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på fylker

14.6 Utdypende kommentarer til spørsmål 67 om møter med andre tros- og livssynssamfunn

Spørsmål 68: Utdypende kommentarer med erfaringer fra slike møter

14.6.1 Kommentarer fra respondenter som har hatt møte

22 fellesråd av de som svarte at de har hatt møte, har lagt inn kommentar til spørsmål 67.

Fellessrådene melder om varierende interesse og deltakelse. En registrerer at noen bruker ord som «meget bra og positiv dialog».

Noen fellesråd involverer gravferdsbyråer og har med representanter fra kommunene. Det er ikke entydige erfaringer med å arrangere møtene lokalt, kontra på prostnivå.

Flere gir tilbakemelding om at det bare er Human-Etisk Forbund som møter. Noen forteller om dalende engasjement over år.

14.6.2 Kommentarer fra respondenter som ikke har hatt møte

Gjennomgående begrunnelser for ikke å holde møte er kapasitet, bevissthet om spørsmålet, prioritering og relevans i forhold til behovet, jfr. få eller ingen registrerte trossamfunn utenom den norske kirke i kommunen. Flere av de som kommenterte spørsmålet sier at de «jobber med saken».

14.7 Publikumshenvendelser om ulike tema

Spørsmål 70: Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende?

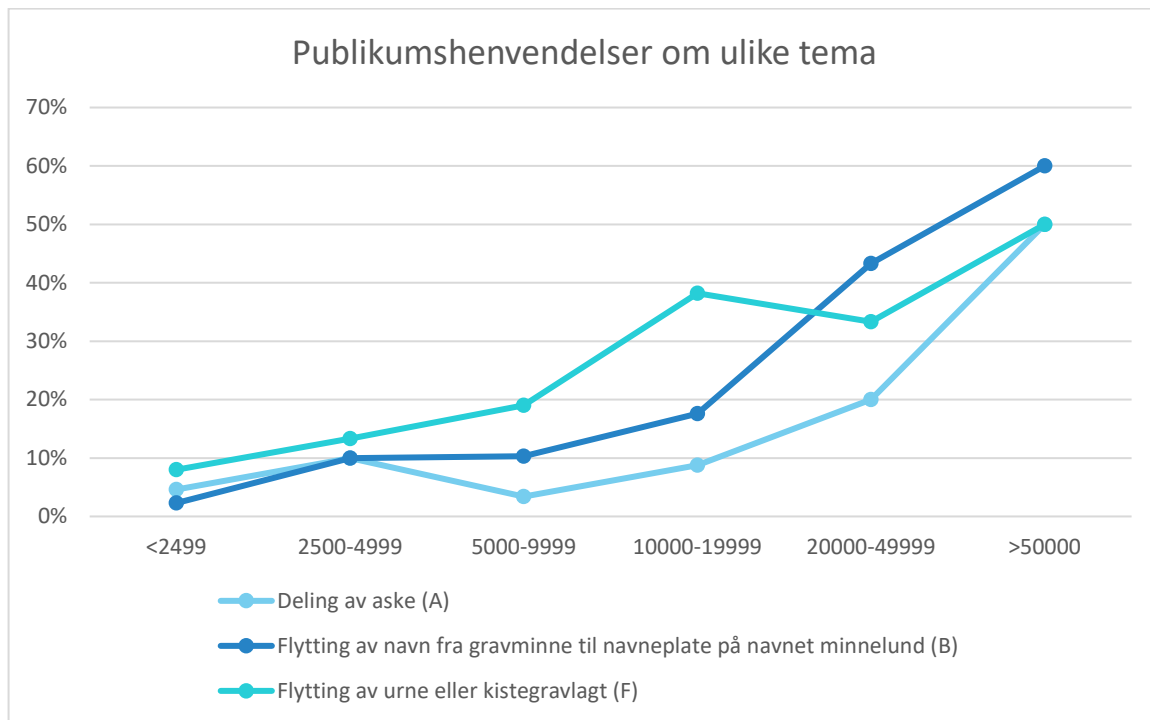
- A. Deling av aske.
- B. Flytting av navn fra gravminne til navneplate på navnet minnelund.
- C. Bruk av kolumbarium for urne.
- D. Mulighet for askespredning på gravplass.
- E. Gravlegging av kiste som ikke vil brytes ned (f.eks. forseglet sinkkiste fra utlandet).
- F. Flytting av urne eller kistegravlagt

Dette er et flervalgsspørsmål, hvor man kunne krysse av på ett, flere eller ingen av punktene. Til sammen 93 fellesråd og 3 kommuner har krysset av på ett eller flere alternativer. Svarprosenten ut fra antallet som har krysset av på ett eller flere punkter er 34,4 %.

Prosentene i tabellen og grafen under er beregnet ut fra hele utvalget på 279 respondenter. De viser prosentandelen som har mottatt henvendelser beregnet separat for hvert enkelt tema.

Alt	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende:	Antall	Prosent
A	Deling av aske	26	9,3 %
B	Flytting av navn fra gravminne til navneplate på navnet minnelund	39	14,0 %
C	Bruk av kolumbarium for urne (vegg eller et byggverk med nisjer for urner med aske)	1	0,4 %
D	Mulighet for askespredning på gravplass	8	2,9 %
E	Gravlegging av kiste som ikke vil brytes ned (f.eks. forseglet sinkkiste fra utlandet)	17	6,1 %
F	Flytting av urne eller kistegravlagt	54	19,4 %

Tabell 93 Publikumshenvendelser om ulike tema, rangert på prosent

Graf 51 Publikumshenvendelser om ulike tema, fordelt på kommunestørrelse

14.8 Utdypende kommentarer til spørsmål 70 om ulike publikumshenvendelser

Spørsmål 71: Eventuelle egne kommentar, inkl eventuelle andre spesielle ønsker/henvendelser knyttet til gravplassforvaltningen

48 respondenter har kommentert spørsmål 70. Det aller fleste kommentarene er knyttet til navneflytting og navnet minnelund. Ønsket om navneflytting og interessen for navnet minnelund ser ut til å være økende.

Det er flere som kommenterer ønsker fra festere om navneflytting til navnet minnelund i forbindelse med sletting av grav.

14.9 Vurdering av gravplassforvaltningens evne og mulighet til å tilrettelegge for ulike gravskikker og tradisjoner

Spørsmål 72: Hvordan vurderer deres selv gravplassforvaltningens evne og mulighet til å tilrettelegge for ulike gravskikker og tradisjoner? Del gjerne erfaringer og egne tanker om gravferdslovens fanebestemmelse om at «Gravlegging skje med respekt for avdødes religion»

181 respondenter har uttalt seg om spørsmålet. De uttaler at de har høy bevissthet om faneparagrafen og at de gjennomgående finner praktiske løsninger for å imøtekomme faneparagrafens krav om at gravlegging skal skje med respekt for avdødes religion eller livssyn.

Respondentene tilkjenner varierende kompetanse innenfor temaet, avhengig av erfaring eller ikke. Mange viser til at tilrettelegging av graver vil bli ivaretatt ved utvidelser og nyanlegg.

14.10 Eiendomsforhold for gravplassene

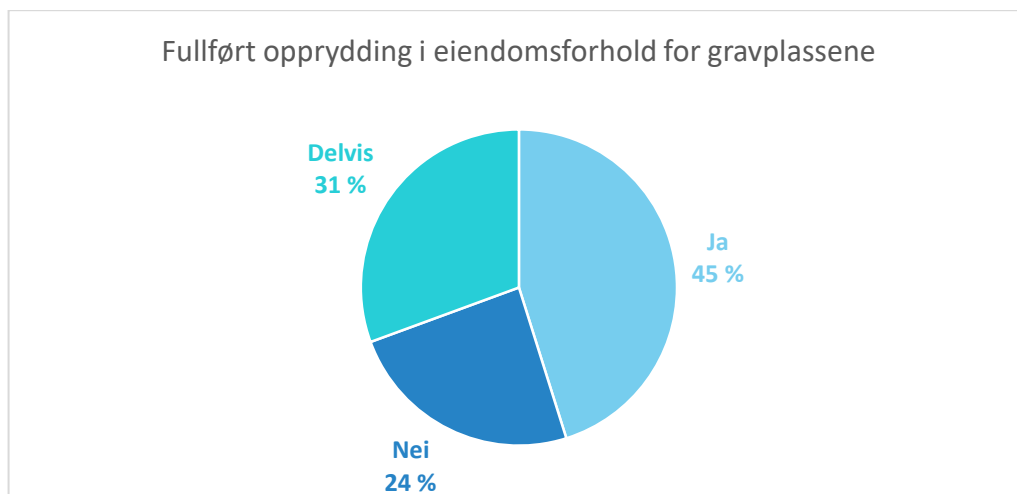
Spørsmål 73: Er arbeidet med opprydding og rett føring av eiendomsforhold på alle gravplassene i kommunen fullført (Avklarte grense- og eiendomsforhold og soknet/fellesrådet er oppført som hjemmelshaver for gravplassene)

På disse spørsmålene har 264 fellesråd og 4 kommuner, til sammen 268 respondenter svart.

Svarprosenten på spørsmålet er 96,1 %.

	Svar	Antall	Prosent
Er arbeidet med opprydding og rett føring av eiendomsforhold på alle gravplassene i kommunen fullført (Avklarte grense- og eiendomsforhold og soknet/fellesrådet er oppført som hjemmelshaver for gravplassene)?	Ja	121	45,1 %
	Nei	65	24,3 %
	Delvis	82	30,6 %
	Total	268	100,0 %

Tabell 94 Eiendomsforhold for gravplassene

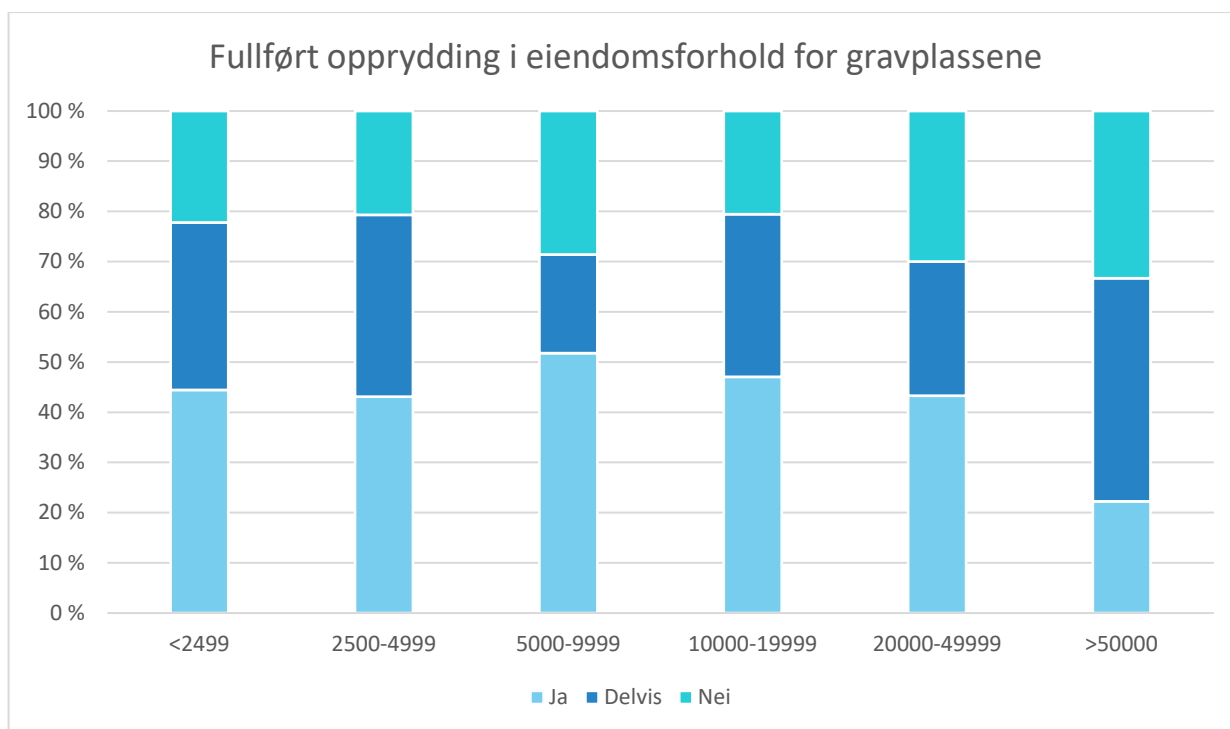

Graf 52 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene

**Er arbeidet med opprydding og rett føring av eiendomsforhold på alle gravplassene i kommunen fullført
(Avklarte grense- og eiendomsforhold og soknet/fellesrådet er oppført som hjemmelshaver for
gravplassene)?**

	Ja		Delvis		Nei		Total	
Kommunestørrelse	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
<2499	36	44,4 %	27	33,3 %	18	22,2 %	81	100,0 %
2500-4999	25	43,1 %	21	36,2 %	12	20,7 %	58	100,0 %
5000-9999	29	51,8 %	11	19,6 %	16	28,6 %	56	100,0 %
10000-19999	16	47,1 %	11	32,4 %	7	20,6 %	34	100,0 %
20000-49999	13	43,3 %	8	26,7 %	9	30,0 %	30	100,0 %
>50000	2	22,2 %	4	44,4 %	3	33,3 %	9	100,0 %

Tabell 95 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på kommunestørrelse

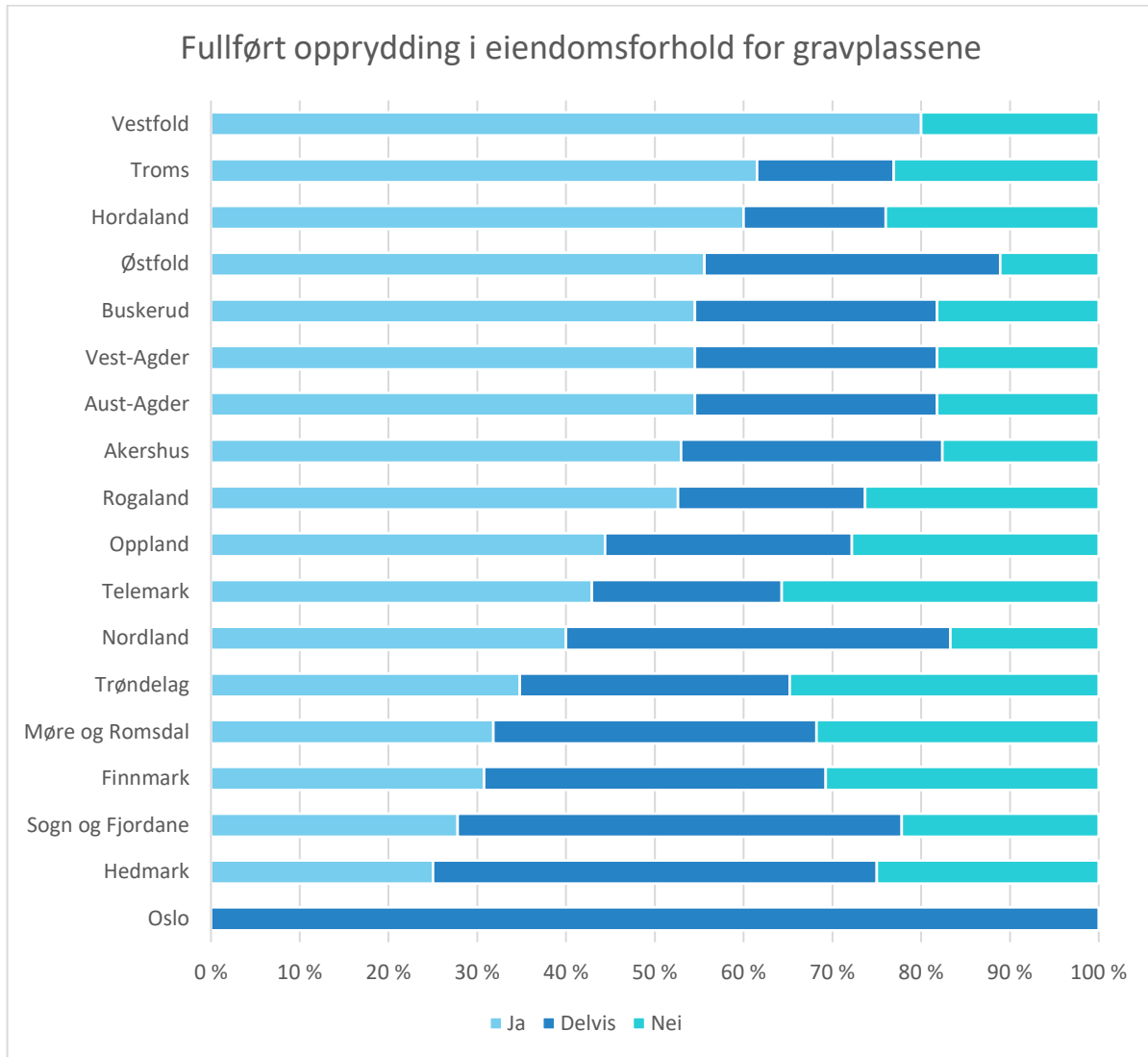

Graf 53 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på kommunestørrelse

**Er arbeidet med opprydding og rett føring av eiendomsforhold på alle gravplassene i kommunen fullført
(Avklarte grense- og eiendomsforhold og soknet/fellesrådet er oppført som hjemmelshaver for gravplassene)?**

	Ja		Delvis		Nei		Total	
Fylke	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent	Antall	Prosent
Vestfold	4	80,0 %	0	0,0 %	1	20,0 %	5	100,0 %
Troms	8	61,5 %	2	15,4 %	3	23,1 %	13	100,0 %
Hordaland	15	60,0 %	4	16,0 %	6	24,0 %	25	100,0 %
Østfold	5	55,6 %	3	33,3 %	1	11,1 %	9	100,0 %
Aust-Agder	6	54,5 %	3	27,3 %	2	18,2 %	11	100,0 %
Vest-Agder	6	54,5 %	3	27,3 %	2	18,2 %	11	100,0 %
Buskerud	6	54,5 %	3	27,3 %	2	18,2 %	11	100,0 %
Akershus	9	52,9 %	5	29,4 %	3	17,6 %	17	100,0 %
Rogaland	10	52,6 %	4	21,1 %	5	26,3 %	19	100,0 %
Oppland	8	44,4 %	5	27,8 %	5	27,8 %	18	100,0 %
Telemark	6	42,9 %	3	21,4 %	5	35,7 %	14	100,0 %
Nordland	12	40,0 %	13	43,3 %	5	16,7 %	30	100,0 %
Trøndelag	8	34,8 %	7	30,4 %	8	34,8 %	23	100,0 %
Møre og Romsdal	7	31,8 %	8	36,4 %	7	31,8 %	22	100,0 %
Finnmark	4	30,8 %	5	38,5 %	4	30,8 %	13	100,0 %
Sogn og Fjordane	5	27,8 %	9	50,0 %	4	22,2 %	18	100,0 %
Hedmark	2	25,0 %	4	50,0 %	2	25,0 %	8	100,0 %
Oslo	0	0,0 %	1	100,0 %	0	0,0 %	1	100,0 %

Tabell 96 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på fylke

Graf 54 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på fylke

15 Vedlegg

15.1 Vedlegg 1: Oversikt over spørsmålene i gravplassundersøkelsen 2018

Nr	Spørsmål
1	Hvor mange innbyggere er det i kommunen?
2	Anslag over hvor mange årsverk i fellesrådet som utfører administrative oppgaver knyttet til gravplassforvaltningen (inkludert andel av kirkevergestillingen). Oppgi svar med inntil én desimal.
3	Anslag over hvor mange ÅRSVERK i fellesrådet som er knyttet til praktisk arbeid på gravplassene.
4	Anslag over hvor mange TILSATTE i fellesrådet som er knyttet til praktisk arbeid på gravplassene
5	Har fellesrådet ansvar for drift av et krematorium?
6	Anslag over hvor mange ÅRSVERK i fellesrådet som er knyttet til praktisk arbeid på krematoriene
7	Anslag over hvor mange TILSATTE i fellesrådet som er knyttet til praktisk arbeid på krematoriene
8	Har dere en ordning/avtale med kommunen om tjenester knyttet til den praktiske driften av gravplassene (kommunal tjenesteyting)?
9A	Hvilke former for tjenester leverer kommunen?:Vinterdrift (snømåking, strøing etc)
9B	Hvilke former for tjenester leverer kommunen?:Skjøtsel av gravplassene («sommerdrift»)
9C	Hvilke former for tjenester leverer kommunen?:Gravetjenester (åpning /lukking av kistegrav)
9D	Hvilke former for tjenester leverer kommunen?:Drift og vedlikehold av bygninger og tekniske installasjoner på gravplassene
9E	Hvilke former for tjenester leverer kommunen?:Gravstell
10	Anslag over antall ÅRSVERK blant kommunalt ansatte som er knyttet til det praktiske arbeidet på gravplassene:
11	Eventuelle egne kommentarer:
12	Har dere en ordning/avtale med kommunen om tjenester knyttet administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning? (f.eks. innkreving av festeavgift m.v)
13	Eventuelt egne kommentarer om ordning/avtale med kommunen om tjenester knyttet administrative tjenester knyttet til gravplassforvaltning:
14	Reell verdi av den kommunale tjenesteytingen skal framgå av regnskapet til fellesrådet. Oppfatter du at verdien av den kommunale tjenesteytingen som framgår av regnskapet er:
15	Eventuelle egne kommentarer:

16	Har dere en fast avtale med en privat firma om utføring av praktiske oppgaver på gravplassene (f.eks. gravetjenester eller skjøtsel)
17	Utdyp gjerne hva slags arbeid som utføres av privat firma
18	Samarbeider fellesrådet med andre fellesråd om gravferdsoppgavene?
19	Utdyp gjerne hva samarbeidet går ut på og hvordan det eventuelt er formalisert:
20	Har det i løpet av de siste fire årene gjennom formelle drøftelser i kommunestyre eller fellesråd blitt tatt initiativ til å overføre gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen?
21	Hvem tok initiativ og hva var hovedårsaken til at overføring eventuelt ikke ble vedtatt?
22	Hvor mange kistegravlegginger var det i kommunen i 2017?
23	Hvor mange urnenedsettinger var det i kommunen i 2017?
24	Hvor mange av kommunens egne, avdøde innbyggere ble kremert i 2017?
25	Hva må de etterlatte betale for kremasjon i det mest benyttede krematoriet i ditt fellesrådsområde?
26	Dekker fellesråd/kommune hele eller deler av kremasjonsregningen for kommunens innbyggere?
27	Eventuelle egne kommentarer til spørsmål om gravlegging og kremasjon:
28	Er det graver tilgjengelig til tre prosent av innbyggerne i kommunen (jf. gravferdsloven § 2)?
29	Er det tilstrekkelig antall graver i kommunen det nærmeste tiåret?
30	Foreligger det planer om å etablere nye eller utvide gravplasser de neste ti årene?
31	Foreligger det en oversikt/verneplan over gravminner med historisk-/kulturminneverdi i kommunen?
32	Eventuelle egne kommentarer:
33	Hva koster det å feste en kistegrav per år?
34	Hva koster det å feste en urnegrav per år?
35	Hvis dere har gravkapell: Hva koster det å leie gravkapell for de som er bosatt i kommunen (uten kirkemusiker osv.)?
36	Hvor mange av dem som ble gravlagt i 2017 var ikke folkeregistrert i kommunen da de døde (utenbygds)?
37	Sa fellesrådet i 2017 nei til å gravlegge en avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen?
38	Tas det betalt for gravlegging av avdøde som ikke var folkeregistrert i kommunen?
39	Hva betaler de etterlatte for kistegravlegging av avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen inklusive 20 års festeavgift? (Ev. betaling for bruk av kirke mv skal ikke inkluderes)?

40	Eventuelle egne kommentarer om gravlegging av avdøde fra andre kommuner:
41	Foreligger det planer om å igangsette arbeidet med å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 år?
42	Har dere i løpet av de siste 4 årene åpnet en ny gravplass eller gjennomført en større utvidelse av eksisterende gravplass?
43	Hvor mye ble kostnadene per grav for utvidelsen, eksklusive tomteknader? (Anslag)
44	Ble det i forbindelse med åpning/utvidelsen gjennomført en offisiell åpning/markering (ved ordfører, fellesrådsleder e.l.)?
45	Ble det i forbindelse med ny gravplass/utvidet gravplass gjennomført en forbønnshandling etter Den norske kirkes ordning for vigsling av gravplass?
46	Eventuelle egne kommentarer:
47	Ble andre tros- og livssynssamfunn i kommunen invitert til å gjennomføre en seremoni i forbindelse med åpning av ny gravplass (jfr. § 5 i gravferdsloven)?
48	Hvilke trossamfunn benyttet seg av denne muligheten?
49	Eventuelle egne kommentarer:
50	Tilbys det ordning med forskuddsbetalt stellavtale (blir ofte feilaktig benevnt som «gravlegater»)?
51	Hvor mange forskuddsbetalte stellavtaler har fellesrådet per i dag?
52	Tilbys det ordning med stell av grav med årlig fakturering?
53	Hvor mange stellavtaler med årlig fakturering har fellesrådet per i dag?
54	Er det andre private aktører enn fellesrådet som tilbyr stell av grav på gravplassene i din kommune?
55	Eventuelle egne kommentarer:
56	Er det graver i kommunen som er «særskilt tilrettelagt for å imøtekomme religiøse og livssynsmessige minoriteters behov», jf. gravferdsloven § 6 andre ledd?
57	Hvor mange av kommunens egne innbyggere ble gravlagt i slike særskilt tilrettelagte graver i 2017?
58	Var det gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver av avdøde fra andre kommuner i 2017?
59	Hvor mange gravlegginger i slike særskilt tilrettelagte graver var det i kommunen i 2017 av avdøde fra andre kommuner?
60	Hvor mye fakturerte fellesrådet i gjennomsnitt avdødes hjemkommune for gravleggingen i særskilt tilrettelagt grav?
61	Foreligger det noen samarbeidsavtale med nabokommunen eller et annet fellesråd om bruk av deres tilrettelagte graver?
62	Eventuelle egne kommentarer:

63	Finnes det gravkapell/seremonirom som er livssynsåpne og egnet for ikke-kristne gravferdsritualer i din kommune?
64	Eventuelle egne kommentarer om gravkapell/seremonirom:
65	Finnes det anonymt gravfelt i din kommune?
66	Finnes det navnet minnelund?
67	Ble det i 2016 og/eller i 2017 invitert til møte med tros- og livssynssamfunn som er virksomme på stedet for å drøfte hvordan deres behov ved gravferd kan ivaretas?
68	Utdypende kommentarer med erfaringer fra slike møter:
69	Utdypende kommentarer om bakgrunnen for at det ikke er invitert til et slikt møte de siste to årene:
70A	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Deling av aske
70B	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Flytting av navn fra gravminne til navneplate på navnet minnelund
70C	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Bruk av kolumbarium for urne (vegg eller et byggverk med nisjer for urner med aske)
70D	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Mulighet for askespredning på gravplass
70E	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Gravlegging av kiste som ikke vil brytes ned (f.eks. forseglede sinkkiste fra utlandet)
70F	Har dere i løpet av 2017 mottatt henvendelser/ønske eller hatt en sak om følgende::Flytting av urne eller kistegravlagt
71	Eventuelle egne kommentar, inkl eventuelle andre spesielle ønsker/henvendelser knyttet til gravplassforvaltningen:
72	Hvordan vurderer deres selv gravplassforvaltningens evne og mulighet til å tilrettelegge for ulike gravskikker og tradisjoner? Del gjerne erfaringer og egne tanker om gravferdslovens fanebestemmelse om at «Gravlegging skje med respekt for avdødes religion
73	Er arbeidet med opprydding og rett føring av eiendomsforhold på alle gravplassene i kommunen fullført (Avklarte grense- og eiendomsforhold og soknet/fellesrådet er oppført som hjemmelshaver for gravplassene)?
74	Eventuelle egne kommentarer:

Tabell 97 Oversikt over spørsmålene i undersøkelsen

15.2 Vedlegg 2: Supplerende data fra tidligere undersøkelser

Punktene under er hentet fra KAs gravplassundersøkelser i 2009 og 2013. Disse temaene er ikke omtalt i 2017-undersøkelsen.

Punkt om kjøle-/bårerom fra undersøkelsen i 2009:

5. Finnes det bårerom med tilfredsstillende kjøling i din kommune?

Svars prosent: 99,14 %

Svaralternativ	Antall	Fordeling
A Ja, vi har bårerom med kjøling i tilknytning til kirkegården	249	67,1 %
B Vi har kun bårerom med kjøling et annet sted i kommunen (ved institusjon e.l.)	113	30,5 %
C Vi har ikke bårerom med kjøling i vår kommune	9	2,4 %
Sum:	371	100 %

Kilde: pdf-rapport fra Esmaker

Punkt om gjenbruk av graver fra undersøkelsen i 2013:

Blir graver i praksis slettet og benyttet til ny gravlegging?		
Svar	Antall	Prosent
Aldri	19	7,6 %
Sjelden	22	8,8 %
Av og til	81	32,3 %
Som oftest	105	41,8 %
Alltid	24	9,6 %
Total	251	100,0 %

Tabell 98 Punkt om gjenbruk av graver fra undersøkelsen i 2013

Kilde: eksport fra Questback, behandlet i SPSS

Blir graver i praksis slettet og benyttet til ny gravlegging? (2013)

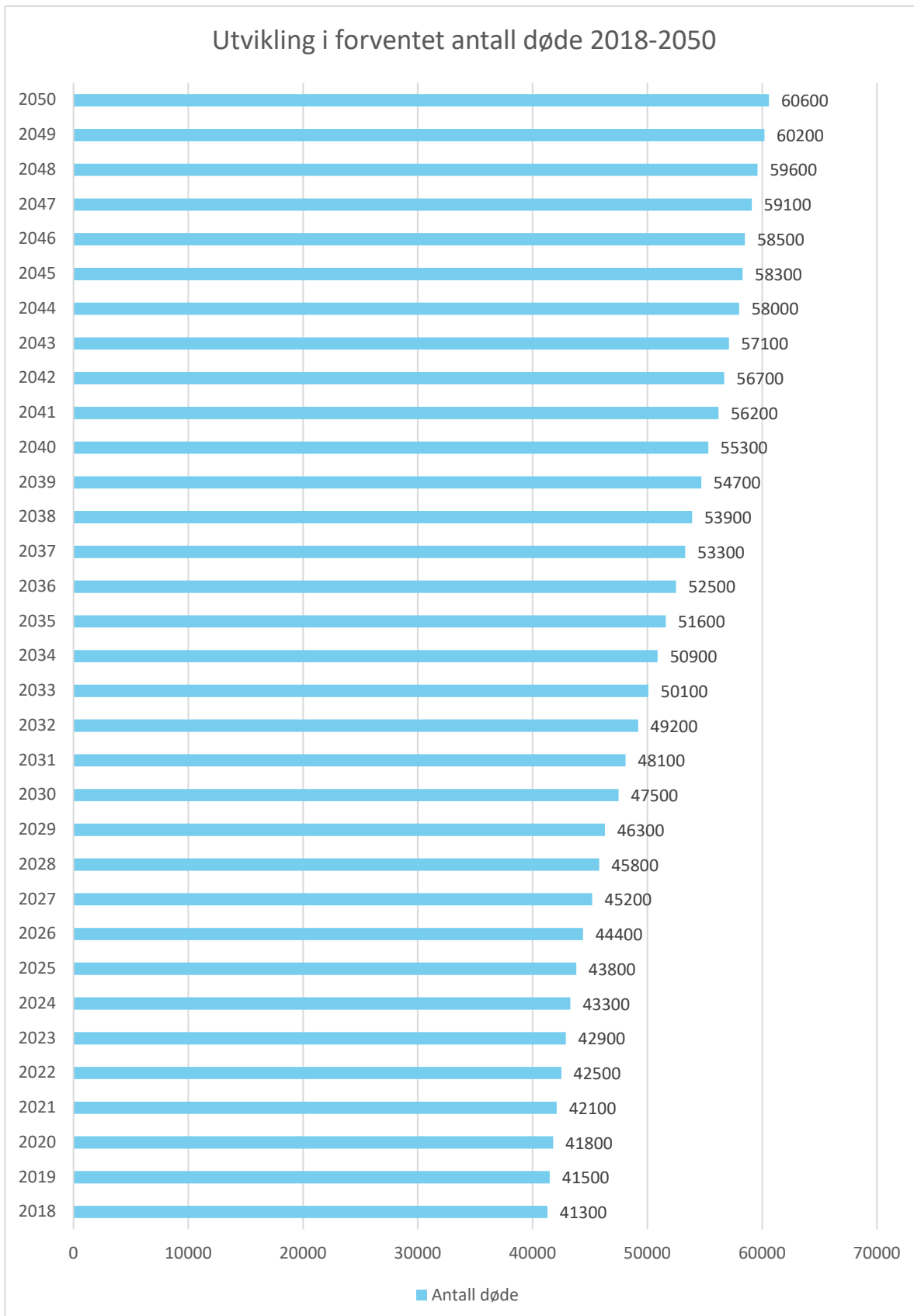
	Aldri	Sjelden	Av og til	Som oftest	Alltid	Total
Akershus	0	0	4	11	3	18
Hedmark	0	0	5	0	3	8
Aust-Agder	0	0	5	3	2	10
Oppland	0	0	5	5	2	12
Rogaland	1	1	7	5	2	16
Telemark	0	0	3	9	2	14
Vest-Agder	0	0	1	9	2	12
Vestfold	0	0	1	6	2	9
Finnmark	4	3	0	1	1	9
Hordaland	0	3	6	9	1	19
Møre og Romsdal	0	2	8	7	1	18
Nord-Trøndelag	0	1	7	3	1	12
Nordland	7	10	6	3	1	27
Østfold	0	1	2	9	1	13
Buskerud	0	0	3	10	0	13
Oslo	0	0	0	1	0	1
Sogn og Fjordane	0	0	9	7	0	16
Sør-Trøndelag	0	0	5	7	0	12
Troms	7	1	4	0	0	12
Total	19	22	81	105	24	251

Tabell 99 Punkt om gjenbruk av graver fra undersøkelsen i 2013, fordelt på fylker

Kilde: eksport fra Questback, behandlet i SPSS

15.3 Vedlegg 3: Utvikling i forventet antall døde 2018-2050

Kilde: SSB 21.06.2019. <https://www.ssb.no/befolkning/statistikker/folkfram/aar/2016-06-21?fane=tabell&sort=nummer&tabell=270435>. SSB har rundet tallene til nærmeste hundre.

15.4 Vedlegg 4: Kremasjonsstatistikk 2018

Utarbeidet av Norsk forening for gravplasskultur ved Krematorienettverket i samarbeid med Åse Skrøvset, gravplassrådgiver i Den norske kirke, 25 .02.2019.

Navn	Kommune	Kremert i alt	Kremasjons-prosent**	Utlevert til aske-spredning***
Os krematorium	0101 Halden	137	43	6
Sarpsborg krematorium	0105 Sarpsborg	1181	48	47
Haslum krematorium	0219 Bærum	1101	82	42
Stalberghagen krematorium	0231 Skedsmo	907	59	39
Alfaset krematorium	0301 Oslo kommune	3567	75	147
Kongsvinger krematorium	0402 Kongsvinger	235	39	16
Hunn krematorium	0502 Gjøvik	1157	54	48
Drammen krematorium	0602 Drammen	1120	78	43
Ringerike krematorium	0605 Ringerike	200	71	2
Vestfold krematorium IKS	0710 Sandefjord*	1143	55	61
Skien krematorium	0806 Skien	430	36	22
Rjukan krematorium	0826 Tinn	68	46	9
Arendal krematorium	0906 Arendal	231	35	26
Oddernes krematorium	1001 Kristiansand	362	34	20
Stavanger krematorium	1103 Stavanger	639	43	44
Møllendal krematorium	1201 Bergen	1842	73	82
Odda krematorium	1228 Odda	210	39	2
Ålesund krematorium	1504 Ålesund	389	62	15
Kristiansund krematorium	1505 Kristiansund	245	75	4
Moholt krematorium	5001 Trondheim	1182	62	41
Steinkjer krematorium	5004 Steinkjer	196	45	3
Røros krematorium	5025 Røros	98	64	5
Salten krematorium	1804 Bodø	206	29	4
Narvik krematorium	1805 Narvik	113	35	2
Sandnessund krematorium	1902 Tromsø	309	51	8
Harstad krematorium	1903 Harstad - Hársttåk	161	33	9
Hele landet			43	747

Antall døde i Norge i 2018: 40840

* Vestfold er et interkommunalt krematorium og dekker Horten, Tønsberg, Sandefjord og Larvik. Tall for kommune er for 0710 Sandefjord.

** Prosenten er kun basert på antall kremasjoner i kommunenes egne krematorier.

*** Tallene omfatter alle urner utlevert til askespredning i 2018 uavhengig av kremasjonsår (nytt fra 2018).

15.5 Vedlegg 5: Kremasjonsstatistikk 2017

Utarbeidet av Åse Skrøvset, Gravplassrådgiver i Den Norske kirke, 23 .02.2018.

Navn	Kommune	Kremert i alt	Kremasjons-prosent**	Utlevert til aske-spredning***
Os krematorium	0101 Halden	51	18	5
Sarpsborg krematorium	0105 Sarpsborg	1150	58	46
Haslum krematorium	0219 Bærum	1041	79	39
Stalberghagen krematorium	0231 Skedsmo	934	62	21
Alfaset krematorium	0301 Oslo	3665	75	83
Kongsvinger krematorium	0402 Kongsvinger	239	39	7
Hunn krematorium	0502 Gjøvik	1084	53	9
Drammen krematorium	0602 Drammen	1130	73	50
Ringerike krematorium	0605 Ringerike	200	71	3
Vestfold krematorium IKS	0710 Sandefjord*	1082	48	50
Skien krematorium	0806 Skien	379	35	18
Rjukan krematorium	0826 Tinn	74	38	5
Arendal krematorium	0906 Arendal	222	36	13
Kristiansand krematorium	1001 Kristiansand	335	38	22
Stavanger krematorium	1103 Stavanger	572	39	26
Møllendal krematorium	1201 Bergen	1834	72	57
Odda krematorium	1228 Odda	226	43	5
Ålesund krematorium	1504 Ålesund	302	60	6
Kristiansund krematorium	1505 Kristiansund	261	67	2
Moholt krematorium	1601 Trondheim	1137	62	37
Røros krematorium	1640 Røros	77	48	0
Steinkjer krematorium	1702 Steinkjer	199	52	0
Salten krematorium	1804 Bodø	216	32	6
Narvik krematorium	1805 Narvik	109	42	2
Sandnessund krematorium	1902 Tromsø	243	39	4
Harstad krematorium	1903 Harstad	141	35	4
Hele landet			41	520

Antall døde i Norge i 2017: 40774

* Vestfold er et interkommunalt krematorium og dekker Horten, Tønsberg, Sandefjord og Larvik. Tall for kommune er for 0710 Sandefjord.

** Prosenten er kun basert på antall kremasjoner i kommunenes egne krematorier.

15.6 Vedlegg 6: Liste over grafer/diagrammer

Graf 1 Fordeling av besvarelser etter kommunestørrelse	16
Graf 2 Antall besvarelser fordelt på fylker, sortert på prosentmessig andel	17
Graf 3 Prosentvis fordeling mellom antall fellesråd som har/ikke har avtale med kommunen om ulike former for praktisk drift	26
Graf 4 Kommunal tjenesteyting fordelt på kommunestørrelse (praktisk drift)	27
Graf 5 Former for tjenesteyting fra kommunene til fellesrådene.....	28
Graf 6 Avtale med kommunen om administrative tjenester	30
Graf 7 Andel som har avtale om administrative tjenester, fordelt på kommunestørrelse.....	31
Graf 8 Vurdering av verdien på kommunale tjenester.....	32
Graf 9 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver	33
Graf 10 Samarbeid med andre fellesråd.....	35
Graf 11 Drøfting av overføring av gravferdsoppgavene fra fellesråd til kommunen	36
Graf 12 Andel kiste- og urnegravlegginger, fordelt på kommunestørrelse	40
Graf 13 Andel kiste- og urnegravlegginger fordelt på fylker	42
Graf 14 Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse	44
Graf 15 Kremasjonsavgift for etterlatte gruppert etter avgiftsnivå	45
Graf 16 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen	46
Graf 17 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen, fordelt på kommunestørrelse.....	47
Graf 18 Pris, leie av gravkapell for bosatte i kommunen	54
Graf 19 Andel gravlagte som ikke var folkeregistrert i kommunen, fordelt på kommunestørrelse	56
Graf 20 Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød.....	58
Graf 21 Betalingssats for kistegravlegging av ikke folkeregistrert, fordelt på prisgrupper.....	60
Graf 22 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år	64
Graf 23 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år, fordelt på kommunestørrelse	65
Graf 24 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år, fordelt på fylke.....	67
Graf 25 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene.....	68
Graf 26 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år	70
Graf 27 Offisiell markering i forbindelse med utvidelse /åpning av ny gravplass	74
Graf 28 Vigsling av ny eller utvidet gravplass.....	75
Graf 29 Vigsling av ny eller utvidet gravplass, fordelt på kommunestørrelse	76
Graf 30 Vigsling av ny eller utvidet gravplass, fordelt på fylke.	76
Graf 31 Tilbud om ordning med forskuddsbetalt stellavtale.....	80
Graf 32 Tilbud om ordning med forskuddsbetalte stellavtaler, fordelt på kommunestørrelse.....	81
Graf 33 Private aktører som tilbyr stellavtaler	85
Graf 34 Kommuner med tilrettelagte graver.....	88
Graf 35 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse	89

Graf 36 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på fylke	90
Graf 37 Prosentmessig andel gravlagte i tilrettelagte graver (ut fra totalt rapportert antall døde), gruppert på kommunestørrelse	92
Graf 38 Prosentmessig andel gravlagte i tilrettelagte graver (ut fra totalt rapportert antall døde), gruppert på fylke	92
Graf 39 Andel som har svart at de har gravlagt avdøde fra andre kommuner i særskilt tilrettelagte graver	93
Graf 40 Samarbeidsavtale med nabokommune eller annet fellesråd om bruk av tilrettelagte graver	95
Graf 41 Andel som har samarbeidsavtale om bruk av tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse.....	96
Graf 42 Verneplan eller oversikt over gravminner med kulturminneverdi.....	97
Graf 43 Seremonirom egnet for ikke-kristne gravferdsritualer	99
Graf 44 Anonymt gravfelt	103
Graf 45 Anonymt gravfelt, fordelt på kommunestørrelse.....	104
Graf 46 Anonym gravfelt, fordelt på fylker	106
Graf 47 Navnet minnelund i kommunen	107
Graf 48 Kommuner med navnet minnelund, fordelt på fylke	110
Graf 49 Møte med tros- og livssynssamfunn.....	111
Graf 50 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på fylker.....	114
Graf 51 Publikumshenvendelser om ulike tema, fordelt på kommunestørrelse	116
Graf 52 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene.....	117
Graf 53 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på kommunestørrelse	118
Graf 54 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på fylke	120

15.7 Vedlegg 7: Liste over tabeller

Tabell 1 Fordeling av besvarelser etter kommunestørrelse.....	16
Tabell 2 Antall besvarelser fordelt på fylker, sortert på prosentmessig andel	17
Tabell 3 Fordeling av besvarelser ut fra antall gravplasser i fylket	18
Tabell 4 Gjennomsnittlig antall årsverk fordelt på kommunestørrelse (administrasjon)	22
Tabell 5 Gjennomsnittlig antall årsverk fordelt på kommunestørrelse (praktisk arbeid)	23
Tabell 6 Gjennomsnittlig antall tilsatte som utfører praktisk arbeid fordelt på kommunestørrelse	24
Tabell 7 Antall årsverk ved krematoriene	25
Tabell 8 Antall tilsatte knyttet til praktisk arbeid på krematoriene	25
Tabell 9 Avtale med kommunen om praktisk drift.....	26
Tabell 10 Prosentfordeling av fellesråd med tjenesteavtale, fordelt på kommunestørrelse	27
Tabell 11 Former for tjenesteyting fra kommunene til fellesrådene	28
Tabell 12 Årsverk blant kommunalt ansatte	29
Tabell 13 Avtale med kommunen om administrative tjenester.....	30
Tabell 14 Andel som har avtale om administrative tjenester, fordelt på kommunestørrelse.....	31
Tabell 15 Vurdering av verdien på kommunale tjenester	32
Tabell 16 Avtale med private firma om utføring av praktiske oppgaver.....	33
Tabell 17 Avtale med private firma, fordelt på kommunestørrelse	34
Tabell 18 Samarbeid med andre fellesråd.....	35
Tabell 19 Drøfting av overføring av gravferdsoppgaver fra fellesråd til kommunen	36
Tabell 20 Sammenligning av antall gravlegginger rapportert, og offisielle tall for samme utvalg kommuner	38
Tabell 21 Andel kistegravlegginger og urnegravlegginger rapportert, sammenlignet med offisielle tall.....	38
Tabell 22 Andel kistegravlegginger og urnegravlegginger, fordelt på kommunestørrelse	39
Tabell 23 Andel kiste- og urnegravlegginger fordelt på fylker	41
Tabell 24 Antall kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse.....	43
Tabell 25 Andel kommuner gruppert på kremasjonsantall for 2017, fordelt på kommunestørrelse.....	43
Tabell 26 Kremasjonsavgift for etterlatte gruppert etter avgiftsnivå	45
Tabell 27 Dekker fellesråd/kommunen kremasjonsavgiften?.....	46
Tabell 28 Dekning av hele/deler av kremasjonsregningen, fordelt på kommunestørrelse.	47
Tabell 29 Kremasjonsavgift for innbyggere i kommuner med eget krematorium	48
Tabell 30 Fakturert beløp for kremasjon for avdøde fra andre kommuner (utenbygds)	49
Tabell 31 Årlig kostnad for feste av kistegrav, gruppert etter kostnader	50
Tabell 32 Gjennomsnittlig festeavgift for kistegraver gruppert på fylke	51
Tabell 33 Årlig kostnad for feste av urnegrav, gruppert etter kostnader	52
Tabell 34 Gjennomsnittlig festeavgift for urnegraver, gruppert på kommunestørrelse	52
Tabell 35 Gjennomsnittlig festeavgift for urnegraver gruppert på fylke	53
Tabell 36 Andel gravlagte som ikke er folkeregistrert i kommunen, fordelt på kommunestørrelse	55

Tabell 37 Andel gravlagte som ikke er folkeregistrert i kommunen, fordelt på fylke	57
Tabell 38 Sa fellesrådet i 2017 nei til å gravlegge avdød som ikke var folkeregistrert i kommunen	58
Tabell 39 Betaling for gravlegging av ikke folkeregistrert avdød, fordelt på kommunestørrelse	59
Tabell 40 Betalingssats for kistegravlegging av ikke folkeregistrert, fordelt på prisgrupper	60
Tabell 41 Betalingssats blant respondentene for kistegravlegging, fordelt på kommunestørrelse	61
Tabell 42 Betalingssats blant respondentene for kistegravlegging, fordelt på fylke	62
Tabell 43 Lovkrav om tilgjengelige graver	63
Tabell 44 Planer om nyanlegg/utvidelser neste ti år	64
Tabell 45 Planer om etablering og utvidelser neste ti år, fordelt på kommunestørrelse	65
Tabell 46 Planlegging av etablering og utvidelser neste ti år, fordelt på fylke	66
Tabell 47 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene	67
Tabell 48 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene, fordelt på kommunestørrelse	68
Tabell 49 Planer for å etablere nye eller utvide gravplasser de neste 5 årene, fordelt på fylke	69
Tabell 50 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år	70
Tabell 51 Åpnet ny eller utvidet gravplass de siste fire årene, fordelt på kommunestørrelse	71
Tabell 52 Ny eller utvidet gravplass siste 4 år, fordelt på fylke	72
Tabell 53 Gjennomsnittlige kostnader ved opparbeiding av kiste- og urnegraver, fordelt på fylke	73
Tabell 54 Offisiell markering i forbindelse med utvidelse /åpning av ny gravplass	74
Tabell 55 Vigsling av ny eller utvidet gravplass	75
Tabell 56 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning eller utvidelse av gravplass	77
Tabell 57 Invitasjon til å gjennomføre seremoni for andre tros- og livssynsamfunn ved åpning/utvidelse av gravplass, fylkesoversikt	79
Tabell 58 Tilbud om ordning med forskuddsbetalte stellavtaler	80
Tabell 59 Tilbud om ordning med forskuddsbetalt stellavtale, fordelt på kommunestørrelse	81
Tabell 60 Antall forhåndsfakturerte stellavtaler – nasjonalt anslag	82
Tabell 61 Tilbud om ordning med stell av grav med årlig fakturering	83
Tabell 62 Tilbud om årlig fakturering av stellavtale, fordelt på kommunestørrelse	83
Tabell 63 Tilbud om årlig fakturering av stellavtale, fordelt på kommunestørrelse	84
Tabell 64 Antall årlig fakturerte stellavtaler – nasjonalt anslag	85
Tabell 65 Private aktører som tilbyr stellavtaler	85
Tabell 66 Private aktører som tilbyr stellavtaler, kommunestørrelse	86
Tabell 67 Kommuner med tilrettelagte graver	87
Tabell 68 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på kommunestørrelse	88
Tabell 69 Kommuner med tilrettelagte graver, fordelt på fylke	90
Tabell 70 Gjennomsnittlig antall gravlagte i tilrettelagte graver, gruppert på kommunestørrelse	91
Tabell 71 Gravlegginger i særskilt tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner	93
Tabell 72 Antall gravlagte i tilrettelagte graver fra andre kommuner	94

Tabell 73 Betaling for gravlegging i tilrettelagte graver for avdøde fra andre kommuner	94
Tabell 74 Samarbeidsavtale med nabokommune eller annet fellesråd om bruk av tilrettelagte graver	95
Tabell 75 Verneplan eller oversikt over gravminner med kulturminneverdi	97
Tabell 76 Livssynsåpne gravkapell/seremonirom	98
Tabell 77 Oversikt over gruppering av alternativer i spørsmål 63	99
Tabell 78 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på kommunestørrelse	100
Tabell 79 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på kommunestørrelse	100
Tabell 80 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på fylke	101
Tabell 81 Livssynsåpne seremonirom, fordelt på fylke	102
Tabell 82 Livssynsåpne gravkapell/seremonirom i 2009 og 2017	102
Tabell 83 Anonymt gravfelt	103
Tabell 84 Anonymt gravfelt, fordelt på kommunestørrelse	104
Tabell 85 Anonymt gravfelt, fordelt på fylke	105
Tabell 86 Navnet minnelund i kommunen	107
Tabell 87 Navnet minnelund i kommunen, fordelt på kommunestørrelse	108
Tabell 88 Navnet minnelund, fordelt på kommunestørrelse	108
Tabell 89 Kommuner med navnet minnelund, fordelt på fylke	109
Tabell 90 Møte med tros- og livssynssamfunn	111
Tabell 91 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på kommunestørrelse	112
Tabell 92 Møte med tros- og livssynssamfunn, fordelt på fylker	113
Tabell 93 Publikumshenvendelser om ulike tema, rangert på prosent	115
Tabell 94 Eiendomsforhold for gravplassene	117
Tabell 95 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på kommunestørrelse	118
Tabell 96 Fullført opprydding i eiendomsforhold for gravplassene, fordelt på fylke	119
Tabell 97 Oversikt over spørsmålene i undersøkelsen	124
Tabell 98 Punkt om gjenbruk av graver fra undersøkelsen i 2013	125
Tabell 99 Punkt om gjenbruk av graver fra undersøkelsen i 2013, fordelt på fylker	126